

Leden 2022

SOUTERRAIN

Leden

Leden je prý takový „lichý“ měsíc, pro mnohé období prázdná – tuhle jsem v jednom rozhovoru dostala otázku, jak s ním, potažmo se začátkem kalendářního roku naložit, aby ho člověk nevnímal negativně.

Těžká otázka.

Já sama mám totiž leden vesměs ráda. Po mnohdy hektickém adventu a období Vánoc se tempo trochu zklidní nebo ještě spíš urovná. Když je sníh anebo mráz, jsem dětsky radostná, vděčná za každou procházku a výlet. Jsem zimní dítě, a i když mě v posledních letech mráz kouše do prstů i v rukavicích a poctivých botách, přece se nemohu nabažit vůně chladného vzduchu, obláčků páry u úst, sněhu, ledu a toho, co v přírodě umí vykouzlit.

Jenže co jednomu vyhovuje, je pro druhého obtížné. Lednové dny mohou být pro někoho jeden jako druhý, dlouhé, šedivé, únavné. Sníh a případné náledí jsou pro leckoho postrach či důvod raději nevycházet příliš z domu.

A tak znovu přemýšlím, co s tím lednem?

Může to být prostor pro ztišení, které se ve všeobecné předvánoční vřavě přece jen ne vždy hledá snadno.

Může to být čas pro věci, které člověk už dlouho odkládal – vrátit se k oblíbené knize nebo si naopak přečíst tu, na kterou dosud nebyl čas, třídít fotky, udělat „pořádek“ v počítači, skříní, botníku...

Může to být doba, kdy konečně zavolám někomu, koho jsem dlouho neslyšela.

Leden je také obdobím, kdy se křesťané v různých uskupeních a různým způsobem modlí za jednotu. I to je možnost, jak prožít leden.

Kéž se nám leden přehoupne dobře, v Boží blízkosti a ve zdraví!

Výtah z jednání staršovstva 2. 12. 2021

- Byli zvoleni kurátor – Jan Mašek a místokurátor – Daniel Heller. Za předsedkyni staršovstva byla zvolena Alexandra Jacobea.
- Byly připomenuty vybrané závěry výjezdního zasedání v Bělči, týkající se fungování staršovstva.
- Slib staršovstva domluvíme na předjaří, VSS plánujeme na 27. 3. 2022.
- Silvestrovské setkání se letos opět konat nebude. Neuskuteční se prodej výrobků chráněné dílny Diakonie avizovaný na 5. 12. Nedělní bohoslužby 2. ledna 2022 budou bez VP.
- Diskuse k dodatečnému posílání ohlášek e-mailem: záměrně až později v týdnu, slouží i k rozeslání došlých pozvánek a informací.
- Upřesnění epidemiologických opatření: desinfekce rukou u vchodu, větrání průvanem dvěma protilehlými okny během písně po kázání, rozsazení ob řadu a tak, aby mezi lidmi zůstala alespoň jedna židle volná (rodiny mohou sedět spolu).
- Nové Evangelické zpěvníky budou jednotlivcům vydávány na základě objednávek od 5. 12. Cena zpěvníku je 490 Kč, chorálního 400 Kč.
- Sběrka pro Diakonii na Domov pro autisty vynesla 125 506,- Kč, celocírkevní sbírka na JTD 8 865,- Kč, adventní seniorátní sbírka 7 240,- Kč, bazar podzimních plodů 4 128 Kč a akce „vlčí máky“ ke Dni veteránů 1 690,- Kč.
- Sbor bude proplácet náklady na supervizi farářek, příp. i kurátora a sborové sestry, odhadem 5 000,- Kč ročně.
- Bylo rozhodnuto o dokoupení 70 kovových kalíšků k VP. Presbyteri se do neděle e-mailem vyjádří k asi 20 nabízeným možnostem, který tvar preferují. Mají přitom dva hlasy, hlasují i náhradníci. Pro dva „vítězné“ kalíšky si před dalším jednáním na lednové schůzi vyžádáme podrobnější informace.
- Proběhla diskuse k rozpočtu sboru a jeho průběžnému plnění.
- M. Študentová informovala o opětovném zvolení do školské rady Diakonie. Ta prosí o sbírku příp. nějakou akci pro školu.
- Na lednové schůzi provedeme doplňovací volbu Dozorčí rady střediska Diakonie Praha.
- J. Mašek do příště sepíše základní body o zvyklostech a povinnostech člena ČCE pro rozhovor s novými členy sboru.
- Méně urgentní body programu byly přesunuty dílem na příští schůzi, dílem na

vyřízení e-mailem.

- Pokračujeme v hledání nových zájemců o práci v Křesťanské službě.

Nový zpěvník

Budeme mít nový zpěvník. Nepochybně je to dobrá zpráva, neboť každá generace potřebuje svoje vyjádření písněmi, oslavujícími Boží stálou přítomnost a milostivou dobrotu.

Tato skutečnost vyvolala ve mně mnoho vzpomínek na celoživotní varhanní službu ve sborech. Začal jsem v Jimramově, pokračoval v Poličce, v Praze – Holešovicích a posléze v našem dejvickém sboru. Zde dosud sloužím nejdéle. Za sedmdesátiletou dobu jsem při varhanním doprovodu používal několik zpěvníků. Zprvu jsem doprovázel zpěv z „Tardyho chorálníku“, obsahujícího čtyřhlasou harmonizaci všech žalmů a písní, zpracovanou dvěma evangelickými učiteli Kalinou a Férem. Chorálník vydal Heřman z Tardy, známý reformovaný církevní rada ve Vídni. Mimochodem jeden z předků mé ženy Jany. Pak jsem používal čtyřhlasý notovaný zpěvník, vydaný v roce 1948. Zajímavé je, že na jeho hudební stránce se výrazně podílel později vynikající houslový virtuos a pedagog Břetislav Novotný. Za čtyři roky poté byla vydána jeho revidovaná verze, podle níž doprovázeli varhaníci sborový zpěv až do roku 1978. V tomto roce byl vydán nový, dosti přepracovaný zpěvník, v jednohlasé úpravě. Ten slouží dodnes ke zpěvu v našich shromážděních. Na přípravě zpěvníku se podílela celá řada teologů a muzikologů. Cenné mimo jiné je, že obsahuje všech sto padesát žalmů. Varhaníci pro doprovod zpravidla však používají k tomu vypracovaný Chorálník, v čtyřhlasém provedení. Velmi dobrým počinem bylo, že za dva roky k tomuto zpěvníku byl vydán dodatek, s obsahově velmi pěknými a také zpěvnými písněmi, které rádi zpíváme.

Na nový zpěvník se těšíme. Společný zpěv zaujímá v našich bohoslužbách značné místo. Formuje zbožnost a promítá se i do našeho osobního života víry.

Pavel Prosek

Ještě jedno čtyřsté výročí

V uplynulých měsících jsme si připomínali několik výročí, která se váží k osudové bitvě na Bílé Hoře. Koncem roku mi přišlo na mysl další, ne tak světodějná, ale týkající se osudu jedné konkrétní rodiny. Možná vzpomínáte, že jsem v červnovém čísle nakousl příběh Augustina Heřmana. Tak teď to dopovím podrobněji.

Začnu jeho otcem Abrahamem Heřmanem. Narodil se kolem roku 1585 jako

syn utrakvistického faráře v Dubé. Rodina prý pocházela ze Sovínek na hranici mělnického a mladoboleslavského okresu. Leccos tomu naznačuje, ale dokázat neumím, jako kluka mne nenapadlo zeptat se, odkud to dědeček má. Abraham studoval na gymnáziích v Budyšíně a Zhořelci, pak na univerzitách ve Freibergu a Wittenbergu, kde se mu 30. 1. 1609 dostalo kněžské ordinace. Po návratu do Čech se oženil, jeho prvním působištěm byl Stránov, byl vychovatelem dětí místního panstva. V letech 1611 a 1614 je korespondencí s dolní konsistoří doloženo, že byl administrátorem v Liběchově, a od roku 1615 již byl farářem u sv. Jana ve Mšeně.

Tam jej zastihl patent o vypovězení nekatolických kazatelů a učitelů z Čech, a to ve lhůtě do 8 dnů, do 21. 12. 1621. V městských knihách se až do velkého požáru radnice v roce 1867 dochoval tento zápis: “Léta Páně 1621 tu neděli před narozením Páně odebral se v kruté zimě náš milý pastýř Abraham Herzman i se svou rodinou do vyhnanství města Žitavy. Šlechetná a zbožná jeho manželka se té potupy nedočkala, zemřevši hořem měsíc před jeho odchodem. Před farou stál vůz, v němž seděla rodina, totiž syn Augustin a tři dcerušky. Dříve než se průvod hnul, požehnal ctihodný pastýř lid svůj a kráčel pěšky. Lid počal zpívat píseň ‘Z hlubokosti mé těžkosti volám k Tobě, Pane’ a doprovodil svého pastýře do Bezdědic ...“ Dnes o tom víme díky výpiskům mšenského purkmistra Fr. Hulicia. Jedná se o událost z 19. 12. 1621.

V Žitavě se rodina dlouho nezdržela, alespoň knihy E. Škeříkové ji zde neuvádějí. Je pravděpodobné, že se Abraham Heřman uchýlil k některému ze svých přátel ze studií. Pak následuje deset let, kdy o nikom z rodiny nevíme. Až po roce 1630 se objevuje mladý Čech Augustin Heřman v Amsterdamu. Zcela průkazně jej od roku 1633 jmenují záznamy obchodních společností, zejména Západooindické společnosti, do jejíž služeb vstoupil. V těch prožil řadu zámořských cest, jednak do Středomoří, jednak za oceán do holandské kolonie Nového Amsterdamu, nynějšího New Yorku. Ten měl v té době asi 500 obyvatel a učaroval mu. Rozhodl se tam přesídlit a obchodovat ve vlastní režii. Zřejmě jako rozloučení s Evropou podnikl v roce 1640 cestu do Norimberku a do Čech, snad se cestou přidružil ke švédskému vojsku. Zdá se, že navštívil místa svého dětství. Mohla by o tom svědčit tradovaná historika z Mělnického Vtelna, kde právě v té době přenocoval ve statku čp. 23 někdo, kdo vykládal o zámořských plavbách a krokodýlech.

Od roku 1644 již byl váženým obchodníkem a členem Rady devíti v N. A.. Zde se také r. 1651 oženil s příbuznou holandského guvernéra. Úspěšně obchodoval, na Manhattanu zakládal plantáže, koupil vlastní loď a po získání korzářského dekretu se zapojil do boje se Španělskem – ovšem jen marginálně, literatura

věnovaná dějinám korzárství jej ani nejmeneje. V roce 1660 se účastnil jednání o hranicích se sousední anglickou kolonií Marylandem. Svými kartografickými znalostmi udělal velký dojem na tamního guvernéra, který jej požádal o zmapování Marylandu a Virginie. To vedlo v roce 1661 k přestěhování z N. A., založení Bohemia Manor a začátku práce na mapě. Ta byla dokončena o deset let později a v roce 1671 byla vydána v Londýně tiskem. Mezitím v roce 1666 Augustin Heřman získal občanství Marylandu a lord Baltimor mu jako odměnu za mapu potvrdil držbu panství Bohemia Manor v rozsahu 10 tisíc ha. Po dokončení mapy Augustin Heřman obdržel další pozemky a dědičný titul Lord. V letech 1674-1676 působil i ve státní správě. Roku 1684 píše závěť a vlastní zlomkový životopis, ve kterém se hlásí ke svému českému původu. O dva roky později umírá.

Tolik ve stručnosti. Příběh Augustina Heřmana, jednoho z prvních Čechoameričanů, je fascinující. Jeho odkaz je ve Spojených Státech živý, přesto, že se na něj nakupilo spoustu balastu. Bývá uváděn jako jeden z „otců zakladatelů“ a příklad mnohostranných kořenů amerického národa. Jeho otec, Abraham Heřman, nám zase může být příkladem nejen exulanta, ale zejména toho, jak se čeští nekatolictví duchovní již od 16. století vzdělávali a kultivovali na zahraničních universitách, ať již luteránského nebo reformovaného (to se týká hlavně Jednoty bratrské) zaměření.

Jan Mašek

Seminář učitelů NŠ 6. 11. 2021

Každý rok na podzim se koná seminář učitelů nedělní školy. Vloni nebyl kvůli covidu a letos se uskutečnil ve sboru Brno I. Z našich učitelů NŠ jsem se ho zúčastnila jen já.

Po přivítání pracovnice ze Synodní rady Radky Hojkové a farářky z Prahy-Jarova Lenky Ridzoňové měla pobožnost místní farářka Iva Květonová. Ta mluvila o tom, že potřebujeme mít pocit bezpečí a to nám dává Bůh.

Potom jsme vyslechli přednášku na téma Čas, rytmus a jeho místo v lidském životě PhDr. Kateřiny Soudné, dětské psychologičky z Poděbrad.

Několik poznámek z této přednášky:

Zajímat se o vývoj dítěte – uvědomit si, co musíme dětem dodat, aby dítě vyrostlo s uzrálou duší

Nevěřit přednášejícímu, ale přemýšlet o tom – důležitější jsou otázky než odpovědi

Celý život je ukotvený v čase (Kant – prostor a čas)

„Kostelový“ čas je opakující se – věci mají svůj řád (cyklický čas znázorňující hadem požírajícím sám sebe – uroboros)

Čas kairos – doba příhodná k něčemu (Kazatel)

Mám dělat věci s plným nasazením – včas

Antika – lidský život jako osud – splnit to, co je nám dáno + čas jako kairos

Judaismus – přináší revoluci o čase – možnost vývoje – životní cestou se mohou změnit (Jákoab, David) + vědomí předků – na něco navazují

Křesťanství – dopracovalo tento pohled – stvoření, první příchod Krista, do budoucna druhý příchod Krista

Vnímání času jako rytmu – tendence vnímat pravidelnost jako příjemné věci – potřeba rytmu z přírodních věcí – jsem tady dobře – malé děti vnímají rytmus přes venek – vnější jistota, co jim dáváme – dítě to přetváří v sebejistotu

Výchova má mít svá pravidla – rodič má mít pravdu – dává hranice a zároveň jistotu (zábradlí), aby dítě někam nespadlo, dává dítěti potřeby dřív, než je potřebuje (jídlo), rodič by měl vnímat další potřeby dětí, dítě by mělo zažít i nepříjemné zážitky (zmoknout), rodič má být důsledný

Lidský život, který je naplněný, má podobu příběhu, dobrý příběh je odrazem evangelia – pro děti je důležité vyprávění – fantazijní světy musí být podobné tomu našemu a musí mít stejné vnitřní záležitosti (dobro a zlo) – lidé jsou pod působením Božího slova

Pro větší děti jsou důležité životopisy.

Před obědem jsme se rozdělili do diskusních skupin. Naši skupinu vedla Lenka Ridzoňová.

Po dobré pizze následovaly odpolední dílny:

Nedělka jako bohoslužba – Daniela Bednaříková

Nedělka – jak na to – Romana Kuboňová

Jak si napsat vánoční hru a na co při tom nezapomenout – Vráťa Kubínek

Já jsem si vybrala Nedělku jako bohoslužbu. Na zemi byl prostřen ubrus a na něm byla kytička, 3 svíčky a 2 biblické postavičky žen. Příběh bude o Noemi a Rút. Sešlo se nás asi 15 včetně několika konfirmandů z Miroslavi, kteří pomáhali Daniele Bednaříkové. Na začátku děti zapálily svíčky za Boha Otce, Syna i Ducha svatého. Pak si každý vytáhl z pytlíčku mušli a řekl, za co je vděčný, co se stalo v jeho životě minulý týden dobrého a mušličku položil ke svíčkám. Následovaly kamínky a každý mohl říct, co se minulý týden nepovedlo a čeho lituje.

Pak Daniela Bednařiková četla příběh o Noemi a Rút a tento příběh „malovala“ prstem na záda někoho jiného. My jsme ve dvojicích „malovali“ na záda druhých podle Daniely a pak jsme se vystřídali. Na závěr zazněla modlitba Páně a požehnání.

Po dílnách jsme se zase všichni z dílen sešli a po písni a požehnání jsme se rozjeli domů.

Ivana Hellerová

Nový člen sboru se představuje:

Milé sestry, milí bratři,

rád bych touto cestou nejprve poděkoval všem presbyterům dejvického sboru za usnesení o mém přijetí do sboru, když mi to Magdaléna (farářka sboru) oznámila, měl jsem velkou radost.

Jmenuji se Tomáš Zavadil a je mi 44 let. Pokřtěn jsem byl v útlém věku v pražském sboru v Nuslích, ale bohoslužeb jsem se začal pravidelně zúčastňovat až v době, kdy v pražském sboru U Salvátora kázal Svatopluk Karásek. Ačkoliv se tehdy ještě projevila má neukotvenost – po jeho usednutí do lavice Poslanecké sněmovny se má účast „U Salvátora“ stala sporadičtější – z hlediska mé cesty víry považuji právě „salvátorské“ období za formativní.

Do dejvického sboru jsem prvně zavítal právě ve chvíli, kdy zde probíhalo rozloučení s faráři Petrem a Abigail Hudcovými, loučení v slzách. V souvislosti s ním mi později na mysli vytanula věta, kterou zaznamenal Tertulián; věta, která osvětluje, jak první křesťané získávali sympatizanty ve svém pohanském okolí: „*Hled'me, jak se milují!*“ a myslím, že nejsem patetický (minimálně v tuto chvíli!). Občas by stálo za to, otevřít okna suterénu dokořán! Jsem rád, že to teď už říkám jako ten, kdo je sám také může pomáhat otevřít a přijímám to vše s velikým povděkem.

Přál bych si, aby naše setkávání ve sboru bylo vzájemně obohacující, abychom dokázali být jedni pro druhé posilou a oporou a stali se trvale společenstvím, které u těch zvnějšku vždy probudí šokující údiv a třeba i rozzářené oči: „*hled'me, hled'me...*“

Tomáš Zavadil

Jak žijeme:

Společná cesta manželů Jany a Pavla Proskových

Když jsem začátkem devadesátých let začala pravidelně docházet na bohoslužby do dejvického sboru, ujali se mě Jana a Pavel Proskovi. Za to, že je dnes dejvický sbor moje druhá rodina, vděčím právě jim. Teď zase, jako před léty, sedím u nich doma a poslouchám jejich povídání.

O Janě

Jana, rozená Šimková, pochází z evangelické rodiny s dlouholetou tradicí. Její přímí předkové jsou rodiny Hrozných a Tardyů. Vyrůstala v lékařské rodině a měla tři sourozence. Dvě sestry, které ještě žijí a bratra. Otec lékař – primář, maminka po obrně. Jana s bratrem Lubomírem se starali o mladší sourozence Lydii a Danielu a celou domácnost. Po vzoru tatínka chtěla jít studovat lékařskou fakultu, nakonec se stala zdravotní sestrou. Nelitovala toho, že není lékařka, protože se mohla postarat o rodiče a později se víc věnovat rodině a výchově dvou synů.

Protože její otec byl dětský primář, bylo v té době nezbytné, aby byl v Komunistické straně. On, hluboce věřící a aktivní člen šumperského sboru a celé naší církve, dostal na vybranou. Buď KSČ a primář, nebo bude jezdit po celé severní Moravě jako lékař. Zůstal věrný víře a církvi. V rodině Hudcových prý dodnes vzpomínají, jak včas diagnostikoval chorobu Jana, bratra Petra Hudce, bývalého dejvického faráře.

Vztah Jany k lidem, zejména k seniorům, se utvářel už v rodině. Postarala se o rodiče, starala se o babičky, které obě zemřely doma. Absolvovala kurzy o pohybových aktivitách starších lidí v Německu, přednášela a vedla praktickou výuku na různých kurzech v církvi i mimo církve. Též k tomu napsala i skripta.

V našem sboru organizovala do nedávné doby hodiny pohybu a velmi lituje, že zájem o tuto žádoucí aktivitu upadá. Se svým mužem se dosud zúčastňuje týdenního pobytu důchodců v církevním středisku v Bělči, kde se stará o jejich pohybovou aktivitu.

V mládí, jako angažovaná evangelická mládežnice, byla velmi aktivní účastnice evangelických brigád, vedených zejména Kájou Trusinou, Bláží Šourkem a profesorkou Komárkovou. Cestovala převážně stopem a prý najezdila celkem 23 tis. km.

Jezdila i za budoucím manželem Pavlem, když vykonával vojenskou službu. Taky mu pravidelně posílala výpisy kázání z večerních bohoslužeb U Martina ve zdi, taktéž záznamy z různých přednášek farářů a profesorů naší teologické fakulty. Velmi ráda poslouchala a dosud poslouchá vážnou hudbu. Už jako

svobodná navštěvovala koncerty. Často se stávalo, že ze Smetanovy síně Obecního domu o přestávce koncertu spěchala do služby na dětskou kliniku, aby pak ještě stihla poslechnout druhou část koncertu.

S budoucím manželem Pavlem se seznámila v roce 1960 na odpolední bohoslužbě v Praze – Troji, kam v padesátých letech minulého století často chodívala pražská evangelická mládež. Zcela náhodou tehdy zůstala v Praze. Nešla domů na významné narozeniny své maminky. V roce 1962 byla svatba. Vlastně to byla dvojsvatba. Zajímavé bylo, že Pavla s Janou oddával v kostele U Martina ve zdi otec Pavla, farář Prosek a druhý pár, otec budoucího manžela mladší sestry Lydie, farář Veselý.

O Pavlovi

Pavel se narodil v roce 1937. Tehdy Pavlův otec sloužil jako farář v Jimramově. Jak známo, je toto malebné městečko rodištěm evangelického faráře a spisovatele - autora Broučků, Jana Karafiáta. Jimramovský sbor v té době byl velkým sborem. V neděli dopoledne bývaly dvoje bohoslužby s velkou účastí. Nebylo nedělní odpoledne, aby otec nezajížděl do okolních vesnic na nešporní bohoslužby. Odvoz obstarávali hospodáři těch vesnic. V zimě to byly sáně, jindy bryčka. Jako malý rád jezdil s tatínkem, protože mohl sedět na kozlíku a držet opratě. V období druhé světové války bydleli vedle fary otcovi rodiče, již důchodci. Dědeček býval čalouníkem Národního divadla, a tak mnoho o tom vyprávěl. Také, jak potkával světoznámého hudebního skladatele Antonína Dvořáka. Babička, velká čtenářka a hluboce věřící, pravidelně četla Bibli. Uměla poutavě vyprávět a tak bylo možno se seznámit s naší historií. V kostele malý Pavel sedával zpravidla vedle této babičky a vzpomínal, jak stačil babiččin pohled spojený s bonbonem – certličkou, aby se uklidnil. Často si v poslední době telefonoval s o pět let starší sestrou, která nedávno zemřela a oba souhlasně vzpomínali na krásné a čisté mládí prožité v Jimramově, které se hluboce zapsalo do jejich srdcí.

Když bylo Pavlovi deset let, přestěhoval se s rodiči do nedalekého města Poličky. Toto město s bohatou historií je místem, kde se narodil světoznámý hudební skladatel Bohuslav Martinů. Po skončení základní školy, jako syn faráře, nemohl studovat gymnázium v Poličce, ale ve vzdáleném Lanškrouně. Po roce se mohl vrátit a dostudovat v Poličce. Měl štěstí, že mu bylo povoleno studovat vysokou školu. Vystudoval statistiku na Vysoké škole ekonomické, kterou absolvoval v roce 1960. V téže roce se stěhoval s rodiči do Prahy. S výjimkou dvou let, kdy zastával po roce 1989 funkci náměstka ministra, pracoval celou dobu své aktivní činnosti ve Statistickém úřadě, v němž v posledních letech ve funkci jeho místopředsedy.

Zapojil se také do služby naší církve. Nejprve pomáhal svému otci ve sboru v Holešovicích, poté se začátkem sedmdesátých let přihlásil s celou rodinou do dejvického sboru. Záhy byl zvolen do staršovstva a za dva roky pak kurátorem. V průběhu této služby spolupracoval s pěti faráři a třemi sborovými sestrami. Tuto službu vykonával mnoho let. Pracoval též v několika odborech pražského seniorátu. Několik let vedl seniorátní odbor pro hudbu a zpěv. V roce 2004 byl synodem naší církve na šest let zvolen do synodní rady.

Více jak deset let organizoval týdenní pobyt důchodců v evangelickém táboře v Bělči.

Po skončení presbyterské služby spoluzaložil hudební těleso Evangswing.

Závěrem

Oba si váží toho, že mohli šedesát let jít životem spolu. Jsou za to vděční především stále Boží přítomnosti a Jeho milostivé péči. Vyslovili přání našemu sboru, aby Pán Ježíš Kristus byl v něm přítomen skrze slova a činy svých vyznavačů.

Děkuji za rozhovor.

Zapsala: Naděžda Sleziaková

Placení Souterrainu

Staršovstvo již na své listopadové schůzi rozhodlo, že vedle stávajícího způsobu přispívání na výrobu sborového časopisu - každý měsíc mincí do „kasičky“ – bude do budoucnosti možno použít i jistou formu předplatného. Nemáme tím na mysli regulérní předplatné, které by bylo nějak evidováno a které by vedlo k tomu, že výtisky pro „předplatitele“ budou vyčleněny a rezervovány odděleně od volného prodeje. Jde o to, že chceme lidem ušetřit starost o to, mít jednou měsíčně po ruce desetikorunu. Místo toho bude také možno zaplatit najednou jednou za rok. Někteří z Vás to tak již dělají. Samozřejmě počítáme s tím, že dosavadní forma průběžného placení bude stále možná. Spoléháme na to, že uvedená změna nebude mít nepříznivý dopad na finanční bilanci vydávání časopisu.

Jan Mašek

Nová pamětní deska na domě v Truhlářské

**Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je v neděli 23. 1. 2022.
Číslo vyjde 30. 1. 2022.**

Obsah čísla:

Leden.....	1	Nový člen sboru se představuje.....	7
Výtah z jednání staršovstva.....	2	Jak žijeme: Proskovi.....	8
Nový zpěvník.....	3	Nová pamětní deska na domě v Truhlářské.....	11
Ještě jedno čtyřlísté výročí.....	3	Kalendář na leden 2022	12
Seminář učitelů NŠ.....	5		

Kalendář na leden 2022

Bohoslužby	1. 1. VP, Nový rok	A. Jacobea
9:30 on-line na	2. 1.	Z. Susa
http://dejvice.evangelnet.cz/	9. 1. rodinná	M. Trgalová
line-vysilani	16. 1.	A. Jacobea
	23. 1.	A. Jacobea
	30. 1.	M. Trgalová
	6. 2.	A. Jacobea

Bohoslužby on-line + určené počty účastníků + Večere Páně podle vývoje situace a aktuálního upřesnění

Přímý odkaz na YouTube kanál „ČCE Praha – Dejvice“:

https://www.youtube.com/channel/UCw6RIL-UOfsQI2tI8Ik-_Fw

Konfirmandi (11+)	pátky 15:30 – 16:30 (od 7. 1.)
Náboženství děti (5-11)	pátky 15:30 – 16:30 (od 7. 1.)
Mládež (13+)	pondělí 18:30 – 20:00 (od 10. 1.)
Křesťan. služba	9. 1. po bohoslužbách
Děti + maminky	Čtvrtek 6. 1. a 20. 1. 9:30. – 11:30
Nedělníci	neděle 16. 1. po bohoslužbách
X-cátníci	úterý 11. 1. od 19:00
Naši pěvci	každou středu v 18:30 – 20:30
Zpívání Stodůlky	Diakonie každý pátek 9:15 – 10:00
Modlitby Taizé	21. 1. v 20:00 v kostele sv. Vojtěcha
Obcování	13. 1. od 19:00, kontakt: dmolnar78@gmail.com
Biblická hodina	každé úterý v 15:00 – 16:00
Klub poznávání	13. 1. v 9.30 téma: J. Kohoutová: Seznámení s knihou faráře V. Syrovátky „Pohled zpět“.
Křeslo pro hosta	---
Staršovstvo	6. 1. od 19:00

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 – Liboc, tel.: 730 196 658, henychova@atlas.cz. Adresa sboru: Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 737 517 413 (Saša Jacobea), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová), tel.: 739 246 347 (Marta Študentová), <http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. 2400319773/2010, var. symbol: salár =101, Jeronýmova jednota =102, personální fond=103

Únor 2022

SOUTERRAIN

Obrubníky

V Bubenči i Dejvicích jsou skoro u všech přechodů pro chodce a na křižovatkách vzorově snížené obrubníky. Všimám si toho, ačkoliv nechodím s kočárkem, nákupní taškou na kolečkách, ani nejezdím na vozíku. Všimám si toho podobně jako špatně zabezpečených výkopů, oprav na chodnících, které vyžadují vstup do vozovky nebo provizorní přecházení či frekvence nízkopodlažních tramvají a autobusů a bezbariérových vstupů do stanic metra. Jsou bariéry, které jsem se naučila vidět a rozpoznávat a taky dovedu nabídnout pomoc s jejich překonáním. Velkou zásluhu na tom má nejen spolupráce s brněnskou Školou pro výcvik vodičích psů, díky které s námi bydlívají mladí chlupáci ve výcviku (aktuálně pudlinka Narnia), ale také bezpočet kamarádek s dětmi v kočárcích a na odrážedlech, a samozřejmě řada (nejen) sester a bratří, kteří už se nepohybují tak docela jistě či se naopak „jistí“ hůlkou, chodítkem... Zkrátka jsem se naučila vnímat alespoň něco z toho, co zavazí, činí cesty obtížnými nebo rovnou nebezpečnými.

Kolik je však těch bariér, které (zatím) vidět nedovedu? Kolik z toho, co je pro mě běžné, všední, snadné, je pro druhého výzva či překážka? Vybavuje se mi vzácný člověk, Matěj – mladý muž, který žije s autismem. Potkali jsme se onehdy při nákupu v pekárně. Umí to moc hezky, jen je pro něj veliký stres, když u toho musí mít na ústech respirátor a má ho i paní pokladní, protože pak musí mluvit hodně nahlas, a to on nedělá rád. Kdo ví, možná je pro někoho stejně náročné vypravit se na bohoslužby.

Když se s Narnií učíme, že i snížený obrubník je obrubník a je potřeba na něm zastavit, protože pak už je silnice, přeuji si občas v duchu, abychom dovedli snižovat i ty méně očividné bariéry, které se člověku umí postavit do cesty ke vzdělání, pracovní příležitosti, důstojnému životu... Protože je jich pořád ještě dost, ačkoliv je leckdy nevnímáme.

Saša Jacobea

PS: Pokud jste si všimli, že při bohoslužbách ohlašuji poněkud zbytečně čísla

pisní, uváděná na tabulích, mějte s tím, prosím, trpělivost. Je to železná košile zvyku – léta jsem tak činila na přání nevidomé sestry Lenky, která je členkou sboru v Brně II a potřebovala si ještě před začátkem zpěvu nalistovat text ve zpěvníku v Braillově písmu. Zpívá ráda a čte prsty stejně rychle jako já očima.

Výťah z jednání staršovstva 6. 1. 2022

- Nové zpěvníky: členům sboru můžeme vydat malý počet zpěvníků nad rámec objednaných, u chorálních takovou rezervu nemáme. Jejich případné dokoupení již bude za plnou cenu. Ve vydávání bude pokračovat J. Mašek.
- Staré zpěvníky: Dodatky a Svítá ponecháme všechny, starých EZ ponecháme pro potřeby sboru 50 ks, z ostatních bude možno část odkoupit, ostatní vyřadíme.
- Kalíšky: prozatím nebudeme kupovat zahraniční kalíšky, vyzkoušíme levnější tuzemské, koupíme jich 150 ks. Pro srovnání pořídíme jeden kalíšek od firmy Fischer-Kirchenberarf.
- Epidemiologická opatření zůstávají beze změny. Presbyterská služba někoho požádá, aby prvních 5 minut po začátku bohoslužeb zůstal v předsálí a směřoval opozdilce na volná místa, aby nedocházelo k hromadění lidí např. na kruchtě.
- Proběhla reflexe uplynulého období: spokojenost ze strany farářek i staršovstva.
- Přesný hospodářský výsledek roku 2021 bude znám do příští schůze, již nyní je ale zřejmé jsme hospodařili s mírným přebytkem. Koncem ledna budou k dispozici potvrzení o daru církvi pro daňové účely.
- Do celocírkevní sbírky na bohoslovce započteme i sbírku z 26. 12., neboť jsme na členy sboru apelovali, aby pro svou účast na vánočních bohoslužbách využili oba vánoční svátky.
- Očekáváme opětovnou výzvu ÚCK k jednání o zvýšení nájemného z farního bytu. V takovém případě požádáme o jednání přímo se synodní radou, je třeba zvážit všechny aspekty včetně možného dopadu na sbor, nejen zvýšení finančního výnosu domu.
- Objevují se nečekané žádosti „návštěvníků“ o finanční pomoc. Doporučujeme velkou obezřetnost.
- Byl změněn bezpečnostní kód pro vstup do kanceláře.
- Do místnosti Nedělní školy koupíme místo koberce pěnové podložky – schváleno.
- Jarní výjezdní zasedání staršovstva se uskuteční 22.-24. dubna, na starost dostal P. Geier.

- F. Härtel prozkoumá možnosti, jak finančně podpořit některou z organizací, které sledují situaci pronásledovaných křesťanů na Dálném východě (podnět s. Kohoutové na posledním sbor. shromáždění).
- J. Petříček přebírá péči o administraci CMS a komunikaci s operátorem.
- Rozhodli jsme o přijetí nabídky z ÚCK na nové webové stránky sboru. Pravděpodobně bude nutné, aby správa webu do budoucna byla finančně honorována. A. Jacobea zjistí v jiných sborech, jak je to časově náročné.
- Dodatečně byla také potvrzena všechna rutinní rozhodnutí přijatá během měsíce hlasováním per rollam. Do budoucna byl upřesněn jejich režim.
- Pokračujeme v hledání nových zájemců o práci v Křesťanské službě.

Břet'a

30. prosince jsme se v motolském krematoriu rozloučili s bratrem Břetislavem Syrovátkou.

V rozhovoru o životě pana Syrovátky s jeho nejbližšími zaznělo, že dostal do života mnoho hříven a skutečně! vedle vědecké práce byl nesmírně praktický a zručný, uměl prý opravit vše – od bot po pračku. Krom toho byl muzikální, nadaný na cizí jazyky, dovedl malovat, rád cvičil, jezdil na surfu. Do pozdního věku prý svedl stojku... Krom svých mnohých nadání byl však prý i vytrvalý, věci chtěl dodělat, dokončit a to kvalitně.

Jeho život mnohdy nebyl lehký. Pocházel ze skromných poměrů, rodiče hospodařili, Břetislav musel pomáhat, na gymnáziu chodil ze školy rovnou na pole. Vážil si proto možnosti studovat vysokou školu (elektrotechnickou).

Další těžký čas přišel, když v roce 1972 Břetislav ovdověl a zůstal sám se syny Břetislavem a Jiřím.

V roce 1974 se podruhé oženil, s manželkou Věrou přivedli na svět dcery Petru a Janu.

Dlouhá léta byl členem dejvického evangelického sboru, mocně pomáhal při jeho stěhování do současných prostor, řadu let byl jeho presbyterem, do začátku pandemie se také pravidelně účastnil bohoslužeb.

Ačkoliv na podzim ještě sklízel brambory a se svými blízkými absolvoval rodinný víkend v Harrachově, na konci října mu byla diagnostikována závažná neléčitelná nemoc. Díky obětavé péči paní Věry i dětí mohl strávit poslední čas svého života doma, tak jak si moc přál. Poslední, co si s chutí dal, bylo 6 lžiček Plzně nedlouho před smrtí. Zemřel 22. prosince ve věku 86 let.

(část řeči A. Jacobea během smutečního obřadu)

Moje vzpomínka na bratra Břetislava Syrovátku.

Bratr Syrovátka byl pravidelným účastníkem bohoslužeb, a tak jsem se s ním pravidelně vídal vlastně od mládí. Opravdu jsem ho ale poznal až začátkem devadesátých let, když jsem studoval na Katedře radiotechniky FEL ČVUT. Seznámil mě s ním starší kolega Dan Henych, se kterým jsem se znal také ze sboru a který u něj dělal pomocnou vědeckou sílu – jak tehdy se říkalo „pomvěda“, a protože zrovna studium končil, doporučil mě jako náhradníka. Získal jsem tak možnost přivydělat si během studií nějakou tu korunu, ale hlavně jsem našel „svého“ člověka na fakultě a spřízněnou duši, nejen na poli sdílené víry, ale také v oboru, na který jsem se připravoval a který byl pro pana docenta nejen profesí, ale myslím, že i opravdovou zálibou. Bratr Syrovátka tehdy zúročoval dlouhé roky zkušeností a psal několikera skripta, do kterých jsem mu překresloval – tehdy ještě ručně tuší na pauzák – jeho rovněž ručně úhledně nakreslená schémata. Rád vzpomínám na hezké chvíle strávené u něj v kabinetu, kdy každý můj zájem byl odměněn zasvěcený odborným exkursem. Radu jsem u něj hledal i později, kdy už jsem se specializoval na trochu jiný obor. V následujících letech, kdy už jsem se se svou alma mater dávno rozloučil, tak vždy, když jsme se viděli v neděli, bratr Syrovátka se nikdy neopomněl zeptat, jak se mi daří a co v oboru dělám. Na oplátku mě zasvěcoval do toho, čím se zrovna zabýval on a jeho činnost byla do pozdních let skutečně mimořádná. Na bratra docenta Syrovátku bud vždy rád vzpomínat jako na milého a laskavého člověka, kterému jeho práce byla zároveň i koníčkem a naplněním.

Jan Petříček

Vážený a milý kolega Doc. Ing. Břetislav Syrovátka, CSc.

Znali jsme se od mého dětství, kdy jsme se např. na jarních prázdninách v Horském domově v Herlíkovicích vzájemně špičkovali.

Netušil jsem, že se později setkáme profesně – nejdřív mne pan asistent během studia přijal jako pomocnou vědeckou sílu, později jsem měl tu čest s ním sdílet tři roky kancelář a prožít nezapomenutelný čas okolo listopadu 1989. Dovolte, abych se s vámi podělil o pár paměťových střípků: pan inženýr vyučoval i zkoušel. Jeho skripta byla velmi srozumitelná a psaná tak, aby čtenář byl chopen poznatky nejen odříkat, ale i aplikovat. Když zkoušel své posluchače, snažil se vždy přijít na to, co se naučili, ne naopak. Když se rušilo kádrové oddělení, šli jsme si svorně vyzvednout každý svou složku. Zatímco u mne záznamy nestály za řeč, pan asistent objevil na své žádosti o působení v zahraničí v pravém horním rohu poznámku „Neschválil KV KSC.“ Tím konečně po létech dostal vysvětlení zamítnutí žádosti. Po změně poměrů spolu s jinými váženými kolegy dostal neprávem zadržovanou vědeckou hodnost „docent“. V této chvíli se naše profesní cesty rozešly, ale stejně jako Honza Petříček vzpomínám při každém pozdějším setkání na jeho zájem o moje aktivity i zajímavá líčení o aktivitách pana docenta. Odborně byl aktivní vlastně pořád – nejlépe to asi vyjádřil další z pamětníků – Marek Tichý: „...pamatuji se, jak (Brěťa) odkoupil vybavení nějaké laboratoře a stále něco vyvíjel. Jenom si posteskl, že to ‚v létech‘ už jde trošku pomaleji...“

Daniel Henych jun.

Jak žijeme: sestra Světa Bedrunková

Den, který jsem si domluvila na návštěvu sestry Světlý – Světlušky Bedrunkové, byl nevlídný, foukal studený vítr, dopoledne dokonce padal sníh s deštěm. O to příjemněji bylo u ní v bytě s meduňkovým čajem a výborným perníkovým závinem. Na to, že za necelé tři týdny jí bude 98 let, je obdivuhodně vitální a její vzpomínky by se daly poslouchat celé hodiny.

1. Opravdu se jmenujete Světa a jak jste se k tomu jménu dostala?

Narodila jsem se v roce 1924, naše republika byla mladá a některá jména v kalendáři měla základ z latiny, jako např. Lux – Lucie, znamená česky světlo a v novém kalendáři tehdy už bylo jméno Světluška, takže křtěná jsem byla jako Světluška Vašíčková. Když jsem se vdala, získala jsem příjmení Bedrunková, což připomíná sluníčko sedmitečné, tak jsem na matrice zažádala o změnu jména na Světa. V Tunisu je jméno Světa těžko vyslovitelné, tam mi říkali madame Lucy (Lysi).

2. Odkud pocházíte?

Můj bratr se zaměřil na prostudování kořenů rodu tatínka. Všichni předci byli českého původu – domkáři, řemeslníci. Otec táty byl tesař, pracoval v Ostravě pro doly, dělal na šachty dřevěné podpěry. Říkalo se mu staříček a v penzi bydlel u dcery na výměnku. Pořád byl aktivní, kosil obilí, dobýval pařezy v lese. My děti jsme o prázdninách rády pomáhaly při žních.

Otec byl ze tří dětí nejmladší. Protože měl rád hudbu, začal hrát v kostele na varhany a chtěl jít studovat klavír. Nakonec šel na pedagogiku, vždyť každý učitel musel být i muzikant. Učitelů bylo tehdy v nové republice hodně potřeba. Tatínek dostal místo na Zlatníku pod Lysou horou. V okolí byly malé vesničky, osady a samoty. Bydlel v roubence, kde v jedné polovici byla škola a ve druhé bydlel učitel – kuchyně a ložnice bez elektriky a vody. Nedaleko tekla řeka Mohelnice a odtud se nosila voda. Já jsem se narodila ve Frýdku. Pro rodinu s malým dítětem to nebylo dost bezpečné. Nejbližší lékař byl vzdálen 15 km a v zimě cesta za školou končila. Jednou v zimě jsem dostala záškrt a když jsem se dusila, dali mi spolknout lžičku petroleje, blána v hrdle se strhla a tím jsem se uzdravila i bez lékaře. Byly mi tehdy tři roky.

Lidé v okolí neměli obživu, chodili na dříví do lesa a za prací do Polska. Protože hygiena tam byla i kvůli nedostatku pitné vody špatná, lidé onemocněli dyzentérií – úplavicí. Já jsem onemocněla taky, to už jsem se dostala k lékaři a uzdravila se.

Světluška Vašíčková
byl(a) konfirmován(a) dne 12. 11. 1938
a obdržel(a) na cestu životem heslo z Písma
sv.: „Tol' jest to světlo, které purněho
svět, vira naše.“ 1 Jan 5, 4
v c. Frýdku *Al. Vašíček*
duchovní správo.

3. Kam jste se pak přestěhovali a kde jste pokračovala ve studiu?

Nakonec tatínek dostal místo ve městě Místek. Do obecné školy jsem neměla daleko, i gymnázium bylo blízko. Tam jsem bydlela až do okupace. Jediná kasárna, která se bránila, byl 18. pěší pluk slezský v Místku. Kasárna byla vedle kina a já jsem tehdy i s kamarádkou v tom kině byla. Během promítání začali Němci obsazovat kasárna. Tatínek kamarádky mě pak odvedl bezpečně domů. V Místku tehdy žilo hodně německých rodin, i moje kamarádka byla po tatínkovi napůl Němka.

Byla jsem v sextě na gymnáziu, když přišli Němci a řekli, že se ve škole naši letáky. Gymnázium zavřeli a nás vyloučili. Nemohla jsem tedy dál pokračovat ve studiu na gymnáziu. Protože jsem chtěla jít studovat medicínu, máma mě přihlásila do ošetrovatelské školy v Ostravě – Hrušově. V r. 1944 jsem se stala diplomovaná sestra - ošetrovatelka.

4. Co jste dělala za války?

V osmnácti letech jsem odešla z domu do průmyslového centra v Ostravě a už jsem se domů nedostala. Od osmnácti let byla odpovědnost už jen na mně. Začátky byly krušné. Za války byly třeba ošetrovatelky. Chodily jsme na praxi, byly tam řádové sestry, spolupráce s nimi byla dobrá.

Protože jsem měla vystudovanou ošetrovatelskou školu, byla jsem jako ročník 1924 zařazena do služeb protiletectvé obrany. V roce 1944 byla Ostrava pravidelně bombardována a my jsme měli na starosti první pomoc. Němci nejdřív shodili osvětlení, pak nastal hukot letadel a vzápětí bombardování. Viděla jsem lidi spálené, těžce raněné, padající z oken. Byl to tvrdý život. Když to člověk vidí denně, přestává mít strach a začíná si myslet, že je nezranitelný a musí pomáhat jiným.

Bydleli jsme ve škole v Mariánských Horách. Tam tehdy byli Vlasovci, ale protože už tušili, k jakým koncům válka spěje, snažili se být neviditelní.

5. Co Vaše rodina a další studium?

Hned po válce jsem se snažila dostat domů, o rodičích a sourozencích jsem nic nevěděla. Měla jsem dva sourozence – bratra a sestru, oba byli mladší. Dostala jsem se do Frýdku, tam bydlela teta a až do uklidnění jsem byla u ní. Viděla jsem, jak tudy šla ruská armáda – byla na rozdíl od té německé zaostalá, koňský potah jim vezl kuchyni, vyměňovali za kožešinové přikrývky cigarety a tabák.

Pak jsem se pěšky vydala z Frýdku přes Nošovice domů na Morávku, kde tehdy rodiče bydleli. Bylo to asi 20 km. Rodinu jsem našla v pořádku. Hned, jak se vyklidil úřad a škola po Němcích, začalo vyučování a bylo rozhodnuto, že všechny třídy odmaturují, aby se mohli co nejdřív přihlásit na vysoké školy. Já

jsem taky odmaturovala, ale na medicíně mi pak ty dva nedodělané roky chyběly a měla jsem co dohánět. V Praze jsem si musela najít bydlení. Nejdřív jsem bydlela Na Poříčí v Axe, tam jsem se poprvé seznámila se štěnicemi. Na vesnici jsme nikdy nic takového neměli, maximálně tak blechy a vši. Později se to zlepšovalo, bydlela jsem v Ženských domovech na Smíchově, vysokoškolačky měly vyhrazené čtvrté poschodí. Já jsem bydlela se spolužačkou z gymnázia. Dostudovala jsem v r. 1952 v červnu, v době termínu mého porodu. Naštěstí porod počkal a já porodila týden po promoci dceru Olgu.

6. Kde jste začala pracovat?

Umístěnku jsem dostala na porodnici a gynekologii v nemocnici na Bulovce. Původně jsem chtěla na internu, ale vzhledem k malému dítěti mi to nebylo doporučeno. Na Bulovce jsem byla do roku 1975, udělala jsem si I. a II. atestaci a tropickou medicínu. V roce 1970 jsem dostala od Ministerstva zdravotnictví nabídku na tři roky do Tunisu jako pomoc rozvojovým zemím. Do té doby jsem nebyla v žádné cizině a taky jsem se bála, co mi na to řeknou doma. Moje obavy byly zbytečné, protože byli potěšeni a řekli mi, že v létě budou alespoň mít kam jezdit na dovolenou. Dcera byla tehdy už dospělá.

7. Řekněte prosím něco o Vašem pobytu v Tunisu

Já jsem se ale cítila nejistá, zda na to vůbec budu stačit, taky jsem nikam do společnosti nechodila, znala jsem jen práci. Nakonec jsem se rozhodla a začala si zlepšovat francouzštinu. Byla jsem v hlavním městě v Tunisu v nemocnici pro chudé, která byla dobře zařízena. Když viděli, že jsem schopná samostatně pracovat a operovat, dostala jsem equipe mobile – tj. řidiče, porodní asistentku a sanitářku. Měli jsme léky, nástroje a jezdili jsme po dispenzářích. Moje funkce byla řízené rodičovství, to znamenalo vysvětlovat antikoncepci, aby rodiny neměly víc než čtyři děti. Vše hradila Fordova nadace. Když byla potřeba, operovala jsem, moji spolupracovníci mi pomáhali při výkonech a taky mi překládali do francouzštiny.

Zatímco v Alžíru byla občanská válka, v Tunisu byl klid. Tunis nemá žádné nerostné bohatství, má jen krásnou krajinu. V přístavu kotvila americká loď, která byla vybavena jako lékařské stanoviště. Kdo chtěl, mohl tam jít na ošetření nebo na operaci.

Tehdejší tuniský prezident Habib Burgiba bojoval za osamostatnění Tunisu od Francouzů. Povedlo se mu to, zvítězil, ač sám studoval ve Francii a jeho první manželka byla Francouzka. Francouze, kteří tam chtěli zůstat a spolupracovali, nevyháněl a Tunisané byli rádi. Habib Burgiba taky udělal hodně pro emancipaci žen. Nechodily zahalené, dokonce ani beduíny. Taky získal ke spolupráci muže, aby byli pro plánované rodičovství – planning family. Byl rád v kontaktu s lidmi.

Byl tam i Čech jménem Graubner, který zaváděl v Tunisku textilní průmysl.

Já jsem bydlela v domě, kde nás Čechů bylo asi pět. Já jsem tam byla sama, bez rodiny. Nebyla jsem zvyklá mluvit francouzsky, i když jsem měla základy, musela jsem se naučit mluvený jazyk. Tunisané byli otevření, přátelští a neznali poměry v socialistické zemi. Chodili jsme spolu na pikniky, výlety. Rodina jezdila v létě za mnou, ale nikdy nedovolili přijet oběma najednou. Buď dcera, nebo manžel. Až při odjezdu po pěti letech byli za mnou oba najednou.

Byla jsem tam tři roky, přemluvili mě na čtvrtý a pátý rok jsem dostala žloutenku. Bylo mi skoro padesát let a žloutenka mě dost vyčerpala. Dlouho jsem se zotavovala. Tuniské ministerstvo mělo zájem, abych tam ještě zůstala dál. Na severu Tunisu postavili nádhernou nemocnici, pro personál postavili vilky, garsonky, vybavili švédským nábytkem IKEA. Vše financovali Švýcaři, Švédové a Fordova nadace jako pomoc rozvojovým zemím. Lékaři si ale otvírali soukromé praxe, personál taky a později byl s financováním nemocnice problém.

Já jsem tam byla jako expert, musela jsem plnit příkazy našeho vedení. Věděla jsem, že když tam zůstanu šestý rok, moje působitě bude už tam, tak jsem odmítla a raději se vrátila domů.

8. Co bylo po návratu?

Po návratu, v mých padesáti letech při představě, že budu sloužit na gynekologii dvě noční služby týdně - celkem přes 80 hodin/týden - které se nepovažovaly ani za pracovní dobu ale pohotovost, která nebyla placena, jsem šla raději do Bohnic, které se právě dostavovaly, a jakmile se uvolnilo místo v Karlíně, šla jsem na polikliniku na gynekologii do Karlína. Později se to tam rušilo, objekt patřil restituentovi a já jsem byla už v důchodovém věku, tak jsem šla v r. 1990 do důchodu.

9. Kde teď bydlíte a jak jste se dostala do dejvického sboru?

Tady v tomto domě bydlím od roku 1958, tehdy to byla novostavba.

Celá naše rodina z obou stran byla katolická. Maminčina sestra byla učitelka, dědeček nejen učitel, se účastnil také osvětové práce, pomohl zakládat hasičský sbor, knihovnu. V Raiffeisen bance se stal pokladníkem. Chudí vesniční lidé – podruhoví neměli pořádně ani na oblečení a obutí a přesto museli dávat příspěvky na kostel. Stařeček (dědeček) je od toho zrazoval a kněze se to dotklo. Teta na protest proti tomu, že farář měl řeči proti jejímu tátovi, vystoupila z církve a konvertovala do církve Českobratrské evangelické. Já jsem taky byla křtěna i konfirmována u evangelíků, chodila jsem i na náboženství a až do svých osmnácti let jsem byla ve styku se sborem ve Frýdku. Pak už jsem odjela do Ostravy a Prahy, tady jsem měla dost práce nejdřív se studiem, pak zaměstnáním.

Až když zemřel manžel, začala jsem se ohlížet po přátelském kontaktu. Vzpomněla jsem si na svoje začátky ve Frýdku a náhoda tomu chtěla, že tady v domě zemřel pán, který byl evangelík. Jeho manželka zařizovala rozloučení s ním a pozvala mě s sebou do dejvického sboru. Moc se mi tady líbilo. Je to už více než deset let. Připomíná mi to doby, kdy jsem byla v kontaktu se sborem ve Frýdku.

Děkuji za rozhovor

Zapsala: Naděžda Sleziaková

Kronika Pěvců

Bern – další pokračování

Na večerní koncert jsme se snažili přijít co nejdříve, abychom zabrali dobrá místa. Podařilo se nám obsadit šest volných židlí vedle sebe. Naši šestici tvořili Härtelovi, pan Křest'an a já. Ostatní byli rozptýleni různě po sále. Před začátkem koncertu a o přestávce dvě pěvkyně prodávaly naše cédečko, Pohlovu Chřibskou mši. Podmínkou byl atraktivní vzhled nebo alespoň ucházející zevnějšek, příjemné vystupování a znalost alespoň dvou světových jazyků. Obě, Martička Světlíková a Erika Härtelová, tyto podmínky splňovaly. Náš stánek byl přímo nad schody. Abychom podpořili prodej našich cédeček, chtěli jsme vytvořit umělou frontu, aby ostatní viděli velký zájem a připojili se. Nikdo ale na tento trik neskočil a raději si koupili u vedlejšího stánku jednu z deseti nahrávek klavírních Mistrů s velkým M z Ameriky, které si poslechnou živě na zítřejším Galakonzertě. Přesto jsme něco prodali. Krásnou Pohlovu hudbu si poslechnou devět dalších šťastlivců. Tento prodej nám navrhl sám pan ředitel Raymer.

V první polovině koncertu jsme byli jako posluchači. Během krátké přestávky nás vyhledal pan Bounds a říkal, abychom se nenechali znervóznit vystoupením ukrajinského souboru, protože jsou to profesionálové. Naším vystoupením jsme otevřeli druhou polovinu koncertu. Všechno jsme zazpívali bez problémů, včetně našeho přídivku "Jede sedlák do mlejna". To zaujalo pracovníky hudební redakce BBC, především to Horijs, dorijs. Když se ptali, co to znamená, tak někdo vtipně podotkl, že je to něco jako Gloria, gloria. Hned navrhli, abychom to druhý den zazpívali v přímém přenosu při bohoslužbách, do kterých se zapojil i Petr Hlavsa, který měl přečíst modlitbu. Stejný úkol dostalo dalších pět zpěváků. Zazněla tam i polština. Celá bohoslužba byla zároveň překládána do znakové řeči. Vše bylo i na internetu.

Čestmír Muzikář

Palachův rodný dům

Palachův rodný dům ve Všetatech byl zrekonstruován a pro veřejnost otevřen v prosinci roku 2019. Moje dlouho plánovaná návštěva se uskutečnila jedné lednové soboty, impulsem bylo možná zhlédnutí životopisného filmu o Palachovi, který Česká televize vysílala 18. ledna.

Prostor domu není klasickým muzeem, i když k původní stavbě byl přistavěn pavilon s malou historickou expozicí a prostorem pro promítání krátkého dokumentárního filmu o Palachovi a též o průběhu rekonstrukce objektu. Dům, původně cukrárna Palachova otce a místo setkávání, byl přetvořen na prostor plný symboliky, kde může každý z návštěvníků prožít čas zcela ojedinele.

Okna domu jsou zaslepená, celým domem prochází velký kovový klín jako symbol zla, které vše rozvrací. Torzo schodů, které vedou k již neexistujícímu Janovu pokoji, připomíná kazatelnu. Dveře, jimiž Jan odešel v den oběti a kterými může návštěvník vyjít na zahradu, jsou určeny pouze k opuštění prostoru a jsou nazvány dveřmi odcházení.

Zajed'te do Všetat, jsou od Prahy vzdálené jen několik desítek minut a vstup je zcela zdarma.

Foto a text Eva Henychová

**Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je v neděli 20. 2. 2022.
Číslo vyjde 27. 2. 2022.**

Obsah čísla:

Obrubníky.....	1	Kronika Pěvců.....	10
Výťah z jednání staršovstva.....	2	Palachův rodný dům.....	11
Břěta.....	3	Kalendář na únor 2022.....	12
Jak žijeme.....	5		

Kalendář na únor 2022

Bohoslužby	6. 2. VP	A. Jacobea
9:30 on-line na	13. 2.	A. Jacobea
http://dejvice.evangelnet.cz/	20. 2. rodinná	A. Jacobea
line-vysilani	27. 2. Masopust	M. Trgalová
	6. 3. 1. postní, VP	A. Jacobea

Bohoslužby on-line + určené počty účastníků + Večere Páně podle vývoje situace a aktuálního upřesnění

Přímý odkaz na YouTube kanál „ČCE Praha – Dejvice“:

https://www.youtube.com/channel/UCw6RIL-UOfsQI2t8Ik_Fw

Konfirmandí (11+)	pátky 15:30 – 16:30
Náboženství dětí (5-11)	pátky 15:30 – 16:30
Mládež (13+)	pondělí 18:30 – 20:00
Křesťan. služba	13. 2. po bohoslužbách
Děti + maminky	čtvrtek 3. 2. a 17. 2. 9:30. – 11:30
Nedělníci	neděle 20. 2. po bohoslužbách
X-cátníci	úterý 8. 2. od 19:00
Naší pěvci	každou středu v 18:30 – 20:30
Zpívání Diakonie Stodůlky	každý pátek 9:15 – 10:00
Modlitby Taizé	18. 2. v 20:00 v kostele sv. Vojtěcha
Obcování	24. 2. od 19:00, kontakt: trgalova@gmail.com
Biblická hodina	každé úterý v 15:00 – 16:00
Klub poznávání	10. 2. v 9.30 téma: Českoslovenští legionáři (Marek Světlík)
Křeslo pro hosta	---
Staršovstvo	3. 2. od 19:00
Ostatní	27. 2. sborový oběd (dle epidemické situace)

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henechová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 – Liboc, tel.: 730 196 658, henechova@atlas.cz. Adresa sboru: Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 737 517 413 (Saša Jacobea), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová), tel.: 739 246 347 (Marta Študentová), <http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. 2400319773/2010, var. symbol: salár=101, Jeronýmova jednota=102, personální fond=103

Březen 2022

SOUTERRAIN

Moc v bezmoci

V době nekonečných karantén a reinfekcí se mnozí cítíme asi poněkud ochable – bez-mocně a ne-mocně. A co teprve, když nás zasáhne něco nesrovnatelně horšího, mimořádně bolestivého a uvalujícího do bezmoci, jako je v posledních týdnech tragická smrt dcery jednoho z nás! Jak bychom na to mohli nemyslet? Co je, co bylo, a co není a nebylo v lidské moci? Těžké otázky, málo odpovědí...

Když nás zasáhne mimořádná událost jako náhlá smrt blízkého člověka, (ale také třeba násilný čin, požár, živelná pohroma, dopravní nehoda) znamená to veliký duševní otřes pro zasaženého, pro jeho blízké, pozůstalé, pomáhající i přihlížející, nakonec i pro ty, kdo o události pouze slyšeli. To se nevyhne nikomu a je to normální lidská reakce na nenormální situaci. Zasahuje naše city, tělo, chování i myšlení. Pocity bezmoci, viny, naštvanosti, náladovost, pocit odcizení od druhých, úzkosti, problémy se spánkem, děsivé sny, bolesti hlavy, změny v chuti k jídlu, zvýšený krevní tlak, snížený výkon, poruchy soustředění, časté vzpomínky na událost, to všechno můžeme prožívat. Nezůstáváme ale úplně bezmocní. Pomáhá nám blízkost druhých, síla společenství.

Mnohé můžeme udělat sami pro sebe: hovořit s někým, ke komu máme důvěru a kdo je i opakovaně ochoten naslouchat i nepřijemným věcem, myšlenkám, které nejsou „společensky vhodné“, snést pláč nebo to, že nepláceme, i když by se to možná čekalo. Snažme se neuzavřít se sami do sebe, i když máme pocit, že by nám někdo jiný těžko mohl rozumět. V prvních týdnech a měsících po události bychom neměli na sebe tlačit ve výkonu ani v pokusech o prožívání radosti, pokud nepřichází zvolna sama. Pomáhá také tělesná aktivita a pravidelná nenáročná činnost. Koupel v teplé vodě, společný oběd, procházka, připravenost na to, že i dohodnuté plány se mohou měnit, protože takový je stav věcí i doby. Nenechávejme jeden druhého samotného! Všimějme si změn v životních návycích a projevech, nabídněme i konkrétní pomoc, a neberme si osobně její případné odmítnutí. Naslouchejme, ale nenuťme druhého do mluvení, pokud nechce, buďme trpěliví. Důležité je také uznání dosahu události ze strany

blízkého okolí i účast na rituálech s odchodem spjatých (pohřeb, pamětní místo). Pro některé z nás to může znamenat také připomínku vlastních prožitých traumat, i o to je dobré se podělit s někým, komu důvěřujeme.

Čas nejvíce zasaženým asi poplyne jinak než ostatním. V souáležitosti spolu ale zůstáváme v myšlenkách. Snad nám všem může být útechou vědomí, že čas nás všech je v Boží ruce. K našemu Otci se také každý z nás, ať předčasně, nebo sytí dnů, vrací. Láska, která k nám mluví z příběhu Ježíše Krista byla a je mocnou láskou, byť (anebo možná právě proto, že) prošla bezmocí Kříže. Jeho Slovo je slovo mocné. Je to také Slovo toho, kdo bezmoc zakusil a vědomě se jí nevyhnul.

Magdaléna Trgalová

Výtah z jednání staršovstva 3. 2. 2022

- Informace o průběhu sborových setkávání v 1. pololetí – z hlediska farářek i ostatních presbyterů hodnoceno velmi dobře.
- Doplnující volba Dozorčí rady střediska Diakonie Praha – do konce roku, pak proběhne volba celé DR nově rozšířeného střediska. Za člena DR zvolena A. Jacobea, za náhradníky M. Jílková, J. Mašek a paní V. Králová z řad zaměstnanců.
- Bylo avizováno sloučení střediska Diakonie Praha a Střediska křesťanské pomoci, jehož dosavadním partnerem byl seniorát jako celek. Nyní by patrony sloučeného střediska měly být jednotlivé pražské farní sbory. Bylo vyjádřeno přání ve spolupráci s Diakonií pokračovat, o konkrétních otázkách proběhne hlasování per rollam.
- Pro nové webové stránky přijmeme formát nabízený UCK. Kostru stránek vytvoří A. Jacobea na základě zkušeností jiných farářů během studijního volna o jarních prázdninách. Záměr je, aby se aktuální informace přenášely automaticky z google disku a ruční zásahy byly zapotřebí jen zhruba dvakrát ročně. Pro doplnění grafických informací bylo schváleno použití profesionálního fotografa, s textovou náplní pomohou M. Trgalová a další presbyteri.
- Je potřeba sborové prostory vybavit prvky protipožární a jiné ochrany podle aktuálních předpisů. Zajistí hospodáři. Klíč od nouzového východu z JAK visí na futře dveří.
- Bohoslužby o velikonocích: středa – nešpory NP 19 hod., čtvrtek – čtení pašijí, pátek a neděle – bohoslužby s VP
- Finanční zpráva: navzdory loňským větším výdajům jsme hospodařili s mírným přebytkem díky velké obětavosti našich členů.

- Výhledově (není urgentní) věnujeme jednu nedělní sbírku na pomoc sboru v Ústí nad Labem.
- Rozhodnuto o sbírce dobrovolných darů na Truhlářskou. Jedná se o příspěvek povšechnému sboru, který opatřil pamětní desku na fasádu a značnou částkou se podílel na obnově historické výmalby toleranční modlitebny. J. Mašek argumentuje tím, že jde především o záležitost nástupnických pražských sborů.
- Příprava výjezdního zasedání staršovstva 22. - 24. 4. v Libštátu.
- Příprava výročního sborového shromáždění 27. 3. – úkoly.
- Byl přijat „Manuál“ jako pomůcka pro presbytery k rozhovoru s novými členy sboru.

Život sboru v roce 2021 v číslech

Celý rok, zejména první část a potom znovu na podzim, byl stejně jako rok předchozí ovlivněn epidemií Covidu-19. Znamenalo to především omezení osobních kontaktů, ale na druhé straně posílení vzájemné komunikace prostřednictvím četných telefonátů a e-mailů. Projevila se vzájemná solidarita mezi členy sboru. Setkání ve sboru se stala komornější a zčásti se přelila do elektronického prostoru. On-line přenosy bohoslužeb se ve druhém covidovém roce již staly standardem. Přes všechny potíže spojené s epidemií se toho však v našem sboru událo hodně.

Především, pro nemožnost uspořádat na jaře volební sborové shromáždění staršovstvo požádalo synodní radu, aby podle nově zavedené možnosti navržené farářky jmenovala. Tak se i stalo. Na konci srpna jsme se rozloučili s končícím farářem Pavlem Rumlem a od 1. září je dejvický sbor v duchovní péči farářek Alexandry Jacobea a Magdalény Trgalové. Ještě před přistěhováním manželů Saši a Pavla Jacobea byly provedeny rozsáhlé úpravy farního bytu. Sborové shromáždění v červnu 2021 také po předchozích odkladech konečně povolalo za výpomocnou kazatelku Elišku Härtelovou, která byla na podzim ordinována.

Obměnilo se i staršovstvo. Rozhodli jsme se, že snížíme počet presbyterů na 12 a v listopadu proběhla volba jeho poloviny. Staršovstvo nyní pracuje ve složení: obě farářky, J. Cihlová, T. Černohorský, W. Dobrovská, P. Geier, F. H. Härtel, P. Hejl, D. Heller, E. Henychová, J. Mašek, D. Molnár, J. Petříček, J. Stoklasová, náhradníky jsou M. Študentová, T. Najbrt, M. Jílková a V. Tichá (v tomto pořadí). Jako novinka se koncem září uskutečnilo jeho výjezdní víkendové zasedání v Bělči nad Orlicí. Osvědčilo se a počítáme s tím, že se tato forma stane pravidelnou součástí společné práce.

O svatodušních svátcích proběhla confirmace 5 mladých členů sboru (Marie Gallusová, Veronika Petříčková, Aloisie Trgalová, Vilém Gallus, Ondřej

Petříček), ti se spolu s konfirmandy z roku 2018 vytvořili obnovenou skupinu mládeže.

V době letního uvolnění se uskutečnila sborová dovolená v Alpách, kterou zajistili manželé Geierovi, a prázdninový pobyt dětí v Křížlicích organizovaný Magdalénou Trgalovou. Mnohé z plánů se ale nepodařilo uskutečnit, jmenujme např. výlet do Wittenbergu nebo ekumenickou vycházku na Vyšehrad. Skončila také naše několikaletá kazatelská pomoc sboru v Chotiněvsi, neboť se jim začalo rýsovat povolání vlastního kazatele. Pokračuje pomoc sboru v Ústí nad Labem, ve které se angažují manželé Černohorští a Jan Mašek.

Ve sboru proběhly dva bazary, jarní a podzimní, a členové sboru se zapojili do sbírky pro Diakonii na výstavbu Domova pro autisty. Ta vynesla celých 125 506 Kč. V loňském roce rovněž pokračovala péče o rodinu Mejsnarových.

V dejvickém sboru jsme také vnímali události, které se týkaly širšího církevního společenství. Především, na loňském zasedání synodu byla zvolena nová synodní rada. Synodním seniorem se stal Pavel Pokorný ze sousedního střešovického sboru. Naše sestra farářka Trgalová byla zvolena 2. náhradnicí SR z řad kazatelů. Po 12 letech skončil ve funkci seniora pražského seniorátu Roman Mazur, novým seniorem se stal Matěj Opočenský z Vršovic. V létě byla dokončena zdařilá rekonstrukce domu v Truhlářské 8, kde v toleranční době bylo sídlo a modlitebna prvního pražského evangelického sboru. O obnovu se zasadil i náš bratr kurátor a mnoho členů našeho sboru využilo dní otevřených dveří k prohlídce této památky, v níž od podzimu působí Dům dětí a mládeže.

K bohoslužbám jsme se sešli celkem 52× za průměrné účasti 39, účast byla silně ovlivněna jednak omezením počtu a jednak Covidem samotným. Během celého roku byly bohoslužby přenášeny on-line, jejich sledovanost (včetně následného shlédnutí příslušných videí) byla vysoká, v průměru 151.

VP jsme slavili 17×, průměrná účast 39

Počet členů sboru celkem: 507

Počet členů sboru s hlasovacím právem: 208

Počet přispěvatelů na provoz sboru: 154

Z toho plátců saláru: 150

Pokřtěni byli: Noemi Tichá

Do sboru se přistěhovali/přestoupili: Alexandra Jacobea, Robert Zika, Šárka Knoblochová, Tomáš Zavadil

Zemřeli: Jan Hrubeš, Dana Caldová, Daniela Zachová, Miloslav Kratochvíl, Květa Malá, Břetislav Syrovátka

Ze sboru se odstěhovali: Pavel Ruml

Staršovstvo:

se sešlo 10× k pravidelným poradám, navíc v září proběhlo výjezdní zasedání

Pravidelná setkávání jednotlivých skupin:

Nedělní škola

Organizace: Ivana Hellerová

konala se 13× za průměrné účasti 5 dětí

Témata - nejrůznější náměty dle katecheze ze synodní rady - z Nového i ze Starého zákona a na podzim nejrůznější postavy (svědci víry) ze Starého zákona
Sbírka NŠ na trampolínu pro děti z Mateřské a základní školy Diakonie Praha – probíhá.

Biblická hodina

Organizace: Pavel Prosek, od podzimu Nad'a Sleziačková

Proběhla 14× - každé úterý od 15:00 hod. za průměrné účasti 7 osob.

Na program bylo: s Pavlem Rumlem Skutky apoštolů a List Římanům, s faráři MT a AJ Evangelium podle Matouše - podobenství, 1× vedl biblickou hodinu Martin Prudký.

Biblická hodina pro děti

Vede Magdaléna Trgalová a Saša Jacobea

Čtvrtek v 17:00 hodin, od září v pátek od 15:30, mimo zkoušek vánoční hry 13× za průměrné účasti 5 dětí

Maminky s dětmi

Organizace: M. Trgalová, od podzimu A. Jacobea

Maminky s dětmi se sešly 5× s průměrnou účastí 5.

Konfirmační cvičení + mladí konfirmovaní

Vedl Pavel Ruml, od podzimu Magdaléna Trgalová a Saša Jacobea

Pátek odpoledne, polovina setkání byla on-line, 26×, průměrná účast 6, z toho 6× byl výšlap nebo bruslení.

Mládež (vzniklá na podzim 2021 z konfirmovaných)

Vede Saša Jacobea (a Magdaléna Trgalová)

Celkem 14x za průměrné účasti 5

Nedělníci (mladí dospělí, 20-35 let)

Program si zajišťují sami, vedl Filip Hanuš Härtel, nyní Saša Jacobea.
Scházejí se 1× za měsíc, třetí neděle v měsíci po bohoslužbách,
celkem 2× za průměrné účasti 8

Obcování

Vede Magdaléna Trgalová

Skupina zhruba pětatictíků až padesátníků, schází se 1× měsíčně
v domácnostech (kvůli hlídání dětí)

Sešli se 9× za průměrné účasti 8

X-cátníci (starší dospělí, 50-70 let)

Organizuje: Martin Volný

Mezigenerační skupina se schází 1× měsíčně (2. úterý) a probírá základní otázky
křesťanské víry a teologie

Celkem 4× za průměrné účasti 9

Klub poznávání

Organizují: Marta Petříčková a Draga Bošková

Otevřená skupina aktivních seniorů, schází se ve školním roce většinou druhý
čtvrtek v měsíci, zamýšlí se nad různými tématy s hosty a navštěvuje s odborným
výkladem výstavy.

Celkem 4× za průměrné účasti 8 lidí

Historie a současnost Suchdola (N. Sleziaková a S. Hřebíčková), slavení Šabatu
(M. Šudentová), Vánoční posezení (S. Jacobea).

Dejvické křeslo pro hosta

Organizuje: Marta Šudentová ve spolupráci s faráři

Otevřená skupina jak generačně, tak i vně církve, hosté jsou zváni tak, aby
pokrývali aktuální, závažná či zajímavá témata.

Schází se 1× měsíčně ve školním roce, celkem 8× (z toho 2× on-line), průměrná
účast 18

Hosté: výtvarník Jiří Slíva, novinář a cestovatel Pavel Dobrovský 2×, senátor Jan
Šilar, ředitel střediska Diakonie Praha Jakub Suchel, psycholog Roman Pešek,
zakladatel babyboxů Ludvík Hess, starozákoník Martin Prudký.

Křesťanská služba

Organizuje: Eva Javornická ve spolupráci Magdalénou Trgalovou, Mirjam
Růžkovou a Martou Šudentovou

Pracovní porady 9× s průměrnou účastí 8, návštěv bezpočet.

KS se snaží pomáhat členům sborů v nouzi, navštěvovat nemocné a také být skupinou, na kterou se s důvěrou lidé mohou obrátit.

Dále se stará se o doručování přání k narozeninám seniorům. První přání dostanou 60letí, pak v 65 letech a v 70, od 75 každý rok. Tímto způsobem mapujeme situaci seniorů i na okraji sboru. Poznatky se zapisují a jsou pak dále vyhodnocovány.

Mimo rámec KS se další členové sboru se pravidelně starají o dovoz potřebných na nedělní bohoslužby.

Letos k tomu přibýlo roznášení dopisů těm, co nemají internet. Organizačně zajišťovala sborová sestra, dopisy roznášeli: Ludmila Henychová, Martin Volný, Marta Petříčková, Irena Troupová.

Naši pěvci

Vede: Filip Hanuš Härtel (ve spolupráci s Lydií Härtelovou)

Počet členů: 45-50

Zkouší ve středu, počet zkoušek: 25, průměrná účast na zkoušce 35

Vystoupení: 1× zpívání v Dejvicích při bohoslužbách
1× zkouška ve Stromovce
1× předvánoční zpívání cestou z Pohořelce na Kampu
1× nahrávání písní z evangelických zpěvníků do databáze ČCE
1× koncert u Salvátora: W. A. Mozart Requiem
1× zpívání u katolického Salvátora u příležitosti řeholního slibu

Dejvický Evangwing

Pavel Prosek (kapelník), Daniel Heller, Michal Heller, Hana Chvojová, Wanda Dobrovská, Karolina Härtelová, Filip Härtel

V uplynulém roce vystoupení nebylo, schází se mimo prázdniny většinou 2× do měsíce

Zpívání ve středisku Diakonie ve Stodůlkách

12×, průměrná účast včetně klientů a pracovníků 40

zpívání ve Stodůlkách: Pavel Ruml, Magdaléna Trgalová, Alexandra Jacobea

Duchovenská práce:

Za kazatelnou jsme přivítali tyto kazatele:

Pavel Ruml 16×

Magdaléna Trgalová 20×

Alexandra Jacobea 10×

Gerhard Reininghaus 1×

Zdeněk Susa 1×

Eliška Härtelová 1×

Joel Ruml 1×

Pavel Pokorný 1×

Michael Otrisal 1×

Zvonimír Šorm 1×

o 4. adventní neděli vánoční hry dětí z NŠ a mládeže

Dále naši faráři a výpomocní kazatelé kázali mimo náš sbor:

Pavel Ruml: 2× Škvorec

Magdaléna Trgalová: Martin ve Zdi, Český Brod

Alexandra Jacobea: Nusle, Třebechovice pod Orebem, 3× Nekostel

Zdeněk Susa: Střešovice, Dvůr Králové

Ekumenická a mimocírkevní setkání:

Koncert Podané ruky u sv. Gotharda

Bohoslužba za krajinu na Sedleckých skalách

Bohoslužba vděčnosti za Stvoření

Ekumenické nešpory na Bílé Hoře

Setkání nad biblí a koledami

Zpěvy z Taizé u sv. Vojtěcha

Práce s fotbalovým dorostem klubu Dukla (P. Ruml)

„Ekumenické snídaně“ – pravidelná setkávání duchovních působících v Praze 6

Práce laiků ve sboru:

Pokladnu vede Jana Cihlová

O finance se starají manželé Černohorští

Hospodáři sboru Petr Hejl, Jan Petříček, Dan Molnár

Kontakt se střediskem Diakonie Praha a se školou zajišťují: faráři, Marta Študentová a Jan Petříček

O církevní tisk a prodej knih se stará Marta Petříčková

Obchůdek jednoho světa: Marta Petříčková

O zásoby v kuchyni se stará Martina Jílková

Souterrain připravují a vydávají manželé Eva a Dan Henychovi

Přání pro křesťanskou službu maluje a dodává Madlena Prachenská

Sborová fotodokumentace: Jiří Hlavsa, Ivan Prachenský

Varhaníci, instrumentalisté, zpěváci:

Pavel Prosek, Lydie Härtelová, Filip H. Härtel, Vít Henych, Tomáš Najbrt, Tomáš Černoorský

Míša Petříčková, Irena Troupová, Šárka Knoblochová, Karolina Härtelová, Šárka Skaláková, Ester Hubená, Judith Stoklasová, Jan Siřínek, Lucie Troupová, příležitostný sbor pod vedením Filipa Hanuše Härtela,

1× premiéra skladby napsané u příležitosti křtu Noemi Tiché – autor Matouš Hejl

Učitelé nedělní školy:

Benjamin Hejl, Anna Hejlová, Daniel Heller, Ivana Hellerová, Magdalena Hellerová, Václav Henych, Tereza Horská, Miluška Jelínková, Jan Petříček, Markétka Petříčková, Michaela Petříčková, Marek Stoklasa, Martina Študentová, Robert Zika

V křesťanské službě působí:

Magdaléna Trgalová, Saša Jacobea, Mirjam Růžková, Eva Javornická, Ludmila Henychová, Jana Jasná, Jana Poláčková, Jindra Zukalová, Jana Kohoutová, Naďa Sleziačková, Jarmila Nedvídková, Jana Cihlová, Bohunka Minárová, Marta Študentová, Šárka Skaláková, Wanda Dobrovská, externě také Magdalena Hellerová

Kávová služba:

Posezení či postání u kávy bylo jen 5×.

Organizace charitativních a dalších akcí:

- Chleby pro bezdomovce 4×, organizuje Martina Jílková
- Bazar podzimních plodů ve prospěch křesťanské služby našeho sboru (Jana Cihlová, Jana Kohoutová, Draga Bošková, Marta Petříčková, Jan Mašek)
- Bazar ve prospěch našeho sboru (Jana Kohoutová, Eva Javornická, Jana Cihlová)
- Maratón psaní dopisů pro Amnesty International (Daniel Molnár)

Organizace vícedenních sborových akcí:

- sborová dovolená v Rakousku: Pavel Geier
 - dětský tábor připravili a vedli: Magdaléna Trgalová, Jakub Ruml, Petr Gallus, Andrea Bohatová, Daniel Molnár, Světlana Dobešová, (host Pavel Ruml) a mládež
-

Jak žijeme: sestra Hana Adamová

Se sestrou Adamovou se domlouváme na rozhovoru už od léta. Nakonec to vyšlo až teď, několik dnů před jejími devadesátými devátými narozeninami. Bydlí totiž v prvním poschodí domu s točitým schodištěm a ještě několika schody od domu k brance, kterou by nám musela přijít otevřít. To vše je už v jejím věku, na rozdíl od duševní svěžesti, pro ni obtížné. Domluvily jsme se na dobu, kdy tam bude její

vnučka Tereška, která nám přijde otevřít. Byly jsme u ní se sestrou Martou Petříčkovou, abychom jí popřály k jejím požeňnaným narozeninám a přitom si trochu popovídaly.

Kde jste se narodila a prožila své dětství?

Narodila jsem se ve staré evangelické rodině v Lysé nad Labem. Moji předkové pocházeli z Francie. Přišli sem, když byli v 16. a 17. století ve Francii pronásledováni protestanti. Zjistil to můj bratranec, který pátral po původu naší rodiny. Kdysi se jeden mušketýr jmenoval Béla Fér, což bylo i rodné jméno mé maminky. Tak to zkoušel, zda nejsme z jeho rodiny.

Měla jsem tři sourozence, dva bratry a sestru. Já jsem byla nejmladší, narodila jsem se až po válce, v r. 1923. Nejstarší bratr byl o 17 let ode mne starší, s ním jsme se měli moc rádi. Tatínek se z první světové války vrátil až v roce 1921, musel překonat cestu ze Sibíře přes Transsibiřskou magistrálu do Vladivo-

stoku, odtud se dostal lodí do Amsterdamu, z Amsterdamu do Terstu, odkud pak už se dostal domů do Čech.

Pamatuji si na zvlášť tuhou zimu v roce 1929, bylo mi šest let, odněkud jsem se vracela, měla jsem vlhké ruce a když jsem tou rukou sáhla na kliku domu, ta mi ke klíče přimrzla. Maminka mi pak pomohla tu ruku dostat z kliky pomocí teplé vody. Do základní školy jsem chodila v Lysé nad Labem.

Kde jste pak pokračovala dál a co Vaše první zaměstnání?

Šla jsem studovat do Prahy na reformní reálné gymnázium na Letné. Tady bydlela v Eliášově ulici moje teta, která byla svobodná a sama toužila po vzdělání, byla sečtělá, ráda mě přijala a bydlela jsem u ní. Byla jsem venkovská holka, musela jsem se přizpůsobovat životu ve městě. Později nás přestěhovali na Benešovo gymnázium na Evropské, ze kterého nás za války vyhnali Němci a tak jsem maturovala na gymnáziu v Dušní.

Hned po škole jsem začala pracovat na poště, abych nemusela jít pracovat do Reichu. Moje první pracoviště bylo v Hostivici u Prahy. Doprava za války byla

špatná, jezdil tam jeden vlak ráno a jeden večer, tak jsem z Bílé hory chodila pěšky. Později jsem zjistila, že v Praze pracuje na poště jedna dívka z Hostivice, tak jsme si podaly žádost o výměnu a vyšlo to. Pracovala jsem dva roky na poště ve Střešovicích vedle bývalé Alexandrovky koleje pro jugoslávské studenty. Říkalo se, že když byl na návštěvě Prahy sám král Alexander, studenty na koleji museli zavřít, aby nemohli jít proti králi demonstrovat, protože ho neměli rádi.

Jak jste se seznámila se svým manželem?

Seznámili jsme se ve škole. Já jsem byla v sekundě a on, jmenoval se Zdeněk, v kvintě. Líbila jsem se mu, on chtěl jít se mnou na rande a já se bála, protože mě moje teta hlídala. Jedna moje spolužačka mi přišla říct, že mám od Zdenka dopis u školníka. Psal mi, že mě má opravdu rád. Já jsem ten dopis ze strachu před tetou spálila. V 16-ti letech jsem začala chodit do tanečních. Bratr mé spolužačky mu řekl, že chodím do tanečních, tak tam začal chodit taky. Od té doby jsme už začali spolu chodit, dokonce i tetě se líbil, že se slušně choval.

Brali jsme se 18. prosince v roce 1948. Původně jsme plánovali svatbu až po Novém roce a když jsem jednou v kostele na bohoslužbě slyšela od bratra faráře Stanislava Čapka jméno mého budoucího manžela, myslela jsem si, že si našel jinou. Vzápětí jsem však slyšela i své jméno. Byl to pro mě šok. Až venku po bohoslužbě mi řekl, že se s panem farářem domluvili už na prosincovém datu, protože od ledna 1949 už církevní sňatky nebyly platné, musely se konat sňatky občanské a to my jsme nechtěli. Přestože miluji chryzantémy, ve svatební kytce jsem měla brambořík, protože v prosinci jsme chryzantémy nesehnali. Oddával nás samozřejmě bratr farář Stanislav Čapek, který mě i konfirmoval.

Co bylo pak a kde jste bydleli?

Můj manžel byl původně katolík, přestoupil ještě před sňatkem a chodil pak do kostela se mnou. Do dejvického sboru jsem přišla v letech 1934 – 35, to byla ještě kazatelská stanice. On byl katolík „na baterky“ a poté se z něj stal dobrý evangelík. Byl báječný, měli jsme hezké manželství, měli jsme se moc rádi. Byl optimista, hodně jsem se od něj naučila. I když jsem nebyla škarohlíd, ale život jsem brala vážně. Manžel vše otočil do legrace a hned byl život hezčí. Taky jsme spolu byli dvakrát v Jugoslávii, ráda na to vzpomínám, moc se nám tam líbilo.

Manželovi rodiče se nezlobili, že jejich syn přestoupil na evangelickou víru. Tchyně byla zaujatá proti kléru, ale tchán občas do kostela zašel.

Já jsem i po svatbě bydlela v Eliášově ulici a tchyně jednou přišla za mnou, že jim do jejich bytu chtějí dát nájemníka, tak jsme se sem začátkem padesátých let přestěhovali. Tchánům patřil celý tento dům. Byli báječní. Bydleli jsme spolu, ale do ničeho se nám nepletli. Skleničky, které máme teď na stole, jsem dostala od

své tchyně jednou na Vánoce. Tchán byl právník, byl předseda vojenského soudu. Když přišli Němci, byl v Brně u Nejvyššího soudu, tam přežil válku. Po válce se vrátil a šel do důchodu.

Manžel maturoval v roce 1939, 1. října nastoupil na Právnickou fakultu a 17. listopadu 1939 Němci vysoké školy zavřeli. Při Obchodní akademii existoval abiturientský kurz, tak se tam manžel přihlásil a naučil se těsnopis a účetnictví. Práva pak vystudoval, chvíli pracoval jako právník, ale v padesátých letech ho ze zaměstnání vyhodili, protože byl buržoazního původu a nebyl ve straně. I přesto, že byl technický antitalent a naprostý nešika, skončil u ponku. Vyráběl pérka do tužek. Protože uměl účetnictví, později ho přeložili na podnikové účetnictví. Jednou potkal kamaráda, který mu pomohl do Montovaných staveb dělat podnikového právníka. Taky mu to tam někdo nepřál a stěžoval si u ředitele, že dělá vedoucího oddělení a není ve straně. Ředitel manžela podržel a on ve funkci zůstal. Manžel umřel v roce 2002, byli jsme spolu 54 let a devět let jsme spolu chodili.

Kde jste pracovala Vy a kdy se vám narodily děti?

Já jsem pořád pracovala na poště. V roce 1950 se narodila dcera Hana a v roce 1953 syn Tomáš. Děti do školky nechodily a když začaly chodit do školy, byly pořád nemocné. Tak jsem začala pracovat doma – taky ta pérka. Dcera po základní škole šla nejdřív do Benešova gymnázia, později přestoupila na gymnázium do Hellichovy. Po gymnáziu začala chodit na ekonomický abiturientský kurz. V roce 1969, když jí bylo 19 let, jsme byli v Janských Lázních v penzionu Sola Fide, kde dcera umřela na zauzlení střev. Lékařka z trutnovského obvodu přišla k ní pozdě – to měla už celkovou sepsi organismu a její život nešlo zachránit.

S Tomášem byly potíže od první třídy – v aktovce nosil hračky a škola byla vedle. Taky se to odrazilo i na jeho prospěchu. Začal se učit až v deváté třídě. Poté nastoupil na Střední průmyslovou školu, kde byl za tři roky vyučený zedník a pak si udělal maturitu. Ze školy nám zavolali, zda ho nechceme dát na vysokou školu, že se dobře učí – a tak se dostal na techniku, obor pozemní stavby. První semestr vypadal na krach, nakonec to zvládl a školu udělal s vyznamenáním. Byl výborný pracovník, svoji práci měl rád. Syn zemřel na cirhózu jater, bylo mu 56 let. Neměl čas na stonání, všechno, i problémy řešil léky, nezašel si k doktorce, nemarodil. Byl dárce krve a jednou při odběrech mu krev nevzali, ale poslali ho na vyšetření, kde mu zjistili nález na játrech.

Co vnuci a jak žijete teď?

Od syna mám dva vnuky – vnučku Terezku a vnuka Jiřího. Naštěstí mám hodnou snachu a vnučku, které se o mě starají. Až do covidu jsme všechno slavili

dohromady, setkávali jsme se. Teď kvůli covidu mi jen přinesou jídlo. Pravidelně každou neděli jsem docházela na bohoslužby buď s Hellerovými, nebo autobusem. Taky jsem se vždy těšila na klub poznávání a na biblické hodiny. Teď už to nejde. Když je venku hezky, občas jdu s vnučkou ven. Jinak chodím alespoň po balkoně.

Děkuji za rozhovor

Zapsala: Naděžda Sleziaková

Kronika Pěvců

Bern – poslední část

Cestou z Bernu jsme projeli skoro hladce Mnichovem, koukli se na olympijský stadion za denního světla a ujížděli směrem na Regensburg. 98 km před ním jsme si udělali 20-ti minutovou zastávku. Také bylo třeba určit osobu odpovědnou za rozkrájení švestkového koláče na 34 dílů od tetičky Aničky Hejlové. Jindy jednotní Pěvci se nemohli dohodnout, komu tuto činnost svěřit. Rozhodovalo se mezi matematikem, který by to spočítal, ekonomem, který by to rozpočítal nebo chirurgem, který by to rozřezal. Nakonec byl zvolen jednohlasně, tedy

čtyřiatřicetihlasně chirurg Slávek Míka z Lékařské fakulty, ale jinak z basů. Na každého pěvce připadly asi dva centimetry čtvereční této dobroty. Takto

„nasyčení“ jsme se shromáždili před autobusem. Napřed jsme zazpívali jeden spirituál a pak ještě přidali Sedláka. Původně to Jaroslav Krček upravil jako čtyřhlas, ale těch hlasů tam bylo slyšet mnohem víc!

Pak už jsme jeli nonstop až na naše hranice. Dlouhou cestu využil každý po svém. Někdo spal, někdo pozoroval okolní krajinu, jinde se zase tvořily diskusní skupinky. A byli mezi nimi i tací, kteří tyto skupinky fotili. Nutno podotknout, že se tak dělo k velké nelibosti těch, kterých se to bezprostředně týkalo.

Při odjezdu z hranic už se dalo tušit, kdy dorazíme do Prahy, takže si někteří začali zajišťovat dopravu od autobusu. Jak jsem to tak sledoval a pozoroval, tak si taxi neobjednal nikdo. První výstupní zastávka byla u benzinové pumpy v Řepích. Handrij naložil do svého Renaulta manželku Eriku a příslušný počet zavazadel. Další tři studující studenty jsme vysadili kousek od studentské koleje. Odtud to byl už jenom skok k Vojenské nemocnici. Tady, u zadního vchodu, kde měl B5, známý též pod jménem Honza Petříček, na dvoře zaparkované auto, ale neměl kartu, která by ho opravňovala ke vstupu do areálu nemocnice. Honza využil svých pohybových schopností a horolezeckých zkušeností a přešel přes plot. Zpátky už projel bez problémů hlavní branou.

Hanuš pak vyskočil z autobusu bez bagáže u tramvajové zastávky na Petřinách, aby doběhl domů pro auto a za chvíli pro nás přijel do Pelleovy ulice. Sotva autobus odjel, přijel Hanuš se svým nákladním osobákem. Do zavazadlového prostoru naskládal všechny věci svoje, Milana Tichého a nakonec moje. Postupně nás pak vysazoval. Já jsem dorazil domů v půl třetí. takže jsem první metro do práce ve 4:35 v pohodě stihnul.

Čestmír Muzikář

Život sboru v obrazech

Foto: m.e.s.s.

Foto: J. Hlavsa

**Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je v neděli 20. 3. 2022.
Číslo vyjde 27. 3. 2022.**

Obsah čísla:

Moc v bezmoci.....	1	Kronika Pěvců.....	13
Výťah z jednání staršovstva 3. 2. 2022.....	2	Život sboru v obrazech.....	14
Život sboru v roce 2021 v číslech.....	3	Kalendář na březen 2022.....	16
Jak žijeme:.....	9		

Kalendář na březen 2022

Bohoslužby	6. 3. 1. postní, VP	A. Jacobea
9:30 on-line na	13. 3.	A. Jacobea
http://dejvice.evangelnet.cz/	20. 3.	A. Jacobea
line-vysilani	27. 3. VSS, slib staršovstva	M. Trgalová
	3. 4. VP	A. Jacobea

Bohoslužby on-line + určené počty účastníků + Večere Páně podle vývoje situace a aktuálního upřesnění

Přímý odkaz na YouTube kanál „ČCE Praha – Dejvice“:

https://www.youtube.com/channel/UCw6RIL-UOfsQl2tI8Ik-_Fw

Konfirmandi (11+)	pátky 15:30 – 16:30
Náboženství dětí (5-11)	pátky 15:30 – 16:30
Mládež (13+)	pondělí 18:30 – 20:00
Křesťan. služba	13. 3. po bohoslužbách
Děti + maminky	čtvrtek 3. 3. 9:30. – 11:30
Nedělníci	---
X-cátníci	úterý 8. 3. od 19:00 K. Řežábek: Kázání v době internetu aneb jak se podělit o faráře? a Jiří Snížek: Seznámení s mou osobou
Naši pěvci	každou středu v 18:30 – 20:30
Zpívání Diakonie Stodůlky	každý pátek 9:15 – 10:00
Modlitby Taizé	18. 3. v 20:00 v kostele sv. Vojtěcha
Obcování	Dle dohody, informace u M. Trgalové
Biblická hodina	každé úterý v 15:00 – 16:00
Klub poznávání	10. 3. v 9.30 téma: vzpomínky na Jižní Koreu (Saša Jacobea)
Křeslo pro hosta	24. 3. od 19:00 Milan Černý, ředitel Speciálních škol Diakonie Praha
Staršovstvo	3. 3. od 19:00
Ostatní	14. 3. 17:00 rozloučení s Annou Kristinou Molnárovou (kostel U Salvátora) 20. 3. (po bohoslužbách) seznámení s novým zpěvníkem 20. 3. 11:45 setkání u pomníku šktp Morávka

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední nedělí předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 – Liboc, tel.: 730 196 658, henychova@atlas.cz. Adresa sboru: Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 737 517 413 (Saša Jacobea), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová), tel.: 739 246 347 (Marta Študentová), <http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. 2400319773/2010, var. symbol: salár =101, Jeronýmová jednota =102, personální fond=103

Duben 2022

SOUTERRAIN

Je to zvláštní doba...

psal loni Tomáš Najbrt v úvodníku dubnového čísla Souterrainu. Nevím, jestli je slovo „zvláštní“ dostatečně výstižné i v tomto čase. Chvillemi mám dojem, že bych měla použít slovo „zběsilá“, jindy „rozporuplná“.

Před nedávnem jsme po ohromně dlouhé době slavili poprvé bohoslužby zase bez roušek. Nedošlo mi to, upozornil mě na to můj muž Pavel, když jsme šli z kostela domů. Bylo 14. března večer, první den, kdy už roušky zůstaly povinné pouze v dopravě a lékařských zařízeních. Vraceli jsme se od Salvátora, z rozloučení s Aničkou Molnárovou. Místo radostné úlevy, že už zas konečně vidím v kostele lidem nejen do očí, ale i do tváří, ve mně bylo smutno.

Cestou jsme si koupili croissant v pekárně, doma jsme pak chvíli seděli každý sám a četli zprávy. Z Ukrajiny, o Ukrajině, o Ukrajincích i o těch, kdo na ně a na jejich zemi zaútočili. Taky o úsilí pomoci, zmírnit utrpení i zastat se svobody a práva. Seděli jsme přitom v teple, v krásném bytě, který se za těch několik měsíců už stihl stát naším „doma“. Chvillemi nad tím zůstává člověk jen stát, slov se nedostává, tak podivné a rozporuplné to je.

To vše, co se aktuálně děje kolem nás i v našich rodinách či osobních příbězích, přichází v době, kdy už jsme lecjak unavení po dvou „covidových“ letech plných omezení, starostí, nesnadných rozhodování,... Chvillemi opravdu není snadné ten nápor takzvaně ustát. Mísí se frustrace, obavy, starosti, potřeba žít zase „normálně“, touha po úlevě s radostí z toho, co se přece jen děje, daří, s těšením se z přicházejícího jara i mnohým dalším. Někdy je to pořádný vír pocitů.

Pomáhá mi připomínat si, že pocity, emoce, nejsou něco, co se týká jen nás, lidí. Vybavuji a znovu si pročítám texty a příběhy, které svědčí o Bohu, o Ježíši jako o těch, kdo pocítují lítost či zklamání, jsou naplněni soucitem, prožívají frustraci, hněvají se,... Snáz pak sbírám odvalu tu svou vlastní vnitřní krajinu zvířených emocí poodhalit v modlitbě, snáz se mi spoléhá na to, že i v tom, co se

kolem a ve mně děje, je Bůh blízko. Protože není lhostejný, povznesený nad pocity, a tedy svým způsobem bezcitný, chladný. Vždyť... Hospodin cítí s každým ze svých stvoření! (Bible 21, Ž 145,9). Boží citlivost a Boží soucit, Boží empatie, to je mi povzbuzením, když už je moje vnitřní moře dost rozbouřené.

Saša Jacobea

PS: Chci se s vámi podělit o 2 modlitby Ivana Martina Jirouse, řečeného „Magor“, které mi ten obrázek Božího soucitu kreslí spolu s biblickými texty:

V úzkostech volal jsem Beránka
těsná je moje skořápka
V neklidu nocí v hrůze dní
prosil jsem ať ji uvolní

S. K.

Vedle sanktuáře cvrlikají vrabci,
začíná se stmívat ať chci nebo nechci,
Pán Bůh ví jak je ti.
Pán má marionety,
má na drátkách křídla,
lehce za ně tahá.
Ti snovači chudých umkli už zcela,
Tilia cordata noří se do šera,
má na drátkách křídla,
má na drátkách tebe,
ať chceš nebo nechceš.
Má marionety.
Pán Bůh ví jak je ti.

Výtah z jednání staršovstva 3. 3. 2022

- opětovné zavedení kávy po bohoslužbách od neděle 13. 3. 2022
- příprava VSS 27. 3. 2022: odsouhlasen seznam členů s hlasovacím právem, návrhy staršovstva na obsazení funkcí
- schválena výroční zpráva o životě sboru
- schválen výsledek hospodaření za rok 2021 i plán rozpočtu na rok 2022
- informace o ohlašování výnosů sbírek: běžně ohlašovat pouze výsledek fyzické sbírky do košíčků, 1. neděli v měsíci ohlásit výsledek sbírek pomocí QR kódů

- opakovaná volba členů a náhradníků DRS Diakonie Praha – na období 3 - 12/2022; zvoleni: Jan Petříček, Radka Jahodová, Alexandra Jacobea (náhradníci: Veronika Králová, Martina Jílková, Jan Mašek)
- příprava výjezdního staršovstva 22. – 24. 4. v Libštátu
- informace o možnosti využití kuchyňky k poslechu zvukového přenosu bohoslužeb (v případě potřeby opustit hlavní sál) a úvahy o uspořádání sedacího koutu v kuchyni k tomuto účelu
- diskuse o frekvenci „výměny kazatelen“ – bude výhledově znovu otevřena, 8. 5. povede bohoslužby sestra farářka Kupfová z Hradce Králové (výměnou za MT)
- schválen návrh umístit QR kód k linku pro bohoslužby online
- diskuse o možnostech dlouhodobé pomoci sboru lidem prchajícím před válkou z Ukrajiny – staršovstvo se kloní k možnosti nabídnout sborové prostory (kostel + JAK) pro vzdělávací či volnočasové aktivity zejména dětí
- sbírky na Ukrajinu: prostřednictvím jak Diakonie, tak i Fondu sociální s charitativní pomoci ČCE – pro příspěvky na sborový účet určen var. s. 2402
- diskuse o podobě výročních zpráv pro sborové shromáždění 2023: schváleno zachovat obsáhlejší zprávu v Souterrainu a na VSS věčnit krátkou zprávu farářek a kurátora

Příští řádná porada staršovstva: 7. 4. 2022 v 19:00, své případné podněty adresujte, prosím, farářkám či kurátorovi (ideálně emailem).

Přestěhovala jsem se

Skoro před třemi měsíci jsem se přestěhovala z Holešovic do Dejvic. V Holešovicích u Strossmayerova náměstí jsem bydlela přes třicet let, a ve svém věku (už mi bylo 87 let) jsem si myslela, že tam budu moci dožít... Situace se změnila. Dům je ve vlastnictví soukromého majitele, ten byl velmi slušný a vstřícný, žilo se tam dobře. Jenže tento pán zemřel. Jeho dědicové svěřili správu domu pánovi, který vymyslel, že byty zrekonstruuje, zmodernizuje a novým nájemníkům zvýší nájemné. A tehdy to začalo. Bylo mi naznačeno, abych počítala s tím, že v dohledné době budu muset byt opustit, že sice dostanu náhradní, ale ten může být i mimo Prahu, např. v Teplicích nebo i jinde. Nejen těmito sděleními, ale i jinými nepříjemnostmi se můj pobyt v Holešovicích komplikoval, to by bylo dlouhé povídání. Tak jsem vzala na vědomí, že se budu muset odstěhovat. Ale kam? Do domova důchodců? Do jiného bytu někde v Praze? Děti mi pomáhaly situaci řešit, hledali jsme už i jiný byt. V tom se do toho všeho vložili andělé. Opravdu. Začalo to tím, že moje paní kadeřnice mi řekla, že v Domě s pečovatelskou službou v Praze 6 ve Šlejnické ulici jsou volné

byty, a neoficiálně mi umožnila se do dvou bytů podívat. Ona ta paní kadeřnice totiž do toho domu dochází a stříhá a češe místní dámy (a snad i pány) podle jejich potřeb a přání. Tak to byl první krok a anděl. Začala jsem se o tento Dům zajímat. Ale mělo to zádrhel. Přijímají tam jen lidi z Prahy 6. Tak co teď? Mám dobrou kamarádku, vyličila jsem jí svou situaci a prosila o radu a pomoc. Kamarádka se zamyslela a poradila. Máš přece dceru, která na Šestce bydlí, tak se k ní přihlas do trvalého bydliště. Dcera i s manželem souhlasili, tak jsem se k nim přihlásila. Další rada kamarádky mě nasměrovala na sociální odbor příslušného úřadu a poslala mě k paní, která tyto věci má na starosti. V Praze 6 jsem žila 50 let a jakési domovské právo tu tedy mám, chodím sem do kostela a pravidelně také do Sokola (dokonce dvakrát týdně, se Sokolem Hanspaulka jsem cvičila nejen na posledním sletě). Paní sociální pracovnice mě pozvala a předala všechny možné formuláře, které jsem pak vyplnila k žádosti o byt v Domě ve Šlejnické. Pak začalo oficiální řízení, žádost musí projít nějakými procedurami, schůzemi zastupitelstva apod., to já přesně nevím. Nakonec to vyšlo. Byla jsem do Domu s pečovatelskou službou pozvána, a byly mi nabídnuty dva byty. Nejstarší dcera byla se mnou, vybraly jsme si – ten, ve kterém už od 1. 1. 2022 spokojeně bydlím. Andělé byli při práci...

Další etapa – stěhování samotné – hrůza, nervy. Stará zakrámovaná domácnost se musí z velké části zlikvidovat. Bylo by to dlouhé vyprávění, ale andělé pracovali fantasticky. Asi polovinu knih odvezl nejstarší vnuk s pomocí dalších do miniantikvariátu, který vlastní moje sestřenice. Ostatní věci odosílala kamarádka do „Cesty domů“, další věci si rozebrali příbuzní a známí. Co zbylo, se muselo zabalit nebo vyhodit. Andělé, sestry z našeho sboru, mi nabízely pomoc a moc pomohly. Ukládaly se mnou do krabic. U jedné jsem týden bydlela, protože ve starém bytě už nebyla postel a v novém jsem směla bydlet až od 1. 1., i když nábytek a věci jsem si tam mohla přestěhovat už dříve. Mám plnou hlavu toho, co všechno se kolem dělo, nelze to sem všechno zapsat, ale mám jistotu toho, jak mi Pán Bůh pomáhal prostřednictvím svých sluhů.

Všechno klaplo! Fantastičtí stěhováci, kontakt na ně mi dala také sestra z našeho sboru. Můj syn, který přijel z Německa a věnoval mi týden dovolené! Dcery, které organizovaly a likvidovaly, prostě vše bylo úžasné, vnoučata, zeťové. Ten fakt a dojem té pomoci byl ve mně tak silný, že jsem si řekla, že to musím napsat do Souterrainu. Pak mě to opustilo, řekla jsem si, koho by to mohlo zajímat? Ale po jednom kázání naší paní farářky jsem si řekla, že to tam dám, že to tam patří. Zmínila se tehdy o tom, jak se jednou na nějaké svatbě nedostalo víno či pivo, a jak tam pak bylo. A uvědomila jsem si, že máme často tendenci oddělovat svůj duchovní život od toho všednodenního a že to není správné.

Děkuji za všechno, co jsem v souvislosti se svým přestěhováním mohla prožít

a zažít. Pán Bůh je s námi v situacích, které se zdají, že s Ním nemají nic společného. Ale není tomu tak. On je s námi vždy a všude, mějme to na paměti a buďme vděční.

Jana Jasná

Jak žijeme: bratr Jaroslav Vondra

Když jsme domlouvali návštěvu u bratra Vondry, řekl mi, že si musí doma nejdřív uklidit nepořádek. Při vstupu do obývacího pokoje jsem pak ten „nepořádek“ viděla. Na stole i dalších dvou stolicích ležely skládačky – puzzle, sestávající ze tří tisíc dílků, které dostal na Vánoce. Od té doby je skládá, už má víc než polovinu složenou. Obdivuhodná práce. Navíc musím na něj prozradit, že vozí autem bratra Dušana Čurdu na nedělní bohoslužby.

Kde jste se narodil a jaké byly Vaše začátky?

Narodil jsem se v roce 1933 v Proseči (okr. Chrudim), kde jsem byl i pokřtěn. Otec byl hodinář. V první světové válce byl v legiích v Rusku a absolvoval celou sibiřskou anabázi do Vladivostoku. Domů se vrátil v r. 1920. První manželka tatškovi umřela v r. 1928 a tak se v r. 1930 znovu oženil. Z prvního manželství měl už dva dospělé syny (1908 a 1910). Starší, Blahouš, se vyučil hodinářem, mladší Jan vystudoval učitelský ústav v Litomyšli. Učil pak v Břeclavi a Brně. Po válce ještě vystudoval při zaměstnání přírodovědeckou fakultu v Brně. Tam také založil pěvecký sbor Blahoslav a byl jeho dlouhodobým sborníkem.

Tatka nebyl z tradiční evangelické rodiny, jeho otec – můj děda, původně katolík, si vzal evangeličku. Mamka, rozená Šilarová, původem z Horní Čermné, byla z tradiční evangelické rodiny. Vyrůstala ale v Němci (u Brandýsa nad Orlicí) jako nejstarší z deseti dětí.

Když mi byly tři roky, přestěhovali jsme se za lepším živobytím do Kyšperka, nyní je to Letohrad. Před válkou tam byla pouze kazatelská stanice farního sboru v Horní Čermné. Pro zajímavost: Horní

Čermná byla převážně evangelická, Dolní Čermná naopak katolická, za války patřila Horní Čermná do Sudet, Dolní Čermná do Protektorátu. Za války jsme patřili pod sbor v Chocni. V r. 1941 jsme se stali filiálním sborem a vikářem byl Josef Voborník. V r. 1944 mi umřel otec a tak živnost vedla vdovským právem mamka. Jako dělník k nám přišel můj starší bratr Blahouš, který byl svobodný. V Kyšperku jsem prožil dětství, mládí, válku. Když jsem v roce 1948 ukončil měšťanku, mamka mi nabízela, abych šel studovat dál, mně se ale nechtělo a tak jsem se začal doma učit hodinářem. Během učení jsem byl třikrát na několik měsíců v Novém Městě nad Metují, kde byla hodinářská škola.

Co Vaše další studium a zaměstnání?

Učení mi nedělalo problémy, tak jsem se přihlásil na průmyslovou školu jemné mechaniky a optiky v Přerově. Tam jsem strávil dva roky. Po dvou letech nám nezřídili nástavbu na čtyřletou průmyslovku a tak jsem nastoupil na umístěnku do Chronotechy ve Šternberku. Věděl jsem, že v Brně je průmyslová škola pro pracující a tak jsem si kvůli škole zažádal o přeložení do Brna. Za pomoci bratra Jana a profesora Hájka (bratra synodního seniora Viktora Hájka), jsem se dostal na řádnou čtyřletou průmyslovou školu strojnickou. Po jejím ukončení jsem se přihlásil v Praze na Strojní fakultu ČVUT. V pátém ročníku jsem si vybral jako specializaci přesnou mechaniku.

První rok vysokoškolského studia jsem bydlel u své pratety na Vinohradech, tam jsem chodil i do kostela, kde v mládeži byl mj. Pavel Filipi a Petr Pokorný. Zbytek studia jsem bydlel na koleji, do sboru jsem chodil na Vinohrady.

Po studiu jsem začal pracovat ve Výzkumném ústavu tepelné techniky v Malešicích, později nás přestěhovali do Běchovic, kde vznikala areál výzkumných ústavů. V roce 1968 mi manželka Radka sehnala místo v Kloknerově ústavu, což je součást ČVUT, kde jsem pracoval až do důchodu. V důchodu jsem pak ještě na částečný úvazek až do roku 2020 pracoval v akreditované laboratoři, která je součástí Kloknerova ústavu.

Jak jste se seznámil se svojí manželkou a jak jste bydleli?

S manželkou Radkou, rozenou Šilarovou z Ústí nad Orlicí, narozené v Čermné, jsme se poznali na zimním srazu evangelické mládeže ve Vrbně v roce 1960. V Praze jsme chodili zpívat do evangelického sboru, který vedl prof. Zdeněk Čep. V prosinci 1960 jsme se brali. Radka měla jeden den promoci i svatbu. Nejdřív promoce v Karolinu, pak svatba na Staroměstské radnici. V kostele U Martina ve zdi nás pak oddával bratr farář Miroslav Heryán.

Před svatbou jsme byli na tom tak, že jsme neměli ani pět korun na kávu, když jsme před hotelem čekali na Radčiny rodiče.

Po škole jsem chvíli bydlel u mamčiny sestřenice a manželka bydlela na svobodárně. Poslední rok dělala Stavební fakultu při zaměstnání. Po svatbě jsme začali shánět společné bydlení. Dali jsme si žádost na národní výbor, ale byty nebyly. Jediná možnost byla, kdyby nás někdo s větším bytem vzal do podnájmu, aby se mu nepočítaly nadměrné metry. Tak jsme obcházeli byty. Nakonec se nám povedlo takový byt najít - pán, který žil v bytě sám, přenechal nám jeden pokoj bez příslušenství. Byl tam pouze gauč. Na podlaze bylo asfaltové lino, pod línem papír a pod tím byly parkety. Vše, až na parkety jsme odstranili a já jsem škrábal každou parketu, pak jsme je přebrousili a nalakovali. Hlavně, že jsme získali bydlení. Postupně jsme si zařídili v předsíni plynový dvouvařič a troubu, pracovní stůl jsme měli ve spíži. V té době byla manželka zaměstnána v Armabetonu a jeden její kolega si postavil družstevně byt. Měl domek v Kyjích a ten i s nájemníky prodával. Domluvili jsme se s bratrem a domek jsme v roce 1965 koupili. Uvolnil se jen byt po majiteli, nájemníci tam zůstali bydlet. Do volného bytu se přestěhoval bratr s mamkou a my s manželkou jsme v původním podnájmu bydleli dál. Manželka Radka přešla učit na Stavební fakultu, která začala stavět svépomocí družstevní byty pro zaměstnance školy tady v okolí. Přihlásili jsme se do družstva a začali jsme stavět. Radka občas dělala mistrovou. To bylo v roce 1969. Na Vánoce v roce 1970 jsme už bydleli v novém bytě. Tady se nám narodili synové Radek – v roce 1972 a Jirka v r. 1976. V dubnu to bude patnáct let, co jsem zde sám. Manželka umřela v necelých sedmdesáti letech.

Jak žijí Vaši synové a kolik máte vnuků?

Syn Radek bydlí v domku v Kyjích, který se pak uvolnil. Má pět dětí, z toho nejmladší jsou dvojčata. V posledních letech dělal starostu v Praze 14. Jednou, když jsem byl na táboře seniorů v Bělči, byla tam na dětském táboře i maminka snachy s vnuky Tadeášem a Jonášem.

Druhý syn Jirka bydlí u Velké Ohrady a pracuje jako programátor. Má tři děti, takže vnoučat mám osm.

Kolika sbory jste prošel a kdy jste přišel do dejvického sboru?

Byl jsem v různých sborech – v Kyšperku, Přerově (farář Vlad. Pokorný), v Brně (farář Šebesta) i v Praze na Vinohradech (farář Moravec). Do dejvického sboru jsme začali chodit ještě do Wuchterlovy za bratra faráře Henycha, později Rejchrta a pak jsme pokračovali ve Wintrově.

Za války jsme často navštěvovali shromáždění v Brandýse nad Orlicí. Jezdili jsme totiž za dědečkem do Němčí, který se tam staral o čtyři vnoučata. Za heydrichiády Němci zatkli mamčinu bratra a jeho ženu a v Mauthausenu je popravili. Bydleli v domě vedle dědečkovy chalupy a tak se dědeček o jejich děti staral.

Vlakem jsme jeli do Brandýsa a před bohoslužbami jsme se stavovali u druhého mamčina bratra, který tam měl kolářství. Po bohoslužbách jsme už s dědečkem, bratranci a sestřenicí šli do Němčí.

Jaké byly Vaše záliby?

Jezdílal jsem na tábory a brigády evangelické mládeže, v pozdějším věku na rodinné dovolené, např. s libeňským sborem a na seniorské pobyty na Blažkově s mirošovickými. Na tábore seniorů v Bělči jsem byl dvakrát. Naší zálibou, které jsme se hodně věnovali, byl orientační běh. Manželka dokonce dělala trenérku mládeže.

A něco závěrem

Musím říct, že mě Pán Bůh podržel, když mi třikrát šlo o život.

Poprvé to bylo ještě v roce 1939, když jsem dostal hnisavý zánět pohrudnice. Nejdřív to lékař léčil jako vodu na plicích, nakonec museli se mnou jet taxíkem z Kyšperka do nemocnice do Litomyšle (cestou jsme tehdy museli dvakrát přejíždět hranice Sudet). Lékaři později našim řekli, že kdyby se mnou přijeli jen o den později, že by mě už nezachránili. Museli mi chirurgicky trubičkou odstraňovat hnis, kterého bylo 1,5 litru. V nemocnici jsem byl šest týdnů.

Druhýkrát, když jsem studoval v Přerově v roce 1952. Když jsem přijel na víkend domů, šel jsem s kamarády cvičit a v tělocvičně byla nová hrazda. Řekli jsme si, že ji vyzkoušíme. Kamarád se postavil na konci žíněnky, já jsem se z hrazdy utrhнул a padal na hlavu. On mě strhnul a já padl na rameno. Měl jsem prasklý obratel, posunutou meziobratlovou plotýnku a slabý otřes mozku. Byl jsem v nemocnici v Ústí nad Orlicí. Čtrnáct dnů jsem nosil límec, pak sádrový korzet do půli těla, jen ruce jsem měl volné.

Potřetí se to stalo v souvislosti s orientačním během. Chodil jsem trénovat do Hvězdy. Před rozcvičováním jsem se pro zahřátí trochu rozběhal, při rozcvičování jsem se složil, hned mi zavolali záchranku. Při ožívování prý manželce jeden ze záchranářů řekl: „Paní, ten pán je už mrtvej.“ Přesto mne odvezli do nemocnice do Motola – bylo to ve středu a já jsem se probral až v neděli na ARO. Manželka Radka mi pak říkala, že když byli za mnou, já jsem reagoval, mluvil, ale já o tom vůbec nic nevím. Nakonec jsem v IKEM musel podstoupit operaci trojitého bypassu.

Děkuji za rozhovor

Zapsala: Naděžda Sleziaková

Benefiční procházka

„Sakrální okrsek Petřín s prohlídkou kostela sv. Vavřince“

Dne 6. března 2022 se uskutečnila první benefiční procházka na podporu rekonstrukce Mateřské školy a základní školy speciální Diakonie ČCE Praha. Farní sbor ČCE v Dejvicích je patronem této akce. Průvodcem na této procházce byl Petr Jan Vinš, teolog, starokatolický kněz, judaista, překladatel a generální sekretář Ekumenické rady církví, který připravuje knihu o Petříně. Za mrazivého nedělního odpoledne se vydalo 14 statečných od zastávky lanové dráhy na Újezdě pod vrchem Petřín na pouť. V průběhu cesty se nám otevíraly úchvatné výhledy na Malou Stranu a celou Prahu. Uprostřed skupiny postupoval náš průvodce, který vtipně a poutavě vyprávěl o sakrální historii vrchu Petřín. Z rychlosti jeho chůze a zvučného hlasu byla zřejmá zkušenost kněze a také jeho vojenský výcvik. Začali jsem částí Petřína, která se jmenuje „Seminářské zahrady“. Dále jsme postupovali do kopce kozími stezkami, což zajistilo, že jsme se postupně zadýchávali a zahřívali. V průběhu putování jsme se dozvídali o vzniku křížových cest a jejich historii. Nahlédli jsme do viniční barokní kaple, také jsme si prohlédli kopii Ježíšova hrobu a vyslechli pár slov z kazatelny na konci křížové cesty na Petříně. Procházka byla zakončena v kostele svatého Vavřince, který je sídlem biskupa starokatolické církve. Dověděli jsme se, proč je zde vystaven právě kostel zasvěcený sv. Vavřinci – legenda praví, že na Petřínském vrchu se v ohni lidem zjevovaly postavičky d'ábla. Kníže Boleslav a biskup Vojtěch se rozhodli rázně zakročit a založili zde kostel, který zasvětili Vavřinci umučenému na roštu (o ohni něco věděl). V současné době kostel poskytl útočiště pravoslavným z vyhořelého dřevěného kostelíku svatého Michala.

Pro mne benefiční procházka znamenala zcela jiné setkání s místem, které znám z procházek s milou či dětmi, ale neuvědomoval jsem si jeho duchovní historii. Procházku jsme zakončili společným posezením v hospodě Pod Petřínem. Také je důležité, že benefiční procházka vynesla na darech 7 500 Kč. Tak to bude polovina ceny osvětlení do jedné třídy.

Další vycházka bude 10. dubna od 14 hodin, se sekterářem opata premonstrátského kláštera na Strahově Petrem Ambrožem Šámalem, navštívíme knihovni sály a letohrádek Marie Luisy.

Milan Černý

Informace o dalších benefičních procházkách na následující straně:

Benefiční procházky pro školu

Zveme vás na benefiční procházky na podporu rekonstrukce a navýšení kapacity Mateřské školy a základní školy speciální Diakonie ČCE Praha, V Zápolí 21/1250, 141 00 Praha 4 - Michle.

Procházky se konají pod patronátem Farního sboru Českobratrské církve evangelické Praha 6 - Dejvice a za podpory majitelů památek. Účast na akci je podmíněna darem na rekonstrukci minimálně ve výši 500 Kč (u Židovského muzea 600 Kč).

Přihlásit se můžete na webových stránkách:

<https://skolapraha.diakonie.cz/beneficni-prochazky/>

Po uhrazení platby Vám zašleme potvrzení o daru (pro vystavení potvrzení o daru potřebujeme jméno a příjmení, datum narození, adresa bydliště a pro organizaci e-mailovou adresu a telefonní číslo).

V případě dotazů se můžete obrátit na Veroniku Kaftanovou na telefonnu 734 261 340 či e-mailu kaftanova@skoladiakonie.cz.

Kapacita jedné procházky maximálně 20 osob.

Knihovni sály Strahovského kláštera a letohrádek Marie Luisy

10. dubna 2022

Sraz: 14.00 před vchodem do baziliky Nanebevzetí Panny Marie
Průvodce: Ambrož Petr Šámal, kněz, premonstrát, sekretář opata
Doba trvání: 2 hodiny

Židovské muzeum

22. května 2022

Sraz: 14.00 před Informačním a rezervačním centrem Maislova 15, Praha
Projdeme si Klausovou, Maislovou, Pinkasovu, Staronovou a Španělskou synagogu, starý židovský hřbitov a Obřadní síň.
Průvodce: Marta Študentová, externí průvodce Židovského muzea Praha
Doba trvání: 2,5 - 3 hodiny

Únětický potok

18. června 2022

Sraz: 14.00 zastávka PID 316 na Bořislavce, jede se do Černého Vola
Pak pěšky k prameni do Kněževse, odtamtud PID 342 na nádraží Veleslavín
Průvodce: Wanda Dobrovská, muzikoložka a poutnice
Doba trvání: 3 hodiny

Život sboru v obrazech

Odsouzení ruské agrese na Ukrajině

Foto: J. Hlavsa

**Uzávěrka příštího čísla
Souterrainu je v neděli
24. 4. 2022.
Číslo vyjde 1. 5. 2022.**

Obsah čísla:

Je to zvláštní doba.....	1	Benefiční procházka.....	9
Výtah z jednání staršovstva.....	2	Život sboru v obrazech.....	11
Přestěhovala jsem se.....	3	Kalendář na duben 2022.....	12
Jak žijeme:.....	5		

Kalendář na duben 2022

Bohoslužby	3. 4.	VP	A. Jacobea
9:30 on-line na	10. 4.	Květná neděle	M. Trgalová (rodinná neděle)
http://dejvice.evangnet.cz/	13. 4.	Nešpory, 19h	M. Trgalová, zpěv NP
line-vysílání	14. 4.	Pašije, VP, 19h	A. Jacobea
	15. 4.	Velký pátek, VP	M. Trgalová (9:30)
	17. 4.	Boží hod, VP	A. Jacobea
	24. 4.		Pavel Pokorný (výjezdní staršovstvo)

Přímý odkaz na YouTube kanál „ČCE Praha – Dejvice“:

https://www.youtube.com/channel/UCw6RIL-UOfsQI2t8Ik-_Fw

Konfirmandí (11+)	pátky v 15:30 – 16:30
Náboženství dětí (5-11)	pátky v 15:30 – 16:30
Mládež (13+)	pondělí v 18:30 – 20:00
Křesťan. služba	10. 4. po bohoslužbách
Děti + maminky	čtvrtek 7. 4. a 21. 4. v 9:30. – 11:30
Nedělníci	---
X-cátníci	úterý 12. 4. v 19:00 Martin Volný: Může křesťanství něco říci dnešnímu člověku?
Naši pěvci	každou středu v 18:30 – 20:30
Zpívání Diakonie Stodůlky	každý pátek v 9:15 – 10:00
Modlitby Taizé	22. 4. v 20:00 v kostele sv. Vojtěcha
Obcování	úterý 29. 3. v 18:00 u Jacobea (Co potřebuji od církve pro svůj život?) v dubnu dle dohody, informace u M. Trgalové
Biblická hodina	každé úterý v 15:00 – 16:00
Klub poznávání	21. 4. v 9:30 téma: svátek Purim (Martina Študentová)
Křeslo pro hosta	28. 4. v 19:00 David Najbrt, zdravotní klaun a farář ČCE v Lanškrouně
Staršovstvo	5. 4. v 19:00
Ostatní	10. 4. v 16:00 koncert Evangswing

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 – Liboc, tel.: 730 196 658, henychova@atlas.cz. Adresa sboru: Fami sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 737 517 413 (Saša Jacobea), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová), tel.: 739 246 347 (Marta Študentová), <http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. 2400319773/2010, var. symbol: salár=101, Jeronýmova jednota=102, personální fond=103

Květen 2022

SOUTERRAIN

Když jsme loni v létě balili

svých (o dost víc než!) 5 švestek, snažila jsem se dost třídit. Co ještě využijeme, co už ne, ale mohlo by to ještě udělat radost někomu jinému, co už je žel k nepotřebě... Jedna z věcí, kterou jsem dlouho obracela v ruce, byl starý táborový zpěvník. V deskách s myškami, které jsem si sama vyrobila, jsou sešité listy s našimi „best of“ písničkami z té doby. S ručně malovanými nadpisy, na kterých se podílela celá naše parta holek ze skautské družinky Bodláků, s ručně vepsanými kytarovými značkami. Mám ho ještě brát životem dál s sebou?

Nakonec převážila nostalgie, jakkoliv jsem byla přesvědčená, že zpívat už z něj nebudu. Jak jsem se mýlila! Jaká je to krása!

Týden, co týden podle něj teď s Majdou doslova vyřváváme s klienty ve středisku Diakonie ve Stodůlkách, že „...čtyři bytelný kola má náš prokatej vůz...“ a že „byla to léčka, já to nevěděl a jako starej vůl jsem naletěl!“ A řeknu vám, atmosféra je pro mě stejná, jako tehdy (ve vlakových kupé, u táborových ohňů, při mytí zčernalých hrnců v potoce,...). Radost! Divoká!

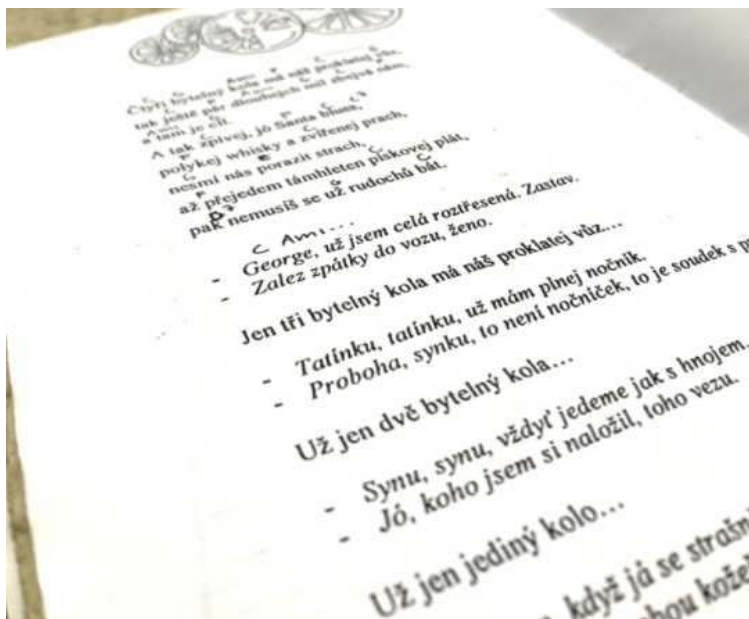
Čas od času někomu ze svých přátel nebo známých řeknu, že do Diakonie už teď nechodím za seniory, ale za dětmi a dospěláky s mentálním nebo kombinovaným postižením. Že jim s Majdou zpíváme, protože to mají rádi a hudba, dokonce i ta v podání našeho ne docela zkušeného kytarového dua, jim dělá moc dobře. „To je od vás hezké.“ „To jste dobré.“ Tak často lidé reagují.

Ne že bych si nevážila slov ocenění! Ani nepotřebuji být za každou cenu skromná, opravdu. Ale ono je to v tomto případě nějak jinak. Těším se na pátek ráno, těším se, až zas přijde na řadu Vlak Boží a Laudato sii, těším se, jak budou naši spoluzpěváci po svém hlaholit s námi. Najednou to nejsme my a oni, farářky a klienti střediska nebo děti a učitelé ze školy. Najednou jsme to my, kdo rádi zpíváme a smějeme se a nevadí, když občas nevíme, jak se hraje nějaký akord, prostě ho vynecháme, stejně jako nevadí, když občas jen křičíme, protože slova

jsou pro nás příliš složitá. Možnost být součástí tohoto „my“ je dárek. A taky záložní zdroj energie pro chvíle, kdy už jsou leckteré jiné skoro na nule.

Saša Jacobea

P. S.: Kdybyste se k nám někdy chtěli přidat, stačí říct, párty ve Stodůlkách se odehrává každý pátek dopoledne!

Výtah z jednání staršovstva 7. 4. 2022

- shrnutí připomínek staršovstva k novému sborovému webu, bude doplněn fotkami, spuštěn během května, hledá se správce
- příprava adaptační třídy dětí z UA + návazné aktivity (nákup materiálu, úklid a příprava prostor,...)
- schváleny dovolené farářek jaro/léto 2022:
AJ: 29. 4., 13. 5., 24. 7.-12. 8.
MT: 21.-26. 6., 30. 7.-6. 8. a 8. 8.- 18. 8.
- schváleno dlouhodobé studijní volno farářek
- projednány podněty revizní komise
- schválen dar vstupného z dubnového Křesla pro hosta pro organizaci Zdravotní klaun
- schváleno nové vybavení sedacího koutu v kuchyňce s náklady do 10 tis. Kč

- dohodnut prodej benefičních triček pro Diakonii na neděli 1. 5. po bohoslužbách
- informace u uprchlících z Ukrajiny, ubytovaných u členů sboru
- příprava výjezdního staršovstva – náhradní ubytování Buchtův kopec, Daňkovice
- diskuse o kalíšcích k VP – některé nové protékají
- schválen výjezd AJ na synod skotské církve 20.-26. 5.
- diskuse o dotazníku mapujícím představy a očekávání členů sboru od života sboru

Příští řádná porada staršovstva: 5. 5. 2022 v 18:30, své případné podněty adresujte, prosím, farářkám či kurátorovi (ideálně emailem).

Něco k Evangswingu

Několikaleté vystupování Evangswingu - amatérské hudební skupiny našeho dejvického sboru - začíná mít snad trochu svou interpretační tvář a také nesnižující se počet svých posluchačů. Nedávné dubnové vystoupení to zcela potvrdilo. Po jeho ukončení, jako obvykle, posluchači gratulují buď přímo po vystoupení a kladou různé otázky, nebo se ozvou prostřednictvím emailu. Tentokrát mimo jiné je zajímalo, v kolika letech jsem začal hrát na piano s dovětkem, že jsem asi musel být pilným žákem. Moje odpověď zněla, asi od šesti let a že mě to moc nebavilo. O hudbu jsem se vážně začal zajímat až později, když jsem při shromáždění v poličském sboru doprovázel na varhany. Další dotaz se týkal vzniku této hudební skupiny ve sboru. Dejvický sbor již několik let organizuje v létě zájezd do rakouských Alp. Na jednom takovém zájezdu si sebou vzala dr. Hana Chvojová klarinet a pokusili jsme si spolu zahrát nějakou skladbu. Zaujala mne její hra i zájem hrát swing. Vzpomněl jsem si na zvuk rytmické

swingové kapely O. Letfusse, která kdysi v rozhlasě doprovázela ranní rozcvičku. To byla ta počáteční jiskra. Pak jsem oslovil další. Mimochodem, vesměs členy tehdejšího dejvického staršovstva. Náš dík patří našemu sboru, že se můžeme v jeho prostorách scházet a s radostí hrát. Doufáme, že nám toto zaujetí pro swingovou hudbu nevyumizí.

Pavel Prosek

Jak žijeme: manželé Jiřina a Miloslav Nekvasilovi

Tentokrát bude můj úvod trochu delší, než obvykle. Se sestrou Nekvasilovou jsme hledaly vhodný termín návštěvy jejího manžela, aby mohl s ním vzniknout rozhovor. Bratr Nekvasil teď žije v Senior Centru SeneCura na Klamovce. Nakonec jsme se domluvily, že bude nejlépe, když přijdu se sestrou farářkou – naše sestry farářky se tam jednou za měsíc střídají na bohoslužbě. Do Senior

Centra SeneCura jsem jela na Zelený čtvrtek 14. 4. se Sašou Jacobea. Modlitebna, kde se bohoslužby konaly, byla téměř plná, asi 15 – 16 účastníků. Kázání sestry farářky bylo moc hezké a všichni ji poslouchali s velkým zaujetím.

Po bohoslužbě se ještě pozdravila s Nekvasilovými a některými dalšími přítomnými seniory. Po jejím odchodu jsem ještě chvíli zůstala a povídala si s manžely Nekvasilovými. Protože delší vyprávění by už bratra Nekvasila vyčerpávalo, jeho manželka mi ochotně přinesla výtisk „Lilie“ Libeňské listy evangelické, ve kterých byl s ním v roce 2005 uveřejněn rozhovor a oba ochotně souhlasili, aby byl v našem Souterrainu teď uveřejněn také.

Na manžele Nekvasilovy mám ještě jednu hezkou vzpomínku, kdy se před několika lety konal koncert u Dusových na Suchdole. Bratr Nekvasil, doprovázen na piano bratrem Dusem, zpíval Dvořákovy Biblické písně. Byla s ním samozřejmě i jeho manželka, která ho všude věrně doprovázela. Vynikající pohoštění připravila sestra Anička Dusová s dcerou Aničkou Hejlovou. Bylo to moc hezké odpoledne.

Musím ještě napsat, že sestra Jiřina Nekvasilová je velice skromná a obětavá. Ona sama o sobě mluvit nechce, ale mluví za ní její obdivuhodná péče o manžela a každodenní dojíždění za ním ze svého domova z Řep na Klamovku..

Tady je ten výše zmíněný rozhovor.

Bratře faráři, o Vás je známo, že jste byl operním režisérem a že jste působil v umělecké branži. Chtěl bych se zeptat, jak jste se k tomu dostal. Měl jste hudební rodinné zázemí?

Za to může vlastně sdružení mládeže v evangelickém sboru na Jarově. Po válce tam chodily dvě dívky, které byly nadšené ctitelky oper, a ty nám zušlechťovaly naši žižkovskou duši a braly nás, kluky, na galerii Národního divadla a my jsme viděli celý repertoár, který se tam po válce hrál. Mne to tehdy strašně strhlo; výkony Blachuta, Podvalové, Zítka způsobily, že jsem se do opery úplně zbláznil. Doma jsem žádné hudební zázemí neměl a v naší rodině nikdo na hudební nástroj nehrál.

Jak jste se dostal na konzervatoř? Začal jste ve sdružení aktivně zpívat?

To byla celkem dost složitá cesta. Já jsem napodobováním těch zpěváků otravoval všechny lidi ve své blízkosti, a tak jsem zpíval. V těch padesátých letech bylo dost složité dostat se na vysokou školu. Měl jsem sice na žižkovském gymnáziu maturitu s vyznamenáním, ale bylo hodně těžké se někam dostat. Tak jsem byl rok ve výrobě (o těchto věcech nebudu povídat) a pak jsem uvažoval, co teď. Protože mne opera stále neopouštěla, tak jsem to zkusil na konzervatoř, kde ředitel Holzknacht zřídil tehdy pro maturanty, kteří se nedostali na vysokou školu, zvláštní ročník a já jsem se tam dostal na zpěv. Při tom zpěvu jsem chodil na operní režii k režiséru Hanuši Theinovi, a tak jsem to vystudoval. Ještě před ukončením studia jsem byl angažován do státního divadla v Ostravě, což bylo dobré divadlo.

V Ostravě jste byl celou svoji kariéru?

Od roku 1955 do roku 1992, skoro čtyřicet let. V roce 1993 jsem se vrátil do Prahy.

V Ostravě jste také chodil do mládeže?

Všude, pořád. Já jsem spjatý s církví od nedělní školy. Prošel jsem nedělní školou, sdružením, staršovstvem, vším.

A po ukončení umělecké dráhy jste ještě vystudoval teologii?

Ano. Byl jsem jedním ze šťastných lidí, kterým bylo dopřáno se naprosto vyslovit. V Ostravě jsem dělal zpěváka, sólistu, pak asistenta režie a od roku 1960 jsem už jenom režíroval. To byl můj hlavní obor. A protože jsem měl takové štěstí, že jsem dostával opery, kde jsem se mohl vyslovit, sovětskou operu jsem žádnou nedostal, řekl jsem už všechno, co jsem chtěl, začal jsem proto uvažovat, co teď. Věděl jsem, že tehdy bylo ještě hodně uvolněných sborů, tak jsem si řekl, že si udělám zkoušky laického kazatele a ještě za svého pobytu v Ostravě jsem se přihlásil na teologii v Praze. Všeobecné znalosti jsem měl, kromě jazyků, a tak mě tam vzali.

Během prvních dvou ročníků jsem si ještě udělal tzv. diakonské zkoušky. Tak jsem byl vlastně všechno.

Kolik Vám bylo, když jste se přihlásil na teologii?

62 roků. Studoval jsem při zaměstnání a to trvalo 7 let, takže jsem byl promován v 69 letech se samými mladíčky.

Který byl Váš první sbor?

Dejvice. Tam mne poslal pan synodní senior a místní farář Miloš Rejchrt mě velice hezky přijal a tam jsem byl od roku 1994 čtyři pěkné roky.

Pak jsem byl od r. 1998 rok v Dobříši, v r. 1999 následoval rok v Nuslích, kde bratr farář byl nemocen, pak mě v roce 2000 volal do Ústí nad Labem konsenior Keřkovský, že tam nikoho nemají; tam se dalo také dojždět z Prahy. Následovaly neobsazené Karlovy Vary, kde

jsem byl od roku 2001 dva roky. V roce 2003 se ukázala potřeba na Žižkově II. A v roce 2005 Libeň.

Myslím, že i divadlo byla pro kazatele dobrá průprava k oslovení publika.

Po technické stránce ano. Když divák v hledišti nerozumí, nebo když se dokonce nudí, tak to můžeme zabalit. Diváka musíte zaujmout, musíte mluvit sdělně.

K výčtu sborů, kde působil bratr Nekvasil jako kazatel do roku 2005, přidala ještě jeho manželka další dva:

V roce 2006 znovu Ústí nad Labem a v roce 2008 podruhé sbor v Nuslích.

Závěrem

Je to obdivuhodný výčet sborů, ve kterých bratr Miloslav Nekvasil i přes svůj věk, kdy si už mohl užívat důchodu, ochotně, kde byla potřeba, sloužil. Jeho manželka, Jiřina Nekvasilová, mu byla po celou dobu velikou oporou.

Za to, že tento příspěvek mohl být v našem Souterrainu

uveřejněn, patří moje poděkování především manželům Jiřině a Miloslavovi Nekvasilovým a našim sestřám farářkám Saše Jacobea a Magdě Trgalové.

Děkuji

Zapsala a foto Naděžda Sleziaková, další foto J. Hlavsa a A. Hejlová

2. benefiční procházka

„Knihovni sály Strahovského kláštera a letohrádek Marie Luisy“

Dne 10. dubna 2022 jsme se vydali na druhou benefiční procházku na podporu rekonstrukce Mateřské a základní školy speciální Diakonie ČCE Praha. Sešli jsme se před vchodem do baziliky Nanebevzetí Panny Marie v počtu 25 účastníků. Mezerou mezi mraky zasvítilo na naši skupinku slunce jakoby na znamení, že je nám přáno.

Naším velmi fundovaným průvodcem byl premonstrát a sekretář opata Ambrož Petr Šámal, který nás seznámil s historií kláštera a obou knihovních sálů. Počátky kanonie premonstrátů na Strahově spadají do první poloviny 12. století. K plnému rozkvětu dochází až v 16. a 17. století. K významným osobnostem kláštera patří například opat Lobel. Kašpar Questenberg a Kryšpín Fuk.

Historie soustavného budování knižního fondu začíná v 2. polovině 17. století za opata V. M. Franka. Za jeho nástupce opata Hirnhaima byl vybudován barokní Teologický sál, jehož fond čítá 5564 svazků. Náš průvodce nám vyprávěl o historii sálu, podrobně se věnoval osobnosti opata Hirnhaima. Ten se ve svých spisech vyjadřoval kriticky o scholastice. Ve skříních nad dveřmi sálu, určených pro libri prohibiti. se tak na krátkou dobu ocitly i Hirnhaimovy traktáty. V praxi jsme viděli tzv. kompilační kolo, jakousi kombinaci pracovního stolu a pohyblivých polic, které sloužilo jako pomůcka při sestavování textů. Řada astronomických a geografických glóbulů nás zaujala nejen faktickým zobrazením tehdejšího světa, ale i svou výtvarnou podobou. V prohlídce jsme pokračovali ve Filosofickém sále, který vznikl o sto let později. Jeho knižní fond (42 000 svazků) obsahuje kromě filosofických a teologických knih také díla z oboru matematiky, astronomie, historie, filologie a lékařství, např. učebnici anatomie (viz foto). Přes Kabinet kuriozit s archeologickými a přírodovědnými exponáty jsme prošli do zahrady, kde jsme si prohlédli letohrádek Marie Luisy.

Potom jsme se s naším milým průvodcem vyfotografovali a s velkými díky jsme se rozloučili.

Výtěžek z procházky je celý věnován na rekonstrukci školy díky tomu, že ji řád realizoval zdarma.

Další benefiční procházka do Židovského muzea se koná 22. května a je již plně obsazena.

Milan Černý

Na další straně následují obrázky. Foto M. Študentová

Průvodcem nám byl premonstrát, sekretář strahovského opata, bratr Ambrož Petr Šámal

Knihy v knihovně nejsou jen filozofické a teologické. najdeme tam třeba i takto vtipně ilustrovanou učebnici anatomie.

Ve strahovských sbírkách najdeme i vazbu Bible od vídeňského architekta Friedensreicha Hundertwassera (15. prosince 1928 Vídeň až 19. února 2000 paluba Queen Elizabeth 2, malíř, sochař, architekt, kreslíř poštovních známek, kreslíř, ochránce životního prostředí, grafik a ekolog)

A přinese vám země úrody své; I budete jísti až do sytosti, bydlíce bezpečně v ní.
... Země pak nebude prodávána v manství;
nebo má jest země, a vy jste přičozí a podruzi u mne.

Leviticus 25, 19 a 23

Ekologická sekce České křesťanské akademie
ve spolupráci se spolkem Nad Drahaňským údolím,
OS na ochranu památek v Dolních Chabrech
a s městskou částí Praha-Suchdol

**Vás srdečně zvou
na patnáctou**

Ekumenickou bohoslužbu za krajinu

v sobotu

28. května 2022 v 15 hodin
na levém břehu Vltavy,
na zahradě
na Sedleckých skalách

Bohoslužba se koná jako obvykle na zahradě na Sedleckých skalách (GPS 50°08'22.1"N 14°23'32.4"E) nedaleko žlutě značené cesty ze Suchdola do Roztok. • Pohodlně po rovině (cca 15-20 minut chůze) je místo dosažitelné ze zastávek MHD v Praze-Suchbátově (Budovec 147, Karmýčká 107, 147). • Je možné také strmě vystoupat od železniční zastávky Praha-Sedlec nebo od přivozu v Sedlci.

Více na www.drahan.chabry.cz
nebo facebook.com/EkologickaSekceCKA

Pouť na bohoslužbu

začíná u kostela Stěti sv. Jana Křtitele
v Dolních Chabrech v 11 hodin a pokračuje
pěšky krajinou se zastávkami.
Prohlídka kostela možná již od **10 hodin**.

Při bohoslužbě v 15 hodin

kázáním poslouží **Miloslav Szabo**,
římskokatolický duchovní a farář
kostela sv. Gotharda v Praze 6-Bubeneč.
Účast přislíbili duchovní z dalších církví.

Po bohoslužbě (cca 15.45)

besedu na téma **Krajina bez člověka?**
Obydlování krajiny jako její tvorba uvede kulturní
antropoložka **Zdenka Sokolíčková**, která v rámci
výzkumného projektu University of Oslo dva roky
pracovala a s rodinou žila na Spicberkách.

Křeslo pro hosta

s Milanem Černým a Věrou Růžičkovou z Mateřské školy základní školy speciální Diakonie Praha

Byla jsem vzdělávána ve zdravotnických oborech v letech 1969 - 1982. V té době bylo na jakoukoli invaliditu (fyzickou či mentální) nahlíženo jako na společensky zajištěný problém. Váleční invalidé dostali penze a společnost se je nesnažila integrovat. Známy byl Jedličkův ústav, školy a internáty pro osoby slepé či se ztrátami zraku, děti s Downovým syndromem a podobnými diagnózami byly umíst'ovány v ústavech, které povětšinou vedly řádové sestry v civilu. Pro staré lidi byly domovy důchodců. Byty se stavěly tak malé, že třígenerační soužití bylo prakticky nemožné a ženy-matky byly převážně zaměstnané.

Setkání s tímto problémem se mě osobně dotklo dvakrát. Poprvé při zkoušce z pediatrie, kdy jsem stála nad postýlkou s pětiměsíčním děčkem s Dawnovým syndromem. Obor pediatrie se zabýval poruchami a poškozeními během prenatalního vývoje a porodu, genetickými vadami a nemocemi dětského věku - kromě infekčních. Zpětně viděno hrůzy hrůz. Když jsem odcházela ze zkoušky, snažila jsem se aktivně zapomenout všechno, co jsem pečlivě nastudovala. Za pět týdnů poté se mi mělo narodit první dítě.

Druhou zkušenost jsem jsem prožila blíže, když se moje dcerka skamarádila se spolužačkou, jejíž nejstarší bratr byl těžce poškozený. Za celý život nedokázal uchopit lžičku ani tužku, nepromluvil ani jedno srozumitelné slovo, ale všemu rozuměl a chápal i vtipy. Byl obklopen milujícími rodiči a sourozenci, kteří se za něj nestyděli, pomáhali s péčí o něj už jako malé děti a celá rodina žila hodnotným životem. Jezdával do lázní a na rehabilitace, což byla pro pečující úleva. Já jsem se tehdy zamýšlela ale spíše nad smyslem jeho bezperspektivního života.

V pozdějším svém životě jsem se angažovala ve společnosti příbuzných, kteří pečovali o osoby s rozvíjející se demencí a možnostmi důstojného žití a dožití. Toto téma je dnes velmi společensky probírané, zejména ovšem z důvodů sociálně-ekonomických.

Velmi děkuji přednášejícím za naprosto ucelené vysvětlení všech aspektů života jedinců s těžkými zdravotními omezeními, přiblížením práce s postiženými rodinami a hlavně lidského, nikoli jen materiálně-technického zvládnutí tohoto úkolu. Byla jsem skutečně ohromena zaujetím a profesionalitou v řešení každého detailu. Moc děkuji za inspiraci.

Hana Marušáková

Po - Velikonoční pozdrav

Velikonoce jsou pro mne největším svátkem, jsou středobodem a kořenem mé víry. A právě v této době, kdy mysl nás všech je obrácena na východ, mi připadá dobré připomenout vynikající, rozsahem nevelkou, však obsahem skvostnou knížku známého francouzského spisovatele a vydavatele **Françoise Garagnona, Jade a posvátná tajemství života**, která se po více než dvacet let drží na žebříčku světových bestsellerů. U nás ji v pěkném překladu Sabiny Polákové v r. 2012 vydalo nakladatelství Rybka Publishers. Těm, kteří ji znají, bych ji ráda připomněla, pro ostatní poskytla malé přiblížení.

Je to knížka, propojující všechny generace, a spojující je otevřeností i prostým metaforickým sdílením těch nejzásadnějších otázek života, rozvržených do čtrnácti esejů. Průvodkyní je vnímavá a přemýšlivá dívenka Jade, kterou autor zpodobnil i výstižnými stínovými obrázky, které jsou dalším cenným přídatkem knížky. Je to vyprávění úvah a prožívání dívenky Jade, a její setkávání a rozmlouvání se staršími kamarády a ještě staršími přáteli. Vydavatel ji označil za Malého prince s sukňích.

V krátkosti uvedu několik názvů kapitol: Posvátná tajemství, Vnitřní krajiny, Moc odevzdání, Osvobodit pramen, Postoje k bytí, Pan Duch svatý, Jak rozpoznat bohamžiky, Něco jako modlitba, ad.

Autor na četná přání čtenářů o pokračování sám odpověděl: *To nelze, byl to dar.* Jakýkoliv zkrácený popis, či přeformulování by vyprávění poškodil, proto si dovolím pro malou ochutnávku přímo odcitovat dvě pasáže.

Ze str. 65: *A právě v tu chvíli... ano, v tu chvíli se něco stalo! Jak jsem tak pozorovala tančící stébla, sama jsem se stala maličkým stéblem, přísahám. Stejně jako miliardy miliard ostatních stébel jsem se chvěla ve větru, vibrovala jsem jako miliardy miliard vteřin v čase a proudil mnou dech. Zavřela jsem oči, připadala jsem si lehká, lehoučká, skoro jako kouř, který stoupá k nebi a rozplývá se ve vzduchu. Kam se poděl kouř z Jade? Vypařil se! Nemám ponětí, jak dlouho to trvalo, bylo to jako okamžik věčnosti, spíš chvíle mimo čas, útržek snu v závorkách uprostřed mého života. Pochopila jsem, co je modlitba.*

Ze str. 68: *Já už vím, že když se člověk ohlíží za svým životem, za těmi miliardami miliard prožitých vteřin, za nesčetnými setkáními, všemi těmi činy a gesty, uvědomí si, že okamžiky, které znamenají nejvíc, ty, které v našem nitru zní nejdéle, nejsou činy vůle, ale události, které jsme si nenaplánovali, které jsme nezpůsobili a které do nás proniknou, jako voda do země a dodají živiny semínku našeho života. A my se otevíráme, rozvíjíme, rozkvétáme, neseme ovoce. Život se stává šťavnatým, a my máme chuť se do něj zakousnout.*

Ze str. 69: *"Co je pro tebe smyslem života?" ... Je to tak prosté, že k tomu není co říct. Ve skutečnosti je všechno velice přirozené. Je to trochu jako příběh jablka. Je tam, na dně tvé kapsy. Cítíš ho, je pěkně kulaté a plné šťávy, dělá ti chutě. To jablko má vůni příslibu. Čekáš na tu výsostnou chvíli, až dovršíš úsilí. Konečně ho vytáhneš z kapsy, vyleštíš ho rukávem. ... A to je ten okamžik, kdy obyčejné jablko obsahuje pravou chuť života.*

Pro rodičovskou generaci oslovených čtenářů autor přidal ke své knížce, kterou označil za ukončený dar, ještě Doslov a Dodatek. V něm připojil další cenné myšlenky: *Skutečně existovat, to znamená "být" každým vláknem svého bytí. Bez závazku není plnosti. A závazek není možný bez víry a darování sebe sama.* (str. 93)

Str. 106 a 107: *Chceš-li být opravdu svobodný a proměnit náhodu v osud, začni snít! ... Dělej to však tak, aby tvůj sen byl aktivní a aby ctíl určitý ideál. ... Všechno velké, krásné, dobré a správné na tomto světě vzniklo ve jménu snu. ... Snění je aktem víry.*

Knížka je ještě k dosažení v posledních kouskách na adrese dumknihy.cz a v několika antikvariátech - viz vyhledávač muj-antikvariat.cz. Jinak je kniha vyprodaná. Velice bych se přimlouvala za její reedici. Případně nové další vydání.

Jaroslava Slánská

P. S.: Po přečtení knížky se mi náhle vynořila v mysli vzpomínka na hodiny náboženství s oblíbenou paní učitelkou v počátečních letech mé školní docházky. Směla jsem ji doprovázet na její další hodinu v jiné škole. Ty promluvy, při té asi kilometr dlouhé cestě na okraji Prahy, se mi vtiskly do duše na celý život.

Avšak po prázdninách byly hodiny náboženství - ač třída bývala zcela zaplněna - zrušeny.

Po čase jsme se dozvěděli, že naše paní učitelka byla odvolána na stavební brigádu, kde jí - jakoby náhodou - spadla na hlavu cihla! Psal se rok 1953!

Ráda bych jí zde tuto svou vzpomínku věnovala.

**Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je v neděli 22. 5. 2022.
Číslo vyjde 29. 5. 2022.**

Obsah čísla:

Když jsme loni v létě balili.....	1	2. benefiční procházka.....	8
Výtah z jednání staršovstva.....	2	Křeslo pro hosta.....	11
Něco k Evangwingu.....	3	Po - Velikonoční pozdrav.....	12
Jak žijeme.....	4	Kalendář na květen 2022.....	14

Kalendář na květen 2022

Bohoslužby	1. 5. VP	A. Jacobea
9:30 on-line na	8. 5.	M. Trgalová
http://dejvice.evangelnet.cz/	15. 5.	A. Jacobea
line-vysilani	22. 5.	M. Trgalová
	29. 5.	J. Pechar, A. Jacobea (slib staršovstva)

Přímý odkaz na YouTube kanál „ČCE Praha – Dejvice“:

<https://www.youtube.com/channel/UCw6RIL-UOfsQl2t18lk-Fw>

Konfirmandi (11+)	pátky v 15:30 – 16:30
Náboženství dětí (5-11)	pátky v 15:30 – 16:30
Mládež (13+)	pondělí v 18:30 – 20:00
Křesťan. služba	neděle 15. 5. po bohoslužbách
Děti + maminky	čtvrtek 5. 5. a 19. 5. v 9:30 – 11:30
Nedělníci	neděle 15. 5. od 11:30
X-cátníci	úterý 10. 5. v 19:00 Eva Javornická: Hovoří se mnou Bůh?
Naši pěvci	každou středu v 18:30 – 20:30
Zpívání Diakonie Stodůlky	každý pátek v 9:15 – 10:00
Modlitby Taizé	pátek 20. 5. v 20:00 v kostele sv. Vojtěcha
Obcování	úterý 19. 5. v 18:30 Stromovka, téma: láska, informace u M. Trgalové
Biblická hodina	každé úterý v 15:00 – 16:00
Klub poznávání	12. 5. v 9:30 téma: nekostel (Saša Jacobea a Saša Flek)
Křeslo pro hosta	---
Staršovstvo	5. 5. v 18:30
Ostatní	neděle 1. 5. po bohoslužbách akce „Mám to na triku“ úterý 19. 5. od 14:00 – 17:00 zahradní slavnost školy Diakonie Stodůlky neděle 22. 5. od 14:00 benefiční procházka Židovské muzeum sobota 4. 6. sborová voda (info D. Molnár, M. Trgalová) sobota 4. 6. v 9:00 příprava sborového oběda (info M. Študentová) neděle 5. 6. sborový oběd

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henechová, Raděina 12, 161 00 Praha 6 – Liboc, tel.: 730 196 658, henechova@atlas.cz. Adresa sboru: Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 737 517 413 (Saša Jacobea), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová), tel.: 739 246 347 (Marta Študentová), <http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. 2400319773/2010, var. symbol: salár=101, Jeronýmova jednota=102, personální fond=103

Červen 2022

SOUTERRAIN

Nad mraky

V květnu jsem měla možnost účastnit se synodu Skotské církve v Edinburghu. Byla to velká zkušenost, intenzivní čas, zážitky budu zcela jistě líčit na setkání až do omrzení (zastavte mě, prosím!).

Důležitým časem v celém nabitém týdnu pro mě byly cesty – do a ze Skotska. Obě jsem absolvovala letadlem, na dvakrát, s přestupem na rušném londýnském letišti Heathrow. V životě jsem toho nalétala dost na to, aby mi cestování letadlem a letiště samotná hodně přirostla k srdci, ovšem zase ne tolik, abych se v tomto směru stala ostřílenou. Zejména cesta do Skotska mi tedy přinesla sérii drobných dobrodružství, kterými ovšem laskavé čtenáře opravdu nechci unavovat.

To vzácné přišlo, když se letadlo odlepilo od země a vzneslo se do výšky. Ocitli jsme se v mracích (tam to trochu houpe), nad mraky. Najednou nekonečný prostor. Široko daleko jen kopečky a kudrlinky oblak, tu zalité sluncem, tu jen jemně osvětlené. Bílo, šedo, modro, kam oko dohlédne. Jinak nic. Jen hukot letadla. Telefon odpojený od sítě, dat i wi-fi. Počítač jakbysmet. Letadlo se sice pohybuje rychlostí stovek kilometrů v hodině, ale uvnitř to vlastně není znát. Jako by jen plulo prostorem.

Dlouhé minuty jsem hleděla na to podivuhodné ticho a rozprostraněno, navzdory změní v hlavě, kterou jsem pocítovala ještě na letišti, zvláště soustředěná, přítomná v okamžiku. A pokojná. Nevím, jaké je to v nebi, ale jako by se mě nebe nad těmi mraky na chvíli dotklo. Překvapivě při každém ze 4 kratších letů, které jsem cestou do Edinburghu a domů do Prahy absolvovala.

Létání není právě levný ani ke stvoření šetrný způsob, jak se na chvíli podívat na svět z jiné perspektivy, přesto bych Vám, milí čtenáři, i sama sobě přála, abychom Boží doteky zažívali a byli je s to postřehnout i v málo pravděpodobných či úplně neočekávaných souvislostech.

Výtah z jednání staršovstva 5. 5. 2022

- zvoleni noví delegáti na konvent: J. Cihlová, D. Molnár a J. Petříček. Konventu se dále z titulu svých funkcí účastní obě farářky a D. Heller a J. Mašek jako členové seniorátního výboru. Za náhradníky byli zvoleni (v tomto pořadí): F. H. Härtel, T. Černohorský, P. Geier.
- revize pravidelných sborových setkání s ohledem na obvyklou účast. Asi bude možno sloučit setkávání „Nedělníků“ a „Obcování“.
- pro dlouhodobě malou účast zrušíme „Křeslo pro hosta“.
- příprava sborového občeda 5. 6. – organizuje M. Jílková, v sobotu se ve sborové kuchyni připraví bramborový salát, vyzveme k přinesení doma pečené sekané, co bude navíc, předáme Azylovému domu pro muže v P6.
- prioritizace úkolů a výzev jako příprava k vytváření „rozvojového plánu“ sboru. Každý z presbyterů označil tři z námětů, které zazněly na výjezdním zasedání, a to v horizontu 1, 5 a 10 let. J. Stoklasová zpracuje a rozešle přehled podle počtu získaných hlasů, bude vyznačeno, které náměty neobdržely žádný hlas. Poslouží jako podklad pro další diskusi na červnové schůzi.
- schváleno proplacení zápisného a cestovného Markétě Petříčkové na kurs „S dětmi na cestě víry“.
- označení hrany schodu v JAK – zařídí P. Hejl, J. Petříček
- dokoupení vybavení klubovny (koberec, přehoz na pohovku) – K. Najbrtová vytvoří a zašle statutárům návrh.
- určen termín podzimního výjezdního zasedání staršovstva: 7. - 8. 10. 2022. Uskuteční se v Husově domě, místo zajistí A. Jacobea.
- informace o přípravě prázdninového tábora pro děti – v Křížlicích, počet účastníků 33, z toho 21 dětí.
- informace o nemožnosti otevření adaptační třídy ve spolupráci s ADCH Praha (prý nedostatek dětí), hledáme jiné možnosti, jak využít sborové prostory pro aktivity dětí z Ukrajiny (náměty sbírá AJ)
- informace o jednání SR se zástupci seniorátů (mj. zkušenosti s dlouholetým plánem, reorganizace církve, nové rozdělení seniorátů, hodnocení správy investic, ...)

Příští řádná porada staršovstva: 2. 6. 2022 v 19:00, své případné podněty adresujte, prosím, farářkám či kurátorovi (ideálně emailem).

Pamětní odznak odporu

V pondělí 16. května byl při slavnostní příležitosti v DAP (Dům armády Praha) na Vítězném náměstí předán ministryní obrany Janou Černochovou manželům Dusovým, členům našeho sboru, *Pamětní odznak účastníka odboje a odporu proti komunismu.*

Jako připomínku doby předlistopadové přikládáme několik vět z žádosti sestry **Anny Dusové** o vydání osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu:

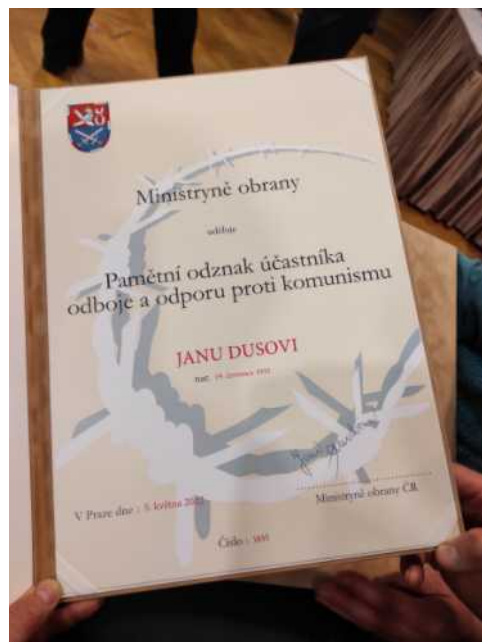
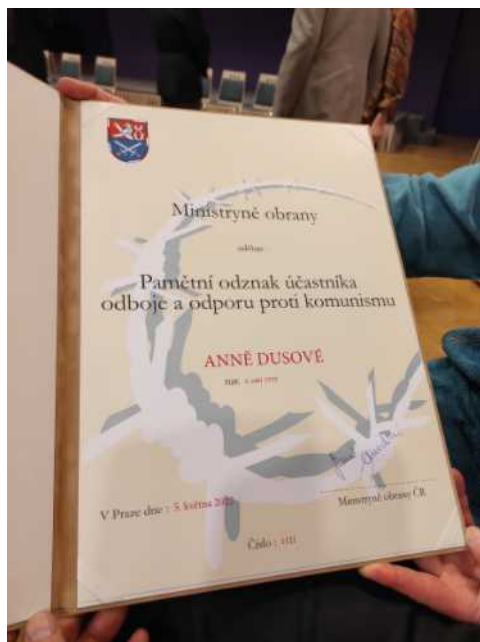
V letech 1966 až 1972 byl manžel farářem sboru ČCE v Chrástu u Plzně. V roce 1972 byl obžalován okresním soudem Plzeň – sever z údajného trestného činu pobuřování a odsouzen k jednomu roku odnětí svobody s podmínkou tří let. Jednalo se tehdy o šíření prohlášení XVI. Synodu ČCE z 21. 2. 1969, kterým se naše církev kriticky vyjádřila k okupaci v srpnu 1968. Toto prohlášení nazvané Synod svému národu manžel rozdával při bohoslužbách a umístil je na sborových vývěškách. Tímto „z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky nejméně dvě osoby pobuřuje proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky a proti spojeneckým nebo přátelským stykům republiky k jiným státům“. V souvislosti s tímto trestním stíháním byl manželovi odebrán státní souhlas k výkonu duchovenské služby v Chrástu u Plzně. Rodina, čtyři děti předškolního a školního věku, se posléze musela přestěhovat.

V únoru 1975 jsme se přestěhovali do Neratovic Libiše, kostelního bytu tamního sboru ČCE. Pracovala jsem jako zdravotní sestra postupně v několika zařízeních v Praze, Mělníku a Neratovicích. Vedle toho jsem vykonávala kostelnické práce. Manžel byl zaměstnán jako topič v Továrně dětských vozidel Liberta v Mlázicích u Mělníka. Během směn pokračoval v badatelské práci starozákonníka.

9. 4. 1986 u nás proběhla domovní prohlídka, byly zabaveny psací stroje a řada písemností, manžel byl hned po prohlídce odvezen na ústředí StB v Bartolomějské ulici v Praze a po několika výsleších propuštěn až po dvou dnech, 11. 4. pozdě odpoledne. Teprve následujícího dne, 12. 4., si uvědomil, že jedna zabavená písemnost musela být do našeho bytu na samém začátku prohlídky jedním příslušníkem StB podvržena. Jednalo se o hrubý urážlivý text proti prezidentovi Husákovi a generálnímu tajemníkovi KSSS Gorbačovovi, jehož autorem měl být náš přítel Heřman Chromý. Manžel dospěl k názoru, že hanopis museli zformulovat a napsat na psacím stroji pracovníci StB. Sepsal své podezření v podobě trestního oznámení na neznámé pachatele z řad pracovníků Státní bezpečnosti. Trestní oznámení adresoval prezidentu ČSSR JUDr. Gustávu Husákovi. Oznámení jsem spolupodepsala a 22. 4. 1986 jsme je společně doručili

do kanceláře prezidenta republiky.

Po rozhovoru s dr. Burgerovou (možná ředitelka prezidentovy kanceláře) jsme navštívili Václava a Kamilu Bendovy a předali jim kopii oznámení. Další kopie oznámení jsme předali korespondentce Agence France – Presse paní Juvenalové, Petru Uhlovi a Anně Šabatové. Petr Uhl bez odkladu větší část našeho trestního oznámení s pomocí Ivana Medka široce zveřejnil.

20. 5. 1986 byl manžel zatčen a uvězněn. Mě přivezli domů z mého pracoviště, abych se zúčastnila další domovní prohlídky, která trvala dvacet hodin. 28. 5. 1986 jsem se dopisem obrátila na prezidenta republiky. S pomocí přátel jsem pro manžela vyhledala advokáta, JUDr. Otakara Motejla, a komunikovala s ním. Udržovala jsem kontakt s manželem prostřednictvím advokáta, dopisy, balíčky a jednou povolenou návštěvou v Praze Ruzyni. Opakovaně jsem žádala o jeho propuštění, v říjnu 1986 jsem znovu psala prezidentu republiky.

Manžel byl obžalován v lednu 1987 z trestných činů podvracení republiky, poškozování zájmů republiky v cizině, útoku na státní orgán a orgán společenské organizace, útoku na veřejného činitele a krivého obvinění.

Dne 11. 6. 1987 byl po necelých 13 měsících propuštěn z vyšetřovací vazby, aniž proběhl soud.

Chartu 77 jsem podepsala v roce 1988 pod dojmem proslovu Hany Jüptnerové při pohřbu Pavla Wonky ve Vrchlabí 6. 5. 1988.

Jak žijeme: sestra Eva Muzikářová

Když jsem po vzájemné dohodě se sestrou Muzikářovou jela za ní do Domova pro seniory Elišky Purkyňové v Břevnově, netušila jsem, že se moje návštěva bude opakovat ještě dvakrát, pak poslední opravy a schválení, takže celkem čtyři příjemné návštěvy. Ve svých 95 letech mluvila hezky a podrobně o svém životě, jak šel, až se stalo, že po druhé návštěvě jsme se dostaly teprve do roku 1966, tak jsme si slíbily, že to příště zkrátíme, abychom se potřetí dostaly až do současnosti.

Z jaké rodiny pocházíte a kde jste vyrůstala?

Vyrůstala jsem na statku v Rostoklatech, jsem rozená Holubová, maminka Marie rozená Sixtová. Když mi bylo devadesát let, napsala jsem, že jsem ráda, že pocházím z tradiční evangelické rodiny. Moje babička krásně zpívala a já se ráno probouzela na její zpívání. Tatínek jezdil denně do Prahy, pracoval v Živnobance. Každou neděli jsme chodili do kostela do Kšel kočárem. Pamatuji si, jak cinkaly podkovy koní na dlažbě a v zimě na saních, to zase krásně cinkaly rolničky. Rolničky a dupání koní mi zůstaly v hlavě dodnes. Kázal tam pan farář Oskar Nagy, původem Maďar, byl to veliký a důstojný pán se zvučným hlasem.

Pamatuji si, jak při Večeři Páně říkával „Kdo neprávem jí a pije, odsouzení si jí a pije“.

Babiččin tatínek z rodiny Sixtů, po tolerančním patentu věnoval pole jako stavební parcelu na stavbu kostela. Po zrušení klášterů koupil lavice do kostela a přivezl je do Velimi. Ty lavice jsou tam dodnes. Současně přivezl rodinnou Bibli Sixtových, o kterou v minulosti přišli. Tehdy tam bylo hodně evangelíků, Velim byla celá evangelická. Teď tam chodí nejmýš osm lidí. Z Prahy tam jezdí paní Jiřina Žáčková, kterou znám ze Sokola a pochází z Velimi. Je jí to líto, tak tam jezdí každou neděli. Od Jiřiny mám informace o všech Sixtech, kteří v Velimi ještě žijí.

Rodiče pak dostali byt v Praze, tak jsme se přestěhovali. Narodila jsem se v roce 1927 Praze. Měla jsem ještě mladšího bratra Miloše, který se narodil v roce 1929. Maminka ale byla zvyklá žít na statku, v Praze se jí nelíbilo, tak byla se mnou vždy půl roku v Rostoklatech a tatínek jezdil za námi. Do Prahy jsme přišli až na zimu, v říjnu. Stejně jí to nedalo, tak jsme každou sobotu do Rostoklat jezdili za jakéhokoli počasí. V roce 1929 byly velké mrazy, ale maminka i přesto se mnou vyrazila do Rostoklat. Cestou nás potkal nějaký pán a řekl: „Paní, kam tu holčičku v tom mrazu vedete, vždyť zmrzne.“ Maminka mu odpověděla: „Ale nezmrzne, ona je otužilá.“ Kdysi byly vesnické děti otužilé. Jezdila jsem tam do svých sedmi let. I do školy jsem začala chodit v Rostoklatech, v Praze až od listopadu.

Babička zemřela ve svých 59 letech. Maminka měla ještě čtyři bratry a sestru. Za rok po smrti babičky jsme tam byli jen o prázdninách. Na statku hospodařil mamčin nejmladší bratr. Trvale tam byli jen dva, třetí, Jenda, měl v Kolíně tiskárnu, do Rostoklat jezdil jen na víkend a učil mě jezdit na kole.

Na statku bylo taky hodně dobytka. Čtyři páry koní a všechna ostatní hospodářská zvířata. Na kozy jsem se chodila koukat k deputátníkům. Jeden deputátník byl i kočárovým kočím. Jmenoval se Javůrek a mně se moc líbil. Byl to hezký pán a jeho manželka taky. Měli kopec dětí, které jsem chodila navštěvovat. Deputátníci bydleli na bývalém statku, kterému se říkalo Chalupa. Tam bydleli i Javůrkovi. S jednou jejich dcerou jsem se kamarádila, protože se mi líbilo, že všichni bydlí v jedné místnosti a některé děti spaly na peci. Na statku jsme měli čtyři pokoje, kuchyň, prádelnu a koupelnu.

Kde jste bydlela po odchodu z Rostoklat a jak jste prožívala mládí?

Bydleli jsme v Praze, kde jsem skončila i základní školu v Dejvicích. Po ukončení základní školy jsem šla do gymnázia v Dušné – bylo to dívčí reálné gymnázium. Tam jsem si našla kamarádku Zdenu, se kterou jsme chodily na hřiště na Trojský ostrov, kde jsme si našly další kamarády. Později jsme se

Zdenou jezdily i na Slovensko do Tater s batohem na zádech. Přespávaly jsme v chalupách, kde byli na nás hodní a ustlali nám v parádním pokoji s obrovskými peřinami.

Začátkem války jsme zažívali v gymnáziu i hrůzy, že nám mizely naše kamarádky – spolužačky židovského původu a my jsme o nich už víc nevěděly.

Na vyšší gymnázium po ukončení kvarty jsem jít nechtěla. Přešla jsem do rodinné školy, kde se učilo šití a vaření. V té době jsem začala chodit do tanečních, kde jsem se seznámila se svým budoucím manželem Čestmírem. V tanečních to bylo tak, že až po měsíci chození jsme se vzali za ruce. Párkrát jsme se tak sešli, pak na podzim v roce 1944 Němci zavřeli všechny vyšší odborné školy a žáci museli jít do výroby. Čestmír byl poslán kopat zákopy a já jsem šla do zemědělství v Kněževsi, kde tehdy žila rodina mamčininy sestry Zdeňky z pohraničí. Tam jsem byla v týdnů a na sobotu a neděli jsem chodila domů pěšky.

Pak přišel rok 1945 a já jsem šla zpátky do školy. Dochodila jsem rodinnou školu a zrovna vznikala nová škola pro sociálně zdravotní pracovnice. Tam jsem maturovala. Na maturitní ples jsme chtěly tanečnický v uniformách. Šly jsme na Vysokou školu zemědělskou a lesnickou, kde jsem potkala chlapce – jmenoval se Láďa – se kterým jsem se jednou seznámila ve vlaku. On pak oslovil další kolegy z lesnické fakulty. Z Ládi se pak stal můj celoživotní kamarád.

Když přišli komunisti, v Rostoklatech nabízeli deputátníkům, že jim dají opuštěné hospodářství v pohraničí. Pan Javůrek přišel tedy za strýcem, že by chtěl zkusit hospodařit sám. On mu odpověděl, že mu přeje hodně štěstí, aby se mu dařilo. V padesátých letech strýce v Rostoklatech komunisti obvinili jako nepřítel lidu, zavřeli ho a teta se musela vystěhovat. Bydleli pak v sousední vsi u přátel. Naštěstí ve vězení nebyl moc dlouho. Když se vrátil domů, chtěl navštívit pana Javůrka, jak se mu daří. Bouchal u něho na dveře, ale nikdo mu neotevřel. Za týden se objevil pan Javůrek sám a řekl strýci, že byl doma, ale styděl se otevřít, protože byl nešťastný z toho, že se mu nedaří. Řekl mu, že na statku v Rostoklatech byly jeho nejlepší roky života.

Co bylo dál, kde jste pracovala a jak to pokračovalo s Čestmírem?

Po maturitě se mi podařilo získat místo ve farmakologické laboratoři SPOFY na Albertově díky tomu, že jsem byla zručná ve vyšívání. Po zdravotnickém vyškolení jsem byla převedena do Výzkumného ústavu pro farmacii a biochemii na farmakologické oddělení. Zkoušely se tam nové věci, než přišly do výroby. Nejmilejší mi byla intravenózní narkotika, náš český výrobek nebyl dobrý. Zkoušeli jsme francouzský i anglický. Ten byl nejlepší a začal se vyrábět Pentothal. Byla to dlouhá doba práce, trvale pozorovat všechny reakce a příznaky

laboratorních zvířat. Tehdy mne to těšilo a dělala jsem to ráda.

S Čestmírem jsme se znovu sešli po sedmi letech. Dostala jsem dopis, že by mě rád viděl. Začali jsme se scházet. Vystudoval teoretickou fyziku a byl aspirant ve Fyzikálním ústavu na Albertově. Krátce na to dělal doktorát. Po promoci prorektor UK gratuloval jeho rodičům. Byl to prý první případ, kdy někdo udělal dvě státnice ve dvou dnech a obě s vyznamenáním. Brali jsme se v roce 1952. Nejdřív na úřadě, pak v kostele U Klimenta. Odstěhovala jsem se do Strašnic, kde měl Čestmír garsonku, když ho vystěhovali z bytu po rodičích. Oni se vrátili na Příbramsko a žili tam v hájence, otec měl ve Vrančicích léta pronajatý revír. Čestmír měl jako koníčky fotografování a malování. V létě jsme jezdili na vodu a v zimě na lyže. Po narození Zdeňka jsem zůstala doma a na farmakologii jsem se už nevrátila.

Jak Váš život pokračoval dál?

V roce 1956 se narodil Zdeněk a v roce 1958 Čestmír – Čest'a.

Čestmír pilně pracoval, především ve svém oboru teoretické fyziky a dal si za úkol každý rok napsat jeden vědecký článek. Napsal taky s prof. Votrubou učebnici teoretické fyziky.

Manžel byl vyslán v roce 1959 na dva roky do Mezinárodního ústavu jaderných výzkumů v Dubně u Moskvy i přesto, že nebyl v KSČ. Já jsem zůstala doma, Čest'ovi byl rok a Zdeňkovi tři roky. Za manželem jsem jela s kluky až v březnu 1960.

Čestmír byl úspěšný, měl hodně vědeckých prací a když tam přijel, vzal si všechny svoje práce a objednal se k řediteli ústavu – byl to laureát Nobelovy ceny I. M. Frank. On ho během několika dnů přijal, což nebylo obvyklé. Když Čestmír k němu přišel, ředitel mu řekl, že čekal starého fousatého pána a on přišel takový mladík (bylo mu tehdy 33 let). Při společném hovoru se řediteli líbil i proto, že se zabýval stejným problémem, za jaký dostal on Nobelovu cenu. Zadal mu věc dvacet let nevyřešenou, aby se pokusil ji vyřešit. On se do toho dal a během půl roku zadaný úkol splnil. Hned po první návštěvě dostal pracovnu vedle ředitele, mohl ho navštěvovat podle potřeby. Byla to významná práce, za kterou dostal pak členství v Americké fyzikální společnosti. Manžel měl ještě jeden článek odnést na Akademii do Moskvy, jemu se moc nechtělo a já jsem tam s chutí jela jeho práci odevzdat. Alespoň na chvíli jsem si odpočinula od dětí.

Z titulu členství v americké společnosti dostával Čestmír drahý významný časopis zadarmo, který nechával fakultě.

V roce 1965 manžel onemocněl, byl operován a rok ležel v nemocnici. Při nějakém zákroku dostal narkózu, i po probuzení se cítil dobře. Dostal ten mnou

prověřovaný Pentothal. Nakonec v roce 1966 nemoci podlehl a umřel.

Po několika letech Profesor Frank přijel do Prahy. Měl zde převzít čestný doktorát na Karlově univerzitě. Hned po přiletu se chtěl se mnou a našimi hochy setkat a pozval nás jako svoje hosty. Měl taky připraveno pro manžela vyznamenání za práci ještě v Dubně, které mu nebylo doručeno. Až když se to prof. Frank dozvěděl, přivezl ho sebou na Univerzitu k předání rodině. Druhý den jsme prof. Franka doprovázeli do Národní galerie, kde se chtěl s námi vyfotografovat. Problém byl, že on měl hlídače a chtěl se s námi vyfotit sám, což se nakonec povedlo.

Jak jste pak žila sama se dvěma dětmi?

Dnem úmrtí manžela zablokovali všechny peníze, které jsme měli, protože všechno chodilo do banky v rublech. Bez peněz jsem byla celý rok. Rok trvalo od smrti Čestmíra, než nám spočítali důchody. Peníze mi po tu dobu dávali moji rodiče, z otcova důchodu. Pak jsem jim ten dluh vrátila. Vypomáhali i osobně, s celoročními plody ze zahrady, Čestmírovi rodiče zase naturálie – zvěřina, vajíčka, apod. Když jsme zůstali sami, rodiče nás podporovali po celý život.

Do práce jsem začala chodit na jaře v roce 1967. Na Matematicko-fyzikální fakultě v centru numerické matematiky byl vedoucí Čestmírův kolega doc. Koubek. Pracovala jsem tam na poloviční úvazek jako pomocnice sekretářky v příruční knihovně, musela jsem si ale udělat knihovnický kurz. Chodila jsem tedy na dvousemestrový knihovnický kurz. Celou dovolenou jsem se u kamarádky na břehu rybníka učila a kurz jsem absolvovala. Pracovala jsem tam až do důchodu.

Můžete mi říct něco o vašich synech?

Oba, Zdeněk i Čest'a těžce nesli smrt táty. Zdeněk se zatvrdil, nechtěl s nikým mluvit. Když měl jít na gymnázium, nevyplnil rubriku „otec“. Čestmír byl v první třídě. On zase nikdy o tátovi nemluvil. Oba si na něj dobře pamatují. Čestmír, na rozdíl od Zdeňka po tátovi pátral, vyptával se různých lidí, jeho známých, jeho bývalých studentů, dozvěděl se hodně různých příběhů o tátovi. Je vyučen ruční sazeč a připravoval sazbu Staroslověnského slovníku. Je členem Našich pěvců a psal si kroniku, postřehy především z pěveckých zájezdů. Zaujala ho také Rosa Stancerová, která v Praze trénovala na výpravu na Jižní pól. Sehnal ji a sledoval její výpravy. Po návratu ji pozval do sboru na přednášku. Udělala nám ji zdarma, i když měla jiné povinnosti. Popsala nám průběh celé výpravy pěti žen. Nesla na pól naši státní vlajku s podpisem Václava Havla.

Zdeněk má ČVUT, teď tam přednáší informatiku a je třetím rokem proděkanem. Má dvě dcery, starší Ivana, vystudovala sociální vědy + informatiku. Kvůli covidu měla promoci až po dvou letech. Mladší Zdenka, vystudovala Matematicko-

fyzikální fakultu UK a učí matematiku na gymnáziu Přípotoční. Obě jsou vdané a Ivanka má chlapečka Filíпка.

Řekněte nám ještě něco na závěr?

Tady v domově pro seniory v Břevnově jsem od roku 2017. V červnu 2016 jsem dostala mrtvici, stalo se mi to postupně, dvakrát mě vrátili z ÚVN domů. Až v nemocnici Pod Petřínem mi lékařka řekla, že to mrtvice je, ale postupná. Z nemocnice mě pak přestěhovali na rozchození do LDN v Chittussiho. Postupně jsem začala chodit s chodítkem. Pak jsem se dostala na následnou péči na Neklanku, kde jsem nebyla moc spokojená. Nakonec mě zachránila moje snacha Jiřinka, která mi zajistila urychlený převoz z nevyhovujících podmínek do domova pro seniory, ve kterém teď bydlím a kde jsem byla už dříve přihlášená. S Jiřinkou máme moc hezký vztah, často si voláme. Jsem zde spokojena.

Děkuji za rozhovor

Zapsala Naděžda Sleziaková

Křeslo pro hosta

Návštěva Zdravotního klauna a současně evangelického faráře Davida Najbrta 28. 4. 2022

Život či zkušenost s nemocí, chorobou či postižením není pro nikoho snadný, především, jedná-li se o děti. Zvláště těžké je to, nemohou-li stonat v teple domova, ale musí ležet v nemocnici. Léčení je mnohdy zdlouhavé, je zde spousta

cizího, neznámého, bolestivého a nepříjemného, což často v dětech vyvolává strach... a dětský smích a pohoda jsou ty tam.

Podobně i u starých lidí pobyt v léčebně dlouhodobé péče či psychiatrické léčebně provází pocity osamění, strachu, nepohody a beznaděje.

A právě pro odstranění či alespoň zmírnění všech těchto negativních pocitů přichází Zdravotní klauni. Skoro pohádkové bytosti, jejichž příchod provází radost, smích a pohoda. A hned je na světě veselejší. A všechno se líp hojí.

Klauni chodí obvykle dva, mají červený nos, trochu i legrační a veselé barevné oblečení, muži často klobouk...A protože jsme v nemocnici, každý klaun si říká buď sestra nebo doktor a má nějaké příznačné jméno, např. sestra Beruška.

A hned je tady vtípek, legrace... bublifuk, balonek, gumové chrochtající prasátko či podobné pomůcky, a nezdíka také hudební nástroje, spolu s legračními hláškami, citoslovci apod., vyvolávající radost a úsměv na tváři. Klauni si často také "utahují" jeden z druhého, právě za účelem vyvolání legrační situace. Jindy se hrou snaží zbavit dítě strachu z nepříjemného zákroku či ho dokonce doprovází až na operační sál! Také v létě při nemocnici Motol probíhá jakýsi přinemocniční tábor, "Cirkus pacientů". Děti se naučí žonglovat, hrají scénky, nebo se naučí provádět nějaký artistický prvek, který na závěr ve společném představení před rodiči předvedou. Někteří klauni chodí i do rodin s nevyлéčitelně nemocným dítětem, kde rovněž je potřeba tíživou situaci nějak odlehčit a rozveselit děti i rodiče.

Klauni dokáží zaujmout, rozptýlit a pobavit malé i velké. I my ze sboru jsme se smáli při scéně s chrochtajícím gumovým prasátkem. Ovšem aby svého umění dosáhli, je třeba také mnoha hodin přípravy, supervize, trénování a nacvičování.

Ať je co nejmíc Zdravotních klaunů a ať je nemocniční prostředí zvláště pro malé i velké pacienty, ale i jejich rodiče a ošetřující personál veselejší!

Nezisková organizace Zdravotní klaun, která vydává i svůj časopis a rozesílá ho všem přispěvatelům, oslavila nedávno 20 let své činnosti v naší republice.

Klára Balabánová

Nekostel, duchovní restaurace

V květnovém Klubu poznávání jsme měli možnost se seznámit s projektem "Nekostel, duchovní restaurace". Zprostředkovala nám ji sestra farářka Saša Jacobea, která v tomto přínosném projektu od loňského podzimu působí. Na schůzku Klubu přizvala i svého spolukolegu Sašu Fleka (viz foto), který se projektu Nekostel věnuje již od jeho počátku. Bylo to velmi zajímavé dopoledne a vřele doporučujeme všem, kteří se jej nemohli zúčastnit a o projektu Nekostel dosud neslyšeli, aby se s ním seznámili alespoň prostřednictvím internetu.

Text i foto Marta Petříčková

3. benefiční procházka „Židovské muzeum“

Před informačním a rezervačním centrem Maislova 15 se nás sešlo skoro dvacet a pod laskavým a odborným vedením paní Marty Študentové, jsme se pustili do objevování celkem šesti objektů bývalého židovského ghetta. Postupně jsme se seznámili s nejdůležitějšími židovskými svátky a způsoby, jak se slaví, viděli jsme nejdůležitější náboženské předměty a písemnosti, ale i zajímavé informace ze všedního dne příslušníků židovského národa.

Dozvěděli jsme se i něco z historie židovského národa a současnosti pražské židovské obce. Víte, že do židovského kalendáře se někdy vkládá pohyblivý měsíc? A že židovské ženy si po svatbě ostříhají dlouhé vlasy? Nebo že na začátku nového roku vydává židovská obec seznam košer potravin? Procházka byla velmi zajímavá, a i když jsme se ji snažili urychlovat, trvala něco před tři hodiny – které nám utekly jako voda!

Hana Doubková

Mám to na triku

Začátkem května proběhla u nás ve sboru prezentace projektu Mám to na triku, jehož nápad od nás ze sboru vyšel.

Tento projekt je založen na potisku kvalitních triček současnými českými umělci a jeho výtěžek slouží jako podpora stavby Domova Daniela (na počest

Daniely Caldwellé), pro lidi s autismem.

Ve sboru máme ještě nějaké letáky, více informací a případné objednávky najdete na: www.mamtonatriku.cz

Evangelický sbor v Praze na Vinohradech vás zve na
BENEFIČNÍ KONCERT
pro neziskové organizace Berkat a Jako doma.

smíšený sbor Naši pěvci při ČCE Dejvice
sbm. Lydie Härtelová, Lucie Nováková - varhany

Na programu:
Telemann, Caldara, Gibbons, Mendelssohn, Dvořák
(Biblické písně a Žalm 149) a další

středa 8.6.2022 v 19:30

ESO V RUKÁVU!

Aneb co se dělo na jarní víkendové školce v Miroslavi.

Už jste se někdy zamysleli nad tím, co vás dělá výjimečný? Jaký potenciál a obdarování jste od Boha dostali? A hlavně, jak je lze využít pro sebe i ostatní?

Že žádné obdarování nemáte? To přeci není pravda. Každý z nás dostal nějaké to eso, které může vytáhnout z rukávu, když chce někoho potěšit, někomu pomoci a využít ho pro dobrou věc.

Jarní školka mládeže, kterou každoročně pořádá brněnský seniorát se konala tentokrát v Miroslavi. Vinařském městečku schovaném mezi Brnem a Znojmem. Jejím hlavním úkolem bylo podněcovat každého z nás k zamyšlení, čím obohacujeme tento svět a hlavně jak toto obdarování můžeme rozvíjet a použít ho pro druhé. Na školku přijelo asi 80 mládežníků z celé Moravy, hlavní část programu se konala v místním evangelickém kostele, kde se v čajové kuchyňce vařilo jídlo pro všechny a přespávalo se v místní Sokolovně. A jak jsem se na školku dostala já, z Prahy? V brněnské mládeži mám mnoho velice dobrých přátel, se kterými stojí za to se sejít vždycky, když má člověk možnost.

Program byl nabitý. Mimo hluboké zamyšlení, panelové diskuze s faráři i nefarři (navštívil nás i Miki Erdinger, nebo třeba Iva Květonová), pohybové aktivity (volejbal, fotbal, Tai-chi, meditace...), večerní ztišení, debatování a rozvíjení se, jsme se mohli těšit hudbou, kdy se až do hluboké noci zpívali písničky ze zpěvníku Svítá a každý, kdo měl možnost chytil do ruky hudební nástroj a zpíval z plných plic.

Byla to zase jednou možnost poznat Boha z jiné strany. Uvědomit si, co pro nás dělá a že každý z nás od něj dostal nějaký dar a je jen na nás, jak a kdy ho využijeme.

A jaký je váš dar?

EFox

**Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je v neděli 26. 6. 2022.
Číslo vyjde 3. 7. 2022.**

Obsah čísla:

Nad mraky.....	1	Nekostel, duchovní restaurace.....	12
Výtah z jednání staršovstva 5. 5. 2022.....	2	3. benefiční procházka.....	13
Pamětní odznak odporu.....	3	Mám to na triku.....	13
Jak žijeme:.....	5	ESO V RUKÁVU!.....	14
Křeslo pro hosta.....	10	Kalendář na červen 2022.....	16

Kalendář na červen 2022

Bohoslužby	5. 6. VP	A. Jacobea
9:30 on-line na	12. 6.	M. Trgalová
http://dejvice.evangelnet.cz/	19. 6.	A. Jacobea, rodinné
line-vysilani	26. 6.	A. Jacobea
	3. 7. VP	P. Gallus

Přímý odkaz na YouTube kanál „ČCE Praha – Dejvice“:

https://www.youtube.com/channel/UCw6RIL-UOfsQI2t18Ik-_Fw

Konfirmandí (11+)	pátky v 15:30 – 16:30
Náboženství dětí (5-11)	pátky v 15:30 – 16:30
Mládež (13+)	pondělí v 18:30 – 20:00
Křesťan. služba	neděle 12. 6. a 26. 6. po bohoslužbách
Děti + maminky	čtvrtek 2. 6. a 16. 6. v 9:30 – 11:30
Nedělníci	neděle 19. 6. od 11:30 (info Saša Jacobea)
X-cátníci	úterý 14. 6. v 19:00 u Evy Javornické (info Martin Volný)
Naši pěvci	každou středu v 18:30 – 20:30
Zpívání Diakonie Stodůlky	každý pátek v 9:15 – 10:00
Modlitby Taizé	pátek 17. 6. v 20:00 v kostele sv. Vojtěcha
Obcování	čtvrtek 16. 6. v 18:30 u A. Bohatové (info M. Trgalová)
Biblická hodina	každé úterý v 15:00 – 16:00
Klub poznávání	9. 6. v 9.30 téma: Juanita Cancil: Moje cesta z Indonesie do ČSR.
Křeslo pro hosta	---
Staršovstvo	2. 6. v 19:00
Ostatní	10. 6. Noc kostelů 19. 6. instalace A. Pokorné, Roztoky u Prahy 15:00

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 – Liboc, tel.: 730 196 658, henychova@atlas.cz. Adresa sboru: Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 737 517 413 (Saša Jacobea), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová), tel.: 739 246 347 (Marta Študentová), <http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. 2400319773/2010, var. symbol: salár=101, Jeronýmova jednota=102, personální fond=103

Červenec a srpen 2022

ana a vy
byl proměně
zářivé bílý jak by
dl vybití "Zevlil se
mlouvali s jezítkem: "Petr prom
zi: "Mistře, je dobré, že jsme zde
stany; jeden tobě jeden Mořákov a jed
ovi: "Nevěděl, co by feky; tak byli zadrž
Tu přišel oblať, zatím je a oblať se oval hla
"To je pak rychle rohlédl, neviděl u sebe
jiného, než jezítko samového.
resturovali s bory; přikázal jim, ab
známená vzít.
ckají zakonici

SOUTERRAIN

Pohyb a protipohyb

Výlet, výšlap, výhled, zájezd, dovolená, spokojenost, pohyb. V tomto období roku se kolem nás hojněji objevují tato půvabná slova, která značí, že léto a volnější čas je tu. Přemýšlím o těch zde vypsanych slovech, jak jsou zajímavě složená, a tak si s nimi ještě chvilku pohraji. Vol si, leť a hledej! Co si dovolíme zvolit za do-volenou? Co uvidíme z ptačí perspektivy na našich *vý-letech*. Kam asi zajedeme na *zá-jezd*? Podaří se nám trochu podstoupit od sebe sama? Vidět se s novými lidmi nebo s těmi, které jsme už dlouho nepotkali?

Myslím, že každý intuitivně hledáme doplnění toho, co nám chybí, tak abychom si připadali znovu celiství. Pohyb přináší protipohyb, reakci. Jaký *proti-pohyb* potřebujeme udělat, aby to smysluplně doplnilo náš mentální i tělesný tvar? A kam takový pohyb bude směřovat? Pokud například v běžném pracovním čase cítíme stres, důraz na výkon, stíhání toho a onoho, zařizování, vyřizování, obstarávání, pak smysluplným protipohybem nebude další zařizování, výkonnostní sporty a adreanlinové výlety. Spíše nám sedne spočinutí a klidný odpočinek. Pokud máme naopak sedavé zaměstnání intelektuální povahy, bude tomu nejspíše právě naopak. Budeme se chtít hýbat, odpočinout si mentálně třeba v báječném chrámu přírody.

Protipohyby se dějí ve všech úrovních. Vidíme je i ve světovém dění. Někdy jsou velmi nezdařilé, jako například zákaz potratů schválený nyní v USA. Myslím, že je na hlubší rovině protipohybem k propojení světa internetem a médií, k veliké svobodě a šíři možností z toho plynoucí. Takový svět se může zdát být nebezpečným místem a omezování práv na různých úrovních, radikalita bez většího zamyšlení nad důsledky takového rozhodnutí, se zdá být východiskem. Ačkoli interrupce jsou vždy selháním a volbou menšího zla z více nedobrych možností, přesto jsem přesvědčena, že jejich zákaz přinese ještě více bezmoci, neštěstí a zničených životů. Paradoxně a v protikladu k takové péči o nenarozené životy se v USA stále rozšiřuje možnost ozbrojování, jehož

důsledky vidíme i při opakovaných napadení dětí ve školách šílenými střelci. Tisíce životů jsou tamtéž zmařeny zastřelením, ať už v sebeobraně, úmyslným zabitím nebo nedbalostí. A nabízel by se samozřejmě rozbor pohybů a protipohybů ve válečném konfliktu na Ukrajině. Ale to by pak už byla z úvodníku analýza. A možná i od těch si potřebujeme nyní trochu odpočinout...?

Velký svět i ten náš malý soukromý vesmír přináší potřebu vybalancování, rovnováhy. Přemýšlejme, jak ji nacházet. Jaké pohyby jsou zbrklé, nebezpečné, pokřivené? Jaká hnutí náš svět obohatí a doplní něčím smysluplným? Přeji vám hezký tvar léta a dobré nápady, jak ve světě působit pokoj.

Magdaléna Trgalová

Výtah z jednání staršovstva 2. 6. 2022

- Potvrzení rozhodnutí z výjezdního zasedání: mimo jiné
 - odměna všem hostujícím kazatelům (formou DPP)
 - upřesnění pořadu bohoslužeb (shromáždění zůstává sedět na obě biblická čtení, presbyter je uvede a následně ohlásí píseň, vyznání vin pokaždé, vyvěšovat čísla písní k VP)
- Dílčí diskuse k prioritaci úkolů a výzev z výjezdního zasedání, i ve světle proběhlé seniorátní konference věnované rozvojovým plánům sborů. Na zářijovou schůzi presbyteri připraví návrhy na okruhy souvisejících témat.
- Do 20. 6. hlasovat per rollam o formě rozvojového plánu našeho sboru, JM k tomu již rozeslal podklady
- Příprava sborového oběda
- Informace o přípravě letního tábora v Křížlicích – je místo i pro starší děti
- Příprava brigády na generální úklid: MŠ sepiše, co je třeba udělat. Okna budou placená, ostatek svépomocí dobrovolníci.
- Příprava na prázdninový provoz sboru (zastupování farářek, služby presbyterů, kalendář obsazenosti sborových prostor)
- Pomoc Ukrajincům: možnosti
 - od září prostor pro poradnu pro rodiče s malými dětmi (MT)
 - příměstský tábor ve spolupráci se Skautem (MŠ)
 - příměstský tábor ve spolupráci s MČ Suchdol (PH)

- J. Stoklasová oznámila, že se rodina bude v září stěhovat do Německa, proto bude rezignovat na členství ve staršovstvu
- Žádosti zvenčí o podporu:
 - Běluška žádá o dar – vyvěsit na nástěnku
 - sbor v Libčicích žádá o půjčku – odklad na příští schůzi, rozhodneme po vyjasnění okolností
 - Biblion – dovezení potravin atd. na Ukrajinu a přivezení knih v ukrajinštině sem - věnujeme sbírku 29. 5.
- Informace o jednání s K. Najbrtovou a D. Molnárem – požadavek na nový režim úklidu bude vyžadovat sehnat někoho na úklid „kancelářské“ části sborových prostor
- Sbírkou „Solidarity sborů“ vykonáme 19. 6.
- Po doplnění fotografií od br. Hlavsy už přejdeme na nový web.

Příští řádná porada staršovstva: 1. 9. 2022 v 19:00, své případné podněty adresujte, prosím, farářkám či kurátorovi (ideálně emailem).

Vzpomínka na bratra Miloslava Nekvasila

Minulý týden mne zasáhla zpráva, že v neděli 12.6. nás opustil ve věku 91 let bratr Miloslav Nekvasil, operní režisér, farář, přítel.

V květnovém Souterrainu bylo přežaté vyprávění o jeho práci a životě.

Poznala jsem ho v sedmdesátých letech v jarovském sboru. Jeho zpěv, když zazněl při bohoslužbách, nebyl k přeslechnutí. Zúčastňoval se života sboru s vrozenou skromností, takže jsem zprvu netušila, s jak neobyčejnou osobností si náhle mohu tykat. Jarovští třicátníci byli hybnou silou sboru, který Míla stále považoval za svůj. „Třicátníci“ se scházeli i k návštěvám koncertů, výstav a jiných akcí. Když nám Míla sdělil, že nastudoval málo známou Janáčkovu operu Osud, vypravili se třicátníci na jediné provedení v Praze. Díky našemu aplausu se dějově nepovedená, ale s Janáčkovou krásnou hudbou pod vedením Míly provedená opera, dočkala pěti opon.

Procházela jsem v té době složitou životní situací. Míla mi tehdy vyslechnutím a dobrým, laskavým slovem dodal odvalu opustit školství.

Po čase jsem se při našem setkání dozvěděla, že Mílova manželka Jiřina je vážně nemocná. Jezdil tehdy za ní do nemocnice denně. Stejně jako sestra Jiřina v poslední době za ním.

Jednou jsem se otázala, když už byla Jiřina z nemocnice doma, jestli by nepotřebovala nějakou ženskou ruku. Nechtěla pomoc v domácnosti, ale leckteré „dámské problémy“ jsme spolu vyřešily. Jsme stejný ročník, rozuměly jsme si.

Poznali jsme s Vladimírem i Mílovo kuchařské umění. Byli jsme pozváni na posvícenskou husu, kterou jsme tenkrát okusili i s manželý Jasnými. Míla rád vymýšlel kuchařské speciality.

Když jsme se s Vladimírem chtěli vzít, byl pro nás jedinou volbou, jako oddávající. Byli jsme jeho první svatba ve službě faráře. Jeho svatební kázání máme ještě někde uložené. Svědčila mi sestra Jiřina Nekvasilová. Stále ještě při návštěvě restaurace, ve které jsme měli svatební oběd, vzpomínáme, jak se Míla rozhodoval, zda si má dát pštrosa, nebo klokana. (Nyní už tam takové menu nenabízejí, ale vzpomínky trvají).

Nejkrásnější vzpomínku z posledních let máme, když bratr Dus nastudoval klavírní doprovod Biblických písní a s Mílou, který už těžce chodil, ale k Dusovým přišel, je pro přátele provedli. Slyšela jsem je Mílu zpívat po několikáté, vždycky s hlubokým citem, a dojetím pro posluchače.

Je mi moc líto, že jsem se nezmohla na – poslední – návštěvu včas. Těšili se, že budou brzy v domově v Krabčicích.

Jsem si jista, že mnoho podobných vzpomínek na milého, laskavého a vždycky ke službě ochotného bratra Mílu Nekvasila má řada z vás.

Jana Jindrová

Rozloučení s bratrem farářem Miloslavem Nekvasilem bude v našem sboru 12. července v 11 hodin.

Kytička vzpomínek na br. Nekvasila

Bratr Miloslav Nekvasil odešel z této časnosti. Byl třetím duchovním dejvického sboru, s nímž jsem jako kurátor sboru velmi úzce spolupracoval. Byla to zajímavá osobnost především tím, že po ukončení aktivní úspěšné činnosti špičkového operního režiséra a uznávané osobnosti v kulturním světě, se rozhodl v poměrně pozdním věku pustit do obtížného teologického studia. Přišel do sboru začátkem roku 1994, aby se spolu s bratrem Milošem Rejchrtem podílel na sborové práci. Po odchodu faráře Rejchrt z sboru, byl velkou oporou staršovstva, zejména kurátora a sborové sestry Růžkové. Svým všestranným vzděláním, angažovaným úsilím a elánem sloužil ve sboru trpělivě a tiše. Jeho houževnatost a cílevědomost přinesla nepochybně svoje ovoce. Nemalé jeho organizační schopnosti se projevíly též při organizování velmi hodnotných hudebních nešporů, vysoké hudební kvality. On sám se často uplatnil nejen jako

výborný vypravěč a moderátor, ale jako zdatný sólový zpěvák. Několikrát jsem doprovázel jeho zpěv Dvořákových Biblických písní. Při nácviu byl velmi přísný a náročný nejen na doprovázeče, ale i na sebe. Výsledkem pak byla jeho pěkná a zejména procitěná interpretace tohoto přenádherného díla A. Dvořáka. Bratra Miloslava jsem měl moc rád. Rozuměli jsme si především v oblasti hudby. S mým tatínkem si při vzájemném setkání často společně zazpívali popěvky z oper. Když později přicházel na bohoslužby do našeho sboru, doprovázen věrnou ženou, byli oba vždy mnohými vřele vítáni. Domnívám se, že o bratru Miloslavovi v plnosti platí, co čteme v podobenství o hřivnách: „ Správně, služebníku dobrý a věrný, nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým; vejdi v radost svého pána“.

Pavel Prosek

Jak žijeme: bratr Milan Balcar

Bratr Balcar bydlí ve dvanáctém poschodí domu na sídlišti Dědina. Tak vysoko jsem v žádném domě ještě nebyla. Protože venku bylo hezky, okno měl otevřené. Když jsem přišla blíž a podívala se dolů, přiznám se, že zrovna nejlepší pocit to nebyl. Když mi pak řekl, že při příznivém počasí je vidět dokonce i Říp, skoro jsem mu to bydlení záviděla. A okna si myje sám. To v jeho věku (89 let) před ním smekám. Navíc mi řekl, že má makulární degeneraci sítnice, což se u něj projevuje tím, že nepřečte žádné texty. Je to onemocnění, které nelze úplně vyléčit a nelze ho operovat. To je i důvod, proč si při bohoslužbě nebere zpěvník.

Řekněte mi prosím, kde jste se narodil a jaké bylo Vaše dětství?

Narodil jsem se v Čermné (okr. Ústí nad Orlicí), v její horní části, v evangelické zemědělské rodině. V té době to byla ještě jedna obec, dlouhá sedm kilometrů. Horní část Čermné byla evangelická s evangelickým kostelem a dolní část s katolickým kostelem katolická. Protože mezi obyvateli horní a dolní části Čermné přetrvávaly rozdíly, došlo v roce 1936 k rozdělení obce na Horní Čermnou a Dolní Čermnou. Když v roce 1939 začala válka, Dolní Čermná patřila do Protektorátu a Horní Čermná patřila Německé říši. Od roku 1939 až do osvobo-

zení v r. 1945 jsem tedy žil v Říši. V Horní Čermné bydleli sami Češi. Ve škole se vyučovalo česky, měli jsme české učitele. Samozřejmě se nesměl poslouchat rozhlas, v noci muselo být zatemnění oken. Rodiče i přesto poslouchali Londýn. Potraviny se v té době těžko sháněly, ale my na statku jsme měli všechno – vlastní slepice, vejce, prasata, maso, sádlo, mléko, máslo, mouku, zeleninu, jen peníze nebyly. Nakupovalo se jen to nejnnutnější.

Byli jsme tři bratři, já jsem byl nejmladší. V r. 1927 se narodil Zdeněk, v r. 1930 Karel a v r. 1933 já. Když jsem se měl narodit, maminka doufala, že bude mít holku. Já jsem mámě holku pak nahrazoval. Nejstarší bratr byl pořád pryč, prostřední se věnoval hospodářství, zůstal v Čermné a později pracoval v JZD jako agronom. Já jsem byl „mazánek“, dělal jsem potřebné nákupy, pomáhal v kuchyni mýt nádobí, péct. Domácí práce mě bavily. Pravidelně jsme všichni chodili do kostela a s maminkou jsme si povídali o věcech víry.

Někdy ve dvou, třech letech mě poštípal y včely. Rodiče se báli, že to nepřežiju. Od té doby mám vytvořenou imunitu, když mě štípne včela, trochu mě to zabolí, jinak nic. Taky jsem nikdy neměl klíště.

Co následovalo po skončení války?

V roce 1945 jsem přešel do tercie v Lanškrouně. Předtím tam bylo německé gymnázium, které se pak změnilo na české. Otevíraly se všechny třídy podle věku dětí. Maturoval jsem v roce 1951. Po maturitě jsem neměl jasno, co bych chtěl dělat dál, nebyl jsem rozhodnutý. Chtěl jsem být buď lesníkem, nebo kantorem. Zvítězilo to druhé. Stal jsem se kantorem. Na Filozofické fakultě UK jsem studoval ruštinu jako hlavní obor a češtinu. Studoval jsem v letech 1951 – 1956 a bylo to příšerné období – jedno z nejhorších v mém životě. Předměty jako marx-leninizmus, semináře, na kterých se muselo diskutovat. Nejhorší byly první dva ročníky. Pak se to malinko, ale ne moc, uvolnilo. Trpěl jsem tam. Když v roce 1953 zemřel Stalin, všude ve výlohách byly jeho fotografie s černou páskou a režimu oddané kolegyně ronily slzy. Já jsem jen doufal, že bude i líp. Lepší to bylo v roce 1956, ale to už jsem studium končil.

Kde jste začal pracovat po ukončení studia?

Na studiu jsem se věnoval ruskému jazyku a gramatice, psal jsem z toho i diplomovou práci. Počítal jsem, že budu středoškolským učitelem. Tehdy se na vysokých školách budovaly katedry ruštiny. Na pedagogické fakultě potřebovali někoho se zaměřením na jazyk a ptali se, kdo v tom oboru psal diplomky. Byli jsme dva. Kolega odmítl, já jsem nebyl nadšen, ale bratr mi řekl, ať to zkusím. Vzal jsem tu práci a udělal jsem dobře. Byl jsem asistent na pedagogické fakultě na katedře ruštiny se zaměřením na gramatiku. Na fakultě tehdy byli sami mladí

kolegové, dobrá parta, že nám ostatní záviděli. Psali jsme učebnice a odborné články, bavilo nás to. Prof. L. V. Kopeckij, který byl vedoucí katedry, nás vedl k tomu, abychom byli publikačně činní. Existovala rivalita mezi katedrami ruštiny na filozofické a pedagogické fakultě. Na FF výuka probíhala česky, na PF byla výuka v ruštině. Taky měli méně učebnic než my na PF. Do širšího povědomí vešla moje učebnice Ruská gramatika v kostce, která vyšla poprvé v roce 1999 a prodává se doposud.

Protože mě nutili, abych si udělal kandidáta věd, odešel jsem v roce 1974 z pedagogické fakulty a nastoupil na VŠE na katedru ruštiny. Nakonec jsem v roce 1979 napsal a obhájil kandidaturu (CSc.) v Bratislavě na Filozofické fakultě Univerzity Jana Amose Komenského.

Vstup do KSČ mi nabízeli dvakrát. Poprvé ještě v padesátých letech. Moje odpověď tehdy byla ne, ještě jsem k tomu u nedorostl. Už mě pak nenutili. Podruhé na VŠE v sedmdesátých letech. Nabízel mi to vedoucí katedry, který byl mým kamarádem a já jsem mu řekl, ať soudruhům řekne co chce, ale já do strany nevstoupím.

V roce 1982 chtěli jmenovat vedoucího katedry docentem. Byli jsme ale další tři, kteří jsme byli odborně zdatnější než on. Tak se stalo, že jeden den jmenovali docentem jeho i nás tři. On si to prosadil.

Jak pokračoval Váš život mimo zaměstnání?

Dokud žili rodiče, tak jsme i s manželkou trávili celé léto v Horní Čermné. Tam jsem byl ve sboru dlouho veden. Až v roce 1982 jsem se přihlásil do dejvického sboru u bratra faráře Henycha.

Oženil jsem se v roce 1959. Manželka byla studentka ruštiny a tělocviku na pedagogické fakultě. Narodily se nám dvě děti, v roce 1961 Iva a v roce 1963

Ondřej. Naše manželství bylo zpočátku vynikající, vzorné, postupem času manželka inklinovala k alkoholu a bylo to někdy velice složité. Bratr mi radil, abych se rozvedl, nakonec ona sama podala žádost o rozvod. V r. 1979 jsme se rozvedli. Dcera byla už dospělá a syn byl svěřen do mé péče. Ještě rok jsme bydleli spolu, já jsem pak po dvou letech, v r. 1982 dostal byt v Praze, ve kterém dodnes žiju.

Jak žijí Vaše děti?

Syn Ondřej se v osmnácti letech oženil, chodil ještě na gymnázium. Jednoho dne přišel za mnou a řekl mi, že jeho spolužačka je s ním těhotná. Já se ho zeptal, co chce dělat. On byl rozhodnut si ji vzít. Čekalo se, až mu bude osmnáct, pak se vzali. Manželství jim vydrželo, dodnes jsou spolu. Mají dvě děti a jejich dcera má

už také dvě děti, takže mám i pravnoučata. Jezdíme spolu na chalupu do Hraběšína, každý rok tam trávíme rodinné Vánoce.

Ondřej je geodet a jeho manželka vystudovala knihovnictví. Ondřej pracoval v Plynostavu a v roce 1998, kdy jsem šel do důchodu, se Ondra rozhodl, že se osamostatní. Potřeboval figuranta, tak jsem začal dělat synovi figuranta. Můj život se tím úplně změnil.

Dcera Iva vystudovala ruštinu na pedagogické fakultě. Byla profesorkou na gymnáziu Na Zatlance. Měla zdravotní problémy, v důsledku kterých nemohla mít děti. Na gymnáziu, kde učila, přišel mladý Američan Erik a jemu nevadilo, že děti mít nebudou. V roce 1995 se vzali. Iva nechtěla do USA, zůstali tady a bydleli v domku po matce. Erik později těžce onemocněl a chtěl se vrátit domů. Iva se musela rozhodnout. Odjela tedy s manželem do USA do Dallasu. Po letech se oba přestěhovali do Nového Mexika a pořídili si maringotku – byt na okraji města Taos nedaleko Santa Fe. Iva tam měla dobrou známou, ona měla několik pozemků, které jí odkázala. Takže moje dcera vlastní kousek Ameriky. Jednu z těch parcel Iva dala Erikovi.

Není bez zajímavosti, že ačkoli je mezi Ivou a Ondřejem dvouletý rozdíl, vysokou školu ukončili ve stejném roce, dokonce promoce měli ve stejný den. Stalo se to tak, že Iva chodila do základní školy devět let a Ondra jen osm a vysokou školu Iva měla pětiletou a Ondřej čtyřletou.

A něco závěrem

S kamarády jsme jezdili na dovolenou, sehnali jsme v ČEDOKu zájezd a jelo se. V roce 1999 jsme si synem udělali výlet do USA za Ivou. Půjčili jsme si jejich auto a projeli jsme celý středozápad Spojených států. Cestovali jsme levně, benzín tam byl levný, přespávali jsme v levných turistických ubytovnách.

V roce 2001 jsem byl s cestovkou v Číně. Byli jsme i u Velké Čínské zdi a kdo došel až na nejvyšší bod zdi, mohl si koupit památku – doklad i se jménem, za 10 dolarů.

U příležitosti kulatých narozenin mých i synových (80, 50) v roce 2013, jsme si nadělili zájezdy. On mně Egypt a já jemu Moskvu a Petrohrad, po kterém Ondra vždycky toužil.

Kromě toho jsem jezdil jako zdatný ruštinář na celosvětové kongresy, kterých se účastnili ruštináři z celého světa. Byl jsem ve Varšavě, Berlíně, Budapešti, Bratislavě, Moskvě, Řezně. Jeden kongres se konal i v Praze, kde jsem se podílel na organizaci celého kongresu. Při organizaci pomáhali také i studenti ruštiny, mezi nimi i moje dcera.

Děkuji za rozhovor

Zapsala Naděžda Sleziaková

Rozloučení s bratrem Fišerem

V červnu se v dejevickém sboru konalo rozloučení s bratrem dr. Drago Fišerem, moudrým a laskavým člověkem. Připomeňme si medailonek ze Souterrainu 1993 / 1, kde se bratr Fišer představuje v rubrice „Známe nové presbytery?“:

Jsem druhý nejstarší člen staršovstva (nar. 1925), a tak se možná hodí, abych svůj příspěvek pojal jako shrnutí osobní zkušenosti s Božím vedením v životě. Ta zkušenost je, že Pán Bůh je věrný, i když my jsme nevěrní, a že síla přímluvných modliteb je veliká.

Nepocházím z evangelické rodiny. Jen maminka po 1. světové válce přestoupila do ČCE. Byl jsem confirmován ve sboru v Brně - Židenicích a mám krásné vzpomínky na zdejší sdružení mládeže, kde jsem byl myslím velmi aktivní.

Po válce, a zejména po odchodu do Prahy, jsem se Pánu Bohu na dlouhá léta vzdálil. Dělal jsem kariéru v oboru ekonomie na KU a ve VÚNP, po roce 1968 jsem musel obě instituce opustit a živil jsem se v podnikové sféře. Ani v této době, kdy se někteří vraceli k církvi jaksi na protest, jsem svůj život nezměnil. Sám tato léta těžko analyzuji. Kdybych mohl říci, že jsem podlehl tzv. vědeckému světovému názoru a stal se ateistou, bylo by to prosté a i pro mne ex post pochopitelnější. Ale já byl dost úzce zaměřený ekonomem a v souhrnu jsem prostudoval určitě víc západní než východní literatury. Skomírající plamínek víry ve mně nikdy nevyhasl a často se ozýval jako výčitka. Ale oženil jsem se jen civilně, děti zůstaly nepokřtěny, v kostele jsem dlouhá desetiletí nebyl.

Teprve když jsem - a je to v to v těchto dnech právě 20 let - po tři neděle sedával u bezvědomé těžce zraněné dcery, jsem se začal úpěnlivě modlit. Když jsem pak jednoho večera pocítil, že vidím Káťu naposledy, neuměle jsem ji pokřtil. Po smrti dítěte jsme s manželkou upadli do velmi temných hlubin beznaděje, ale právě v této chvíli se k nám Bůh sklonil s konkrétní pomocí.

Setkali jsme se se vzácným člověkem, katolickým knězem P. Macháčem od sv. Matěje. Zde jsme byli po čase církevně sezdáni a naše druhá dcera pokřtěna. Vděčně vzpomínáme také na sestru Xaverii, členku tehdy ilegální komunity u sv. Václava, jejímž prostřednictvím jsme navázali styk se dvěma staříčkými tetami z otcovy strany, které jsem téměř neznal a jež jako řádové sestry dožívaly v Lechovicích u Znojma. Radovaly se, že Pán Bůh jejich přímluvné modlitby, vysílané i z vězení, vyslyšel.

Nyní čtenář jistě pochopí, že jsem byl až zaskočen, když jsem se našel mezi kandidáty do staršovstva, Bratr vikář (pozn.: Miloš Rejchrt), jemuž jsem vysvětloval, proč se na takovou funkci necítím, mi oponoval tím, že do staršovstva se nevolí za zásluhy, ale že je to příležitost ke službě. Tak svou práci ve staršovstvu také chápu a děkuji Pánu Bohu, že mne dovedl zpět do živého sboru.

Zaslala Lydie Härtelová

K rozloučení s Drago Fišerem

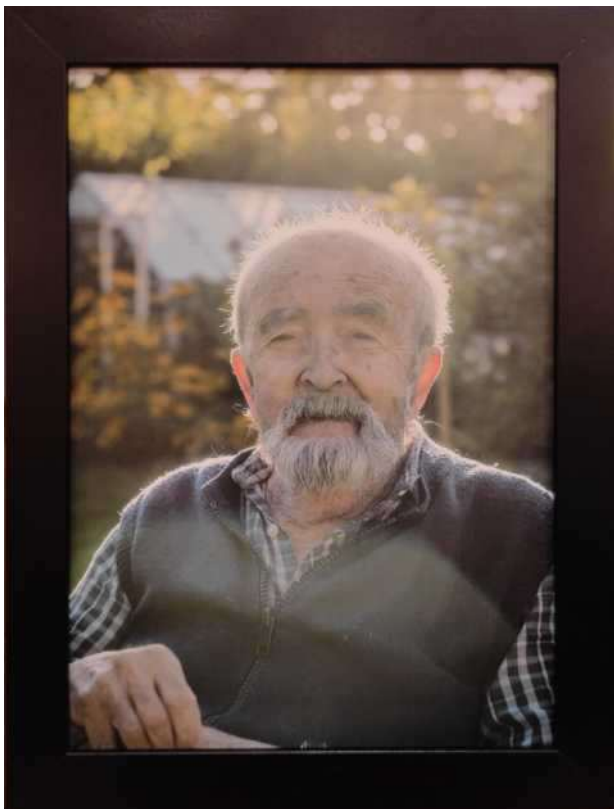
V židovské tradici se ke jménu zemřelého, na něhož vděčně vzpomínáme, připojuje přístavek *zichrónó livráchá* – „jeho památka nám budiž k požehnání“. Ano, takto až instrumentálně to zní: nejen „pěkná vzpomínka“ na uzavřenou minulost, nýbrž *trvající památka*, která je *nadále dobrá*, zůstává živá a je *nám* napořád *ku požehnání*.

Když v tomto smyslu myslím na to, co jsme směli od Drago Fišera, *zichrónó livráchá*, v našem dejvickém sboru přijímat (co nám bylo a je z jeho života *k požehnání*), chtěl bych vyzdvihnout dvě věci.

První je střízlivost a věcnost v praktických otázkách života, a to právě i v životě církve. Jak důležité je mít mezi presbytery bystré hlavy s rozhledem v ekonomických a právních otázkách, se v našem sboru ukázalo na začátku 90. let, kdy jsme si v euforii mnoha změn a nových příležitostí téměř nevšimli, jak labilní se stala naše pozice nájemníků v tehdejších sborových prostorách ve Wuchterlově (tehdy Kujbyševově) ulici. Drago Fišer, *zichrónó livráchá*, tehdy staršovstvo nejprve upozornil na nebezpečí ztráty zázemí, které pro sbor plyne z restitučních zákonů, a pak také navrhl a vyjednal chytré řešení, které nám umožnilo ještě pět let tehdejší prostory užívat a mezitím pilně hledat a vybudovat nové sídlo sboru. Zkušený ekonom a právník Drago Fišer byl tehdy pro staršovstvo a pro celý náš sbor doslova požehnáním shůry! A že se už více než 25 let scházíme v těchto nových prostorách, je v nemalé míře také ovoce jeho díla.

Druhým, možná ještě silnějším rysem jednání Drago Fišera, *zichrónó livráchá*, byla zvědavost, zvědavost, neustálá chuť se vzdělávat a schopnost klást

dobré, hluboké otázky – zejména o křesťanské víře a jejímu chápání v současném světě. Zvědavost a kritická zvědavost vzdělaného a moudrého člověka je pro jeho blízké požehnáním – zvláště, když mu nechybí odhodlání a elán na tyto otázky také hledat nosné odpovědi. Při všech možných příležitostech, třeba po bohoslužbách při kávě nebo na okraji různých setkání, se kolem Drago Fišera obvykle vytvářel kroužek diskutujících, který neprojevoval chuť se brzy rozcházet. Vzniklo z toho nakonec jedno z pravidelných setkávání v týdenním programu sboru – řadu let se v pondělí odpoledne scházívala skupina (něco jako „mládež pro seniory“), která formou moderovaných diskusí probírala a diskutovala základní témata křesťanské tradice. Program pečlivě organizoval a z velké části sám připravoval Drago Fišer... a z textů, které si pro tato setkávání připravoval, nakonec zpracoval knížku *Hledám slova pro hledající: procházka teologickou literaturou* (Jihlava: Mlýn 2012, 151 stran). – Jak je z názvu knížky patrné, Drago Fišer, *zichrónó livráchá*, své hledání odpovědí na otázky křesťanské víry vnímal jako součást své křesťanské odpovědnosti za své přátele a za naši současnou společnost – i v tom nám zůstává vzorem, inspirací, požehnáním...

Je toho samozřejmě mnohem více, za co můžeme být a za co jsme Drago Fišerovi vděční.

Jeho památka nám je – a zůstává – požehnáním.

Martin Prudký

**Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je v neděli 28. 8. 2022.
Číslo vyjde 4. 9. 2022.**

Obsah čísla:

Pohyb a protipohyb.....	1	Jak žijeme:.....	5
Výťah z jednání staršovstva.....	2	Rozloučení s bratrem Fišerem.....	9
Vzpomínka na bratra Miloslava Nekvasila.....	3	Kalendář na červenec a srpen 2022.....	12
Kytička vzpomínek na br. Nekvasila.....	4		

Kalendář na červenec a srpen 2022

Bohoslužby	3. 7. VP	P. Gallus
9:30 on-line na	10. 7.	M. Trgalová
http://dejvice.evangelnet.cz/line-vysilani	17. 7.	M. Trgalová
	24. 7.	A. Jacobea
	31. 7.	M. Otřisal
	7. 8. VP	M. Trgalová
	14. 8.	A. Jacobea
	21. 8.	A. Jacobea
	28. 8.	E. Härtelová
	5. 9. rodinná, VP	A. Jacobea, M. Trgalová

YouTube kanál ČCE Praha – Dejvice: https://www.youtube.com/channel/UCw6RIL-UOfsQl2tI8Ik_Fw

Konfirmandi, děti a mládež	po prázdninách
Křesťan. služba	po prázdninách
Děti + maminky	po prázdninách
Nedělníci	po prázdninách
X-cátníci	po prázdninách
Naši pěvci	čtvrtek (!) 14. 7. v 18:30 - prázdninové pozpívání
Zpívání Diakonie Stodůlky	po prázdninách
Modlitby Taizé	po prázdninách
Obcování	8. 9.
Biblická hodina	po prázdninách
Klub poznávání	po prázdninách
Křeslo pro hosta	---
Staršovstvo	1. 9. od 19:00
Ostatní	2. – 9. 7. sborová dovolená Rakousko 15. – 19. 8. příměstský tábor pro děti z Ukrajiny 21. – 28. 8. pobyt dětí v Křížlicích

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henychová, Raděina 12, 161 00 Praha 6 – Liboc, tel.: 730 196 658, henychova@atlas.cz. Adresa sboru: Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 737 517 413 (Saša Jacobea), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová), tel.: 739 246 347 (Marta Študentová), <http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. 2400319773/2010, var. symbol: **salár=101**, Jeronýmova jednota =102, personální fond=103

Září 2022

SOUTERRAIN

Moment(k)y

Křížlice, letní tábor dejvických dětí, pozdě večer. V jídelně zrovna zuří bitva dvou mladíků při „Pepičku, pípni!“. Oba mají zavázané oči a v kruhu ze židlí, na kterých sedí momentálně nehrající publikum, se střídavě snaží zasáhnout druhého srolovaným ručníkem. K rozpoznání správného směru slouží soupeřovo „píp“, které se ozývá právě na výzvu „Pepičku, pípni!“ Ozývají se chvílemi hrozivě znějící zvuky, jak ručníky pleskají naprázdno o zem, publikum ani nedutá (protože jinak by hráče rušilo!), jen při zvlášť těsných minutách vykřikuje, vzdychá, piští nebo zklamaně brumlá. Sleduji ty dva kluky, kteří zápolí právě teď, trochu se děším, kdy děti napadne, že bych si měla zabojovat taky (je to tradice, kterou zavedli Pavel s Majdou, takže zřejmě nebude zbytí!), snažím se nepřehlédnout moment, kdy se hračky lámou v placky, aby případně byla možnost zasáhnout, když tu najednou vidím...

...něco co mě dojde a úplně pohltní zároveň. Jeden z bojovníků ve snaze uniknout zbrani svého soupeře doklouzal po kolenou až před židli, na které sedí jeho starší sestra. Protivník se napřahuje, vypadá to děsivě a dívka na židli se mimoděk shýbá, chrání bratra svýma rukama, jako by jej objímala. Jakmile nebezpečí pomine, naopak ho povzbudivým štlucem posílá, aby se o zásah pokusil on. Chvilinka. Moment. Něco moc vzácného, něco, co jsem nestihla vyfotit (protože jsem nemohla odtrhnout oči), něco, co si chci pamatovat.

Stejně jako tu chvíli, kdy jsem stála na balkonku a s hrnkem voňavé kávy koukala první ráno v Rakousku na trochu zamřzené Alpy. Stejně jako pohled na amatérské tanečníky improvizující na náměstí mezi lidmi během brazilského tanečního večera. Stejně jako pohled na divoce se prohánějící koně při ranním vypouštění na pastvinu. A řádku dalších.

Chci si je pamatovat nejen pro jejich až neuvěřitelnou krásu, křehkost a sílu, ale i proto, že to byly momenty, které mě vtáhly a na chvíli jsem si uvědomila TADY a TĚD. Moment vděčnosti, že tohle mohu vidět, zažívat, že mohu být při tom.

Mohlo by se zdát, že tyto momenty souvisejí s trochu čarovným časem léta a prázdnin. Ale vlastně myslím, že léto je jen přináší po hrstích, skoro až marnotratně, abychom se je naučili vnímat, abychom si jich pak stíhali všimnout i dál.

Díky za tyhle i jiné momentky, Pane, které se otiskují do srdce a připomínají, jak velkým darem je život.

Saša Jacobea

Vzpomínka na Mílu Nekvasila ve sboru ČCE v Praze-Dejvicích 12.7.2022

V roce 1993, kdy jsem byl farářem tohoto sboru, zeptal se mne tehdejší synodní senior, zda by se u nás v Dejvicích nenašlo místo pro studenta bohosloví, který by rád ještě před dokončením studia našel uplatnění v duchovenské službě jako diakon a brzy jáhen. Jeho písemná práce k diakonské zkoušce byla na úrovni vysokoškolské dizertace a z jeho domovského sboru o něm píší to nejlepší.

Mně osobně jméno Nekvasil nic neříkalo, ale to, že prý léta působil v divadle a nadto v Ostravě, kde jsem se já narodil, to mi bylo sympatické. Pracoval jsem tehdy na částečný úvazek v náboženské redakci Českého rozhlasu, cítil se poněkud přetížen a tak mi staršovstvo sboru vyšlo vstříc a povolalo Miloslava Nekvasila k výpomocné službě kazatelské. Stal jsem se tedy mentorem učedníka o šestnáct let staršího než jsem byl já, v podstatě také začátečník, s pouhými pěti lety farářské praxe. Učedník se hned zapojil do práce - navštěvoval domy pro seniory, vyučoval náboženství na základních školách, které tehdy, v polovině 90. let, ještě o náboženství stály. Dejvický sbor tak získal diakona, tedy služebníka, který tiše a ochotně chodil, kam byl poslán. Já se cítil být jeho mladším kolegou, nikoli nadřízeným, on se ke mně choval s jakousi žákovskou úctou, kterou jsem pak už později od svých kolegů nikdy nezažil.

Trávili jsme spolu hodně času, ve farní kanceláři bylo co vyřizovat, on byl pečlivý, ale víc než papírování ho bavila pastorec. Trochu záhadné bylo, že v jednom období vždycky kolem jedenácté odešel, oznámil, že zase přijde, což se

i stalo, ale ty tříhodinové pauzy na oběd zdály se mi přece jen trochu dlouhé. Decentně jsem se ale na nic nevyptával, jednak učedník byl zaměstnán jen na půl úvazku, jednak měl svůj věk, asi si potřeboval někde zdřímnout nebo chodil někam na rehabilitace. Jednoho krásného dne v roce 1996 mi dal volnou vstupenku na premiéru Janáčkovy Její pastorkyně ve Státní opeře. Neseděli jsme ale při představení vedle sebe, neboť Míla seděl nahoře hned u opony v režisérské lóži. Záhada jeho tříhodinových pauz ve farní kanceláři byla odhalena, on nechodil někam dlouze poobědvat a pak odpočívat, nýbrž hupnul do metra a jel do opery zkoušet!

Byl nenápadný, jakoby plachý, nespával z rukávu zábavné historky z divadelního zákulisí, on vůbec raději naslouchal než mluvil. Nikdy sám od sebe nevykládal, kolik desítek oper má na režisérském kontě, v kolika sám zpíval, s kým všim se znal a kde všude byl. Teprve když byl dotázán, tak o tom mluvil.

Přemlouval jsem ho jednou, aby při sborovém shromáždění na Silvestra přispěl nějakou příhodou z divadla, a on si nakonec dal říci. Dal k dobrému skeč o nepovedeném přestavení Weberova Čarostřelce, kdy se na jednu hromadu poskládaly všechny možné divadelní záludnosti, kiksy a omyly, na scéně se střílelo, kdy se střílet nemělo a naopak, z výšky namísto orla spadla dolů jakási opelichaná slepice a samozřejmě jinam než měla, prostě komedie plná omylů. My, kdo jsme byli u toho, jsme v místnosti, kde se jinak káže slovo Boží, pukali smíchy. Inu, bylo toho v Mílovi víc, než na co vypadal a co dával najevo.

Lidi kolem sebe poněkud mátl, pod viditelnou vrstvou skromnosti se skrývaly vícere hřivny, umělecký talent, neskutečná pracovitost a neúnavnost. Když jsem ho slyšel zpívat Dvořákův Žalm 23, tak mi bylo jasné, že „duši mou očerstvuje“ zpívá Míla opravdu o sobě, on byl neustále očerstvován, jako by neznal únavu. Však kromě studia na teologické fakultě, která řádně ukončil ve svých 69 letech, stihl ještě pohostinsky zrežirovat několik operních inscenací a naplno duchovensky působit na Dobříši, v Nuslích, Karlových Varech, na Žižkově, v Libni, v Ústí n.L. - prostě tam, kde bylo třeba. Na tom ovšemže má svůj podíl žena statečná, jeho manželka Jiřina, která mu tuto disponibilitu umožňovala a stála při něm, když už ani on, neúnavný a očerstvovaný, se bez ustavičné pomoci a péče neobešel. Jménem všech, kdo jsme Mílu měli- a opravuji se, minulý čas se tu nehodí- kteří ho máme pořád rádi, jí za to děkuji.

Stále je mi záhadou, proč ho farářství, v evangelickém pojetí vlastně kazatelství, tak lákalo. Sklony k experimentování to nebyly. Když vedl bohoslužby poprvé, bylo to trochu nezvyklé, ale ne novátorské, naopak, Míla se v podstatě držel luterské liturgie. Kázání mívával vždycky poctivě biblická, bez efektních a efemérních aktualizací. Já jsem v 65 letech kazatelské služby s úlevou zanechal

a odpočinek vnímám jako zasloužený, zatímco Míla v tomto věku farářskou kariéru začínal. Něco ho ke kazatelství přitahovalo, jakési puzení neboli povolání v sobě cítil. Možná zaslechl, co my kazatelé přeslycháme, totiž že farářské povolání není zaměstnáním mezi jinými, že se těší zvláštní, povětšinou skryté důstojnosti a velkému zaslíbení.

Ledacos je jinak než bývalo, farář už není dvojctihodný ani jednoduše ctihodný, a často sám pochybuje o smyslu toho, co koná. Není divu, když při pohledu na statistiky propadá skleslosti, však plná náboženská svoboda, ani restituce církevního majetku nám žádnou prosperitu nepřinesly. Prestiž faráře je určitě nižší než prestiž režiséra čehokoliv, natož opery. Míla ale toužil po tom stát se farářem a jeho touha byla naplněna. Možná nám tím napověděl, že sláva a úspěšnost kazatelství se měří jinak a jinde než u jiných řemesel, včetně těch múzických, že patří mezi aktivity nedocenené, málo patrné, zdánlivě malé, jejichž smysl ze zjeví až jednou.

„Služebniče věrný, nad málem byl jsi věrný, nad mnohým tebe ustanovím“, to je klíčová věta Ježíšova podobenství o svěřených hřívnách. Věřím, že bratr můj v Kristu a kolega ve službě Miloslav Nekvasil byl ustanoven nad mnohým. Amen.

Miloš Rejchrt

(Pozn. autora – odstavec o Milově silvestrovském skeči jsem z časových důvodů na shromáždění 12.7. vynechal.)

(Ne)loučení se Stoklasovými

Milá Judith, rezignovala jsi na členství ve staršovstvu a na podzim odcházíte s Markem i z dejvického sboru. Co vás vedlo k tomuto rozhodnutí?

Ani pro jednu věc jsme se prvoplánovitě nerozhodli :). Jsou to spíše následky jiného, zásadního rozhodnutí, které jsme učinili. A to, že se chceme přestěhovat za rodinou Judith do Pirny u Drážďan. K tomuto rozhodnutí to byl delší proces. Od začátku našeho vztahu bylo otevřené, kde někdy zakotvíme. V Praze jsme začali spolu bydlet hlavně kvůli studiu, nepředpokládali jsme, že zde budeme trávit dohromady 11 let. Přirozeně na studia ale zde navázala první naše zaměstnání, narodily se holky ... A my se zde cítili už jako doma a to i díky přátelům, které jsme poznali v Dejvickém sboru. Postupně ale v nás rostla touha žít blíže alespoň jedné z našich rodin, umožnit holkám pravidelnější kontakt s prarodiči a zároveň jsme hledali vlastní bydlení. Blížící se nástup Sáry do školy nás „donutil“ věc trvalejšího bydlení nyní vážně zvažovat a závazně rozhodnout.

Na co se těšíte nejvíce?

Těšíme se hlavně na blízkost k rodičům Judith, na „Großmama“ a „Großvater“, jak jim říkají holky. Doufáme, že tak holky budou mít spoustu zážitků s prarodiči, které je budou formovat a rozvíjet. Určité věci se naučí děti spíš od prarodičů než od rodičů :)... A my se kromě pravidelnějšího kontaktu s Judithiných rodiči těšíme i na to, že oni budou čas od času hlídat holky, abychom my mohli podniknout něco jen ve dvou.

Máme radost z toho, že se stěhujeme do známého prostředí. V okolí Pirny bydlí velká část Judithiny rodiny a pár kamarádů z dětství, s kterými udržujeme kontakt a nyní bude možnost je vídat pravidelněji.

Také se těšíme na klidnější prostředí. Centrum Pirny, kam se stěhujeme, je jedna velká pěší zóna. Kolem ní je skvělá síť cyklostezek, tak se těšíme na to, že kolo bude naším základním dopravním prostředkem na všech cestách městem. (V centru Prahy jsme cyklodopravu zkoušeli, ale bylo to komplikované až nebezpečné a s dětmi jsme to vzdali už úplně.)

Pirna je tzv. „brána do Saského Švýcarska“, tak se těšíme na krásnou přírodu v blízkém okolí, která nyní, žel, dostala požárem pořádně zabrat. Nejen požár ukázala, že hranice mezi Saskem a Českém Švýcarskem splývá a to je další věc, z které máme radost: že se sice stěhujeme do Německa, ale Čechy vůbec nejsou daleko. Kromě toho v samotné Pirně zazní často čeština, jednak kvůli tamnímu česko-německému gymnáziu a jednak kvůli českým turistům, kterých je čím dál více. Informační tabule a úřední hodiny na radnici jsou psané také v češtině a dozvěděli jsme se, že nově otevírá česká restaurace „Babička“ na Pirenském náměstí...

Jaké jsou vaše další životní plány?

Upřímně nyní žádné rozsáhlé životní plány nemáme. Dobře si uvědomujeme, že nás čeká obrovská změna. Jedna naše kamarádka to vyjádřila dosti přesně: „Všechno kolem vás se zcela promění, to jediné, co zůstane stejné, je vaše čtyřčlenná rodina. Zbytek bude jiný.“ Z toho důvodu je naším plánem zabydlet se v novém prostředí s novými podmínkami a postupně vybudovat domov pro celou naši rodinu. A když zahlédneme trochu dále, tak Marek má chuť najít si práci, která ho bude bavit, možná i přechodně mimo obor. A Judith plánuje dokončit atestaci v oboru pediatrie. Od října nastoupí do velké rehabilitační kliniky pro děti v Kreische, ca. 15 kilometrů od Pirny. Tam bude mít možnost léčit chronicky nemocné děti v multidisciplinárním týmu s psychology, fyzioterapeuty, muzikoterapeuty, sociálními pracovníky, aj.

Budete z nějakého důvodu Prahu občas (pravidelně) navštěvovat?

Rozhodně. Máme tu kamarádi, s kterými bychom rádi udrželi kontakty, budeme jezdit za Markovou rodinu a moc rádi bychom chtěli čas od času s vámi slavit bohoslužby v Dejvicích.

Chcete říct s Markem něco na rozloučenou?

Moc se loučit nechceme, stěhování do Pirny chceme spíše vnímat jako „rozšíření domova“ než „pálení mostů“. Ale budiž, změna to bude, tak možná takto: Kdokoliv budete mít cestu kolem, tak jste všichni srdečně zváni k nám na kávu!

Děkujeme za milé pozvání a odpovědi.

Ptala se redakce, odpovídali a obrázek poslali Stoklasovi

Jak žijeme:

paní farářka Alena Ďurčíková, Ján Zaťko a artikulární kostel v Istebném na Oravě na Slovensku

Když jsem přemýšlela, koho oslovím do zářijového čísla Souterrainu, napadlo mě, že bych to mohla tentokrát zkusit trochu jinak. Na konec července a začátek srpna jsme měli s naší rodinou naplánovanou dovolenou v Istebném na Oravě (okr. Dolný Kubín) s ubytováním ve sborovém domě Karmel. V neděli po bohoslužbách v krásném artikulárním kostele jsem se domluvila s panem Jánem Zaťkem, bývalým varhaníkem v tomto kostele a později i s paní farářkou Alenou Ďurčíkovou na povídání o historii a současnosti Istebného, kostela a jich

samotných. Byli vstřícní a bylo to hezké povídání.

Musím ještě dodat, že oravská příroda je nádherná, nedaleko Oravský hrad, Jánošíkova Terchová, Chočské vrchy, atd., je kam jít a co obdivovat.

Pan Ján Zat'ko

Řekněte mi prosím něco o historii Istebného

První zmínky o obci Istebné se datují do roku 1316, v roce 2016 jsme oslavili sedmisté výročí založení obce. Celá vesnice tehdy byla postavená ze dřeva. Hlavní obživou bylo zemědělství – chov dobytka. Istebné patřilo nejdřív rodině Davidových, později měnilo majitele, v devatenáctém století byly v obci dva zámečky, tři panské domy, hospoda, dva mlýny a pila. V devatenáctém a začátkem dvacátého století se Istebné s pozemky patřícími obci dostalo do rukou rodině Csillaghyových. Kromě toho, že podporovali maďarizaci, podporovali také i rozvoj podnikání. Postavili tam první oravskou cihelnu. Po roce 1918 se Csillaghyové přestěhovali do Maďarska a v jednom ze zámečků byla zřízena protialkoholní léčebna. Až do roku 1945 si Istebné zachovalo zemědělský charakter.

Vše se změnilo až v padesátých letech minulého století, když zde vznikly Kovohuty Istebné, později Oravské zliatinové závody. Tehdy bylo cílem dát lidem v chudém oravském kraji práci, která měla změnit životy lidí k lepšímu. Lidé si ale chtěli udržet hospodářství a současně chodit i do práce. Vznikaly plicní nemoci z povolání, lidé byli přepracovaní. První JZD vzniklo v padesátých letech, které záhy zkrachovalo a druhé bylo založeno až v sedmdesátých letech.

Nyní je Istebné středisková obec s cca 1 400 obyvateli.

Jaká byla historie kostela, sborového domu a fary?

Artikulární kostel

Istebné byla a je obec převážně evangelická. Stojí zde dřevěný artikulární kostel. Nad jeho výstavbou se začalo uvažovat po Šopronském sněmu, který v r. 1681 povolil protestantům postavit si v každé stolici dva kostely. Pro Oravu byly určeny obce Leštiny a Istebné. Celkem se jich zachovalo pět. Současnou podobu má od roku 1730, do té doby tam stála jen malá kaple pocházející z roku 1686. Půdorys má tvar řeckého kříže a jako jediný artikulární kostel má dřevěný kalich, který má připomínat staré časy, kdy oravský lid byl chudý, ale duchem bohatý. Interiér kostela je vyzdobený vzácnými malbami, barokovým oltářem s obrazem svaté Trojice, kazatelnou se sochami evangelistů. Pod dlažbou kostela – kromě jeho levé části je krypta. V třicátých letech minulého století byla část ostatků zde pochovaných přeložena do hrobu, některé rodiny si své předky vzaly do svých hrobů. Jedině pod oltářem jsou dvě krypty s uloženými rakvemi. Jsou zde

i varhany, i když ty původní z roku 1768 se už nezachovaly. Ty nové byly do kostela přivezeny v roce 1931. Nad kostelem je i zvonice z roku 1731. Před kostelem je lípa stará jako kostel. Istebné někdy nazývají vesničkou 100 lip.

V roce 1989 začala generální oprava kostela, přípravy byly ještě dva roky předtím. Na stavebním úřadu v Banské Bystrici jsme dostali souhlas jako na kulturní památku. Od státu jsme dostali materiál na opravu – především dřevo. Taky jsme dostali dotace z Německa a pomohla i dobročinnost členů sboru.

V současné době se opravuje střecha kostela, pokládají se nové šindele, ty předchozí z doby generální opravy kostela nebyly dostatečně kvalitní. Tyto nové by měly vydržet sedmdesát let.

Stará fara, dnes sborový dům Karmel

Hned vedle kostela stála fara. V letech 1837 – 1849 byl knězem mladý, agilní Juraj Matúška, bratr Jána Matúšku, autora Slovenské hymny. Právě on se zasloužil o postavení této fary, která sloužila až do roku 1981, kdy byla postavena fara nová. O přestavbě fary se uvažovalo mockrát, protože budova byla vlhká, napadena dřevokaznou houbou, nevhodná k bydlení. Od roku 1915 byla několikrát opravována. Až v roce 2012 se povedlo prosadit myšlenku rekonstrukce Staré fary na Sborový dům. Celková rekonstrukce začala na jaře v roce 2014 a za vydatné pomoci členů sboru z Istebného byl 8. října 2017 Sborový dům Karmel vysvěcen.

Nová fara

Jak už bylo výše uvedeno, fara postavená v roce 1837 za faráře Juraje Matúšku, byla čím dál méně vyhovující. Myšlenka na rekonstrukci vznikla už v době působení faráře Jána Miloslava Hroboně a později i dalších, až se koncem sedmdesátých let minulého století povedlo získat stavební povolení ke stavbě nové fary. Dokončená byla v prosinci 1981.

Ještě působení některých významných farářů v Istebném

Prvním byl kněz Štefan Clementis, který byl pověřen zřízením sboru, vybudováním kostela, fary a školy. Dalším byl Ján Tonsoris, který má pamětní tabuli v kostele a napsal knihu Zdravověda; další, už výše uvedený Juraj Matúška, který byl nejen knězem, ale také národním buditelem a složil písně, které byly zařazeny do evangelického zpěvníku. Významným farářem v Istebném byl Ján Miloslav Hroboň (působil zde od roku 1885 až do své smrti v r. 1914) – poslední, za jehož působení patřila do Istebného celá dolní Orava od Kral'ovan až po Gäcel. Ve třicátých letech minulého století byl zde i jeho syn Ján Vladimír Hroboň, za jehož působení nastalo ve sboru značné oživení. Za působení faráře Bedricha

Ďuriše byl generálně opraven kostel a postavena nová fara, opěrné zdi, obnovena zvonice a taky byly udělány nové elektrické rozvody na staré faře.

Mohl byste prosím teď říct něco o sobě?

Je mi 80 let, narodil jsem se zde, v roce 1942. Můj děda odjel do Ameriky, aby se finančně postaral o rodinu. Bydleli jsme velice skromně. Byl jsem ve druhé třídě, když se u nás změnila poměry. Jeden týden jsme ve škole zpívali nábožné písně a další už jsme zpívali Píseň práce. Varhaníkem byl do té doby na vsi obvykle učitel, po roce 1948 už nemohl. Byl přeložen do menší vsi, kde ještě bylo možné dělat současně varhaníka i učitele. K hraní na varhany jsem se dostal díky panu faráři Ďurišovi, který si nás – mě a ještě mého kamaráda vzal pod křídla. Bylo to v letech 1956 – 1957, kdy nás učil hrát na varhany. Můj kamarád měl lepší zázemí, zůstal hrát v Istebném a já šel v roce 1959 za varhaníka do Kral'ovan, což byla Párnická filie. Zpočátku jsem tam hrával 1× měsíčně. Pak jsem chodil 2× do měsíce hrát i do Párnice, kde byl varhaníkem student při zaměstnání, který neměl tolik času. Sloužil jsem tam 22 let a v Kral'ovanech 55 let. V roce 2002 farář Ďuriš v Istebném skončil, tak jsem až do roku 2021 hrál v kostele v Istebném. Ve sboru jsem byl presbyter do roku 1972 a od roku 1978 do roku 2010 sborový dozorce.

V soukromém životě jsem byl nejstarší z pěti sourozenců a měl jsem zůstat pracovat na statku. Byli jsme dva, kteří ze statku odešli. Já se vyučil za obkladače a tesaře. Po vyučení se našly stavby, kde byly dřevěné krovy. Když přišly paneláky, na rovných střechách jsme neměli už co dělat. Dali jsme se tedy na parketářské řemeslo. V Žilině jsem pracoval devět let, pak jsem se oženil a manželka chtěla, abych se vrátil zpět do Istebného, kde mezitím postavili Oravské závody. Zde jsem pracoval na stavební údržbě až do důchodu v roce 2002.

Paní farářka Alena Ďurčíková

Povězte mi prosím něco o sobě a Vaší práci

V Istebném jsem od roku 2004, už podruhé jsem byla zvolena. Zajímavé bylo, že předchozí pan farář se loučil právě v den mých narozenin.

Přišla jsem zde z „dolniakov“, nebyla jsem zvyklá na zimu a deště. Museli jsme si s manželem a dětmi zvykat na chlad. Myslela jsem, že zde dlouho nevydržím. Přizpůsobili jsme se i díky tomu, že lidi nás mile přivítali. Našli jsme zde domov. Stěhovali jsme se se dvěma dětmi, teď jich máme čtyři. Další dvě se narodily tady. Starší dvě už jsou z domova, nejmladší, sedmiletá Danielka je velice komunikativní a má ráda lidi. Přesto, že žijeme na Oravě, moje děti nemají rády brambory. Orava byla chudá a pěstovaly se zde jen brambory. Manžel byl

policajt, nyní se věnuje včelaření, díky tomu máme dost medu pro sebe, i na rozdávání pro rodinu a známé.

Já jsem chtěla být farářkou už od svých šesti let. Zdejší kostel je pro mě teď už v pohodě, zpočátku mi byla v něm zima.

Ráda taky chodím provázet turisty v kostele, v létě je to kromě dvou táborů moje většinová práce.

Máme statek – husy a kozy, které chodím každý den dojit. Při mé duchovní práci tak ráda „vypnu“. Kromě koz a hus máme psa a dvě malá koťátka, která má spíš naše Danielka. Baví mě zvířata, práce na zahradě i pletení. Pěstujeme také hrozny, každý rok jich máme dost – to rozdáváme. Televizi nemáme, ani čas na ni není. Je třeba se starat o sbor a rodinu.

Opravovala se fara, splácí se sborový dům Karmel, máme půjčku na novou šindelovou střechu na kostel. Peníze na opravy se těžko shání, konají se sbírky.

Ze sborového domu máme nějaké příjmy, které nám pomáhají splácet půjčku.

Náš sbor má 630 členů, Istebné byla původně evangelická vesnice. V padesátých letech se přistěhovali lidé do bytovek. Katolíků je zde kolem 480.

Míváme ekumenická setkání Veličná – Istebné – jeden katolický kněz a dva evangeličtí.

Ve sborovém domě Karmel máme vytvořenou klientelu lidí, kteří sem rádi jezdí. Do poslední chvíle jsme nevěděli, jak Sborový dům pojmenovat. Až mě napadlo, nebo spíše Bůh mě přivedl na myšlenku názvu Karmel (podle první knihy Samuelovy, kap. 25). Jinak to znamená i Boží vinice.

Moc děkuji Vám oběma za rozhovor.

Zapsala Naděžda Sleziaková

Benefiční procházka podél Únětického potoka

Krátce před prázdninami, 18. června, se uskutečnila čtvrtá benefiční procházka na podporu rekonstrukce Mateřské a základní školy speciální Diakonie ČCE Praha. Na rozdíl od těch předchozích neproběhla ve městě, ale v přírodě - sledovali jsme horní část Únětického potoka. Naším průvodcem při tom byla muzikoložka a poutnice Wanda Dobrovská.

Sešli jsme v počtu 9 poutníků (jedním z poutníků byla fenka Chili) se na zastávce autobusu 316 na Bořislavce a odtud jsme dojeli k hospodě Černý Vůl. Po krátkém místopisném a historickém výkladu jsme se vydali vzhůru údolím Únětického potoka. Jedná se o potok procházející vesnicemi i přírodní krajinou, částečně je regulovaný. Prošli jsme nejprve vesnicí Statenice, kde jsme minuli zdejší zámek. Jeden z výkladu názvu obce vychází od mlynářského termínu stativa, což jsou svislé trámy po stranách žlabu, jímž protéká voda. Mlýnů bývaly na Únětickém potoce dvě desítky, dnes již žádný z nich neslouží svému původnímu účelu, některé jsou i zbořené. Kus za vsí jsme přeskočili Kopaninský potok a okolo Štěrbova mlýna pokračovali do Tuchoměřic. Tam jsme si z dálky prohlédli klášter komunity Chemin Neuf ve zdejším zámku. S povděkem jsme

využívali toho, že dlouhé úseky cesty vedly lesem nebo alespoň ve stínu stromů lemujících potok. I tak bylo znát, že se blíží začátek léta, teplota překračovala 30°C a slunce pralo. Znavení a žízňiví jsem postupovali pravidelným tempem přes Kněživku a dále do Kněževsi. Tam nás na okraji vsi potěšil pohled na renovovaný Čermákův mlýn. Putování jsme zakončili u pramene Únětického potoka. Ten začíná v rybníčku - „ouvalce“ - uprostřed návsi, kam je kanalizačními trubkami sváděno několik pramínek. Potom jsme se společně vyfotografovali a vyrazili na pivo do blízké hospody. Výtěžek z procházky bude opět celý věnován na rekonstrukci školy.

I když to nebylo hlavním záměrem, vedle krásné přírody a symboliky potoka zvolená trasa procházela místy připomínajícími církevní historii. Odhlédněme od toho, že názvy obcí Kněževs a Kněživka tradice spojuje se jménem knížete Václava. V Tuchoměřicích jsme si připomněli, že v době před Bílou Horou zde bylo sídlo bratrského biskupa Jana Efraima a že k tuchoměřickému sboru Jednoty bratrské tehdy patřila i Praha. Po třicetileté válce území podél Únětického potoka patřilo mj. pražskému svatojiřskému klášteru a jezuitské koleji sv. Klimenta. Je překvapivé, že obě tyto církevní vrchnosti se vyznačovaly jistou tolerancí k nekatolíkům. Abatyše svatojiřského kláštera byla opakovaně vyzývána k razantnějšímu postupu rekatolizace na klášterních statcích, přesto – dokud to šlo - držela ochrannou ruku nad správcem statenického dvora, nekatolíkem. Obdobně jezuité ještě koncem 17. století chránili kněžveského mlynáře a využívali spolehlivých služeb jeho a jeho příbuzných i na svých dalších statcích, nehledě na náboženství.

Jan Mašek

Vstávání a sedání při bohoslužbách

Jistě jste si všimli, že v posledních měsících jsme opakovaně vyzýváni, abychom při čtení z Písma zůstali sedět. Děje se tak s poukazem na délku čteného textu, jak je při každém shromáždění opakováno. Nyní to prosím přijměte jako trvalou součást pořádku dejevických bohoslužeb.

V souvislosti s návratem k normálu po opadnutí covidových opatření se staršovstvo již na jaře zabývalo sjednocením bohoslužebného pořádku, který se v době pandemie rozvolnil. Přihlíželi jsme přitom také k tomu, jaké jsou zvyklosti v jiných sborech. Právě tehdy padlo rozhodnutí, že bychom výhledově měli upustit od vstávání při čtení biblického textu. Dilem je to dáno tím, že navazujeme na praxi zavedenou již Pavlem Rumlem, že čtení se skládá ze dvou částí - zpravidla zahrnuje i text kázání. V takovém případě je logicky delší a také není třeba text kázání znovu opakovat v jeho úvodu.

Shrnuji: čtení z Písma po úvodní modlitbě bude pravidelně spojeno s textem kázání a budeme při něm sedět. Sedět zůstaneme i tehdy, pokud na začátku kázání bude zopakován příslušný biblický oddíl, berme to již jako součást kázání. Za součást kázání budeme považovat i krátkou modlitbu v jeho závěru – pokud nebudeme výslovně vyzváni k povstání, zůstaneme sedět.

Jan Mašek

Příměstský tábor pro ukrajinské děti

15. až 19. srpna se v našem sboru konal příměstský tábor pro ukrajinské děti. Jsme moc rádi, že sbor poskytl své prostory, záštitu nad akcí jsme dostali od Skautů, financována byla ze skautského programu podpory Laskavo, na kterém se podílí Nadace Vodafone a Evropská skautské nadace"

Děti jsme měli 18 ve věkovém rozmezí 6-12 let. Máme radost, že se nám povedlo sestavit skvělý funkční tým, který zajišťoval program pro děti i přípravu jídel a zázemí. Bylo to náročné, ale největší odměnou nám byly spokojené děti a dojatí rodiče. Na závěr jsme dostali také nějaké knihy v ukrajinštině od společnosti Biblion, které děti dostaly jako dárek.

Vedoucím tábora byl Benjamín Hejl, velkou pomocnicí mu byla kolegyně skautka Veronika Ryantová, instruktoři Veronika Petříčková, Olesja, Ciara, Katja, Damián a Maruška Gallusová. Organizace přihlášek, komunikace s rodiči a překlad měla na starosti Táňa Bonhar. V kuchyni vládla Martina Jílková, pomocnicí v kuchyni i v organizaci byla Martina Študentová, zdravotníkem Věna Henych a v kuchyni se také vystřídalaly Anna Jílková, Anna Hejlová a Marta Petříčková. A samozřejmě Táňa Bonhar.

M. Študentová

Křížlický „tábor“ dětí 21.- 28. 8. 2022

Na sborovém táboře v krkonošských Křížlicích se sjelo 18 dětí, 9 praktikantů z řad naší (a jeden i ze střešovické) mládeže a nejstaršími (ale stále mladými) organizátory byli Dan Molnár, Robert Zika a naše farářky Majda se Sašou. Zřejmě i díky hojnému počtu vedoucích tábor proběhl hladce a bez větších komplikací. Děti byly, až na trochu stýskání, spokojené a jídlo bylo výborné. Vařila nám ho paní Dana, členka křížlického sboru ČCE. V kuchyni také pomáhaly Světlana Dobešová a Katka Ratajová. Moc jim všem děkujeme.

Letos bylo tématem Děvčátko Momo a ukradený čas. Šedí muži v průběhu tábora čas kradli a museli jsme čím dál víc spěchat. Naštěstí na konci děti vybojovaly všechn svůj volný čas zpět :)

Na táboře jsme měli tzv. „nádobu vděčnosti“, kam jsme psali, co nás na táboře

potěšilo. Pokud se chcete dozvědět více, tak všechny vzkazy z nádoby najdete viset na sborové nástěnce.

Aloisie Trgalová

Sborová dovolená v Pichlu

aneb „dejvická divoká kachna“ v přímém vysílání rakouské televize

Během našeho sborového pobytu v rakouském Pichlu jsme se měli možnost zúčastnit vysílání pravidelných zpráv z Rakouska, které pro diváky připravila Ingrid (Martina Študentová) a Hildegarda (Hana Chvojová). S jejich laskavým svolením nabízíme tento přímý vstup i čtenářům Souterrainu.

Pobyt zorganizovali manželé Geierovi, moc děkujeme.

Vítáme vás u pravidelných zpráv z Rakouska. Doprovázet vás budou Ingrid a Hildegarda.

Všední klid salzburského údolí Lungau byl v posledních dnech narušen. Podle senzibilů se opakuje stejná situace jako před rokem, letos však ještě mocněji. Nově se totiž přidal naprostý meteorologický chaos. V posledním týdnu nevyšla jediná předpověď počasí.

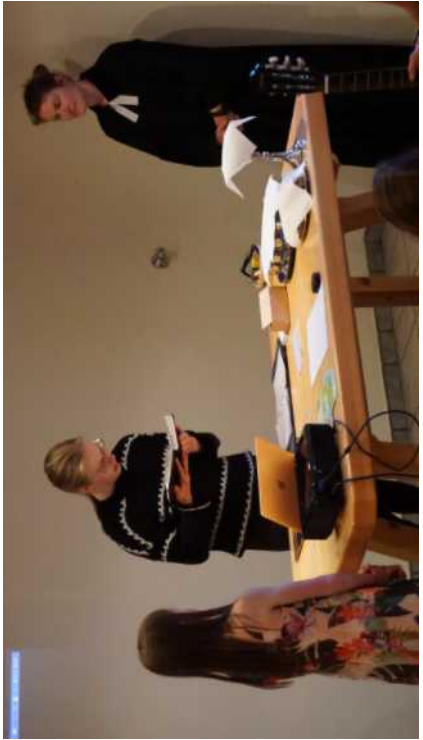
Podle očitých svědků se v oblasti Pichlu opět ubytovala početná skupina vedená prý ženami. Navíc je skupina doprovázena zvláštním tvorem. Podle zoologů se jedná o vzácný druh vlka v rouše beránčím. O skupině také víme, že má podezřele dobrou kuchyni. Co je ale zvláštní, že i mladiství podávají nezvyklé sportovní výkony a to jak plavecké, fotbalové, tak podle svědků byly zahlédnuty dokonce i děti na via ferrata.

Tato skupina je poměrně invazivní. Pokud obsadí vrchol hory, nečekaně se k ní přidávají i další skupiny. *(Pozn. Hned první den jsme se na vrcholu hory setkali s početnou rodinou Hudcových.)* Na vrchol hory se už nikdo nedostane, dokud se sama po sněžení zásob (které si její členové neustále vzájemně nabízejí) nerozhodne migrovat dál.

Vyvstalo podezření, že členové této skupiny jsou spojováni nějakou společnou myšlenkou, a proto se nebojí vystupovat na vrcholy a sestupovat dolů často i dost riskantními způsoby. *(Pozn. Jeden člen výpravy při sestupu z hory sjel pár metrů níž, naštěstí doklouzal na pěšinku.)* Tvrdí, že jsou pod ochranou nějaké vyšší moci.

Právě nám přišla zpráva z režie, že vůdkyně této skupiny paní Věra, doprovázená svým manželem Pavlem, i paní Saša a paní Majda přijdou do našeho živého vysílání. Bude příležitost jim veřejně předat jménem obyvatel údolí Lungau drobný dar. I když v tomto případě je třeba si přiznat, že se jedná vlastně o úplatek. Ano, milé dámy a pane, moc vás prosíme, abyste příští rok se svými přáteli narušovali klid jiné části Rakouska. *(Pozn. Bylo to v Lungau prima, ale zkusíme na příští rok zase někam jinam.)*

M. Študentová, H. Chvojová

Láska vykreslená tóny a rámovaná časem

benefiční koncert pro Diakonii Praha

**Sopranistka Irena Troupová
a varhanice Jiřina Dvořáková Marešová**
vystoupí společně v rámci
benefičního koncertu pro Diakonii Praha.

**Výtěžek z koncertu bude věnován na dokončení
a vybavení nového Domova Daniela
pro lidi s autismem.**

**úterý 4. října od 19.30 hodin
Korunní 60, FS ČCE Praha-Vinohrady**

předprodej vstupenek: GoOut.net

Obsah čísla:

Moment(k)y.....	1	Vstávání a sedání při bohoslužbách.....	12
Vzpomínka na Milu Nekvasila.....	2	Příměstský tábor pro ukrajinské děti.....	13
(Ne)loučení se Stoklasovými.....	4	Křížlický „tábor“ dětí 21.- 28. 8. 2022.....	13
Jak žijeme.....	6	Sborová dovolená v Pichlu.....	15
Benefiční procházka podél Únětického potoka... 11		Kalendář na září 2022.....	20

Kalendář na září 2022

Bohoslužby	4. 9. VP, zahájení ŠR	A. Jacobea, M. Trgalová (rodinná neděle)
9:30 on-line na	11. 9.	A. Jacobea
http://dejvice.evangelnet.cz/ line-vysilani	18. 9.	M. Trgalová
	25. 9.	M. Otřísal
	2. 10. VP	A. Jacobea

YouTube kanál ČCE Praha – Dejvice: https://www.youtube.com/channel/UCw6RIL-UOfsQl2t18Ik_Fw

Konfirmandi (11+)	pátek 16.9. 15:30 - 18:30 (nově 1× měsíčně: 14.10., 11.11., 16.12.)
Děti (5 - 11)	pátek 16.9. 15:30 – 18:30 (nově 1× měsíčně: 14.10., 11.11., 16.12.)
Mládež (13+)	čtvrtek 18:30 – 20:00 (od 15.9.)
Křesťan. služba	18.9. po bohoslužbách
Děti + maminky	čtvrtek 15.9. 9:30 – 11:30
Nedělníci	info na webu
X-cátníci	úterý 13.9. od 19:00 (info: M. Volný)
Naši pěvci	každou středu v 18:30 – 20:30
Zpívání Diakonie Stodůlky	každý pátek 9:15 – 10:00

Obcování	8.9.čtvrtek 8.9. od 18:30 u Trgalových (info: M. Trgalová)
Biblická hodina	úterý v 16:00 – 17:00 (od 6.9.)
Klub poznávání	8.9. od 9.30 Saša Jacobea: Postřehy ze Skotska.

Staršovstvo	1. 9. od 19:00
Ostatní	23. – 25.9. Sjezd mládeže (Ostrava)

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 – Liboc, tel.: 730 196 658, henychova@atlas.cz. Adresa sboru: Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 737 517 413 (Saša Jacobea), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová), tel.: 739 246 347 (Marta Študentová), <http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. 2400319773/2010, var. symbol: salár =101, Jeronýmova jednota =102, personální fond=103

**Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je v neděli 18. 9. 2022.
Číslo vyjde 25. 9. 2022.**

Říjen 2022

SOUTERRAIN

Čas kaštanů

Už zas je čas kaštanů. Trochu mě to zaskočilo – mám pocit, že to bylo teprve nedávno, co jsem objevovala, kde všude v okolí Wintrovky kaštany (tedy, jírovce!) rostou, ale už je to tak. Ráda je sbírám a strkám je do všemožných kapes u batohů, tašek i oděvů. Snadno pak vklouznou do dlaně, když člověk třeba nervózně hledá klíče nebo někam pospíchá a mimoděk strčí ruku do kapsy. Hladká slupka je na dotek příjemná, člověk stiskne kaštan v dlaní nebo si jich několik nechá proklouznout postupně mezi prsty. A někdy už jen to samo stačí, aby se našinec nadechl, vydechl či se letmo usmál.

Letos je kaštanů spousta. Leží pod stromy v tlusté vrstvě a po dešti na nich a na jejich slupkách člověk legračně klouže, trochu jako na slupce od banánu v mnoha vtípech a groteskách. Spousta je nejen kaštanů. Po poměrně suchém srpnu přišlo upršené září a do lesa by teď člověk mohl na houby rovnou s kosou, jak říkával můj dědeček. Čeho je hodně a čeho málo? Co je samozřejmost a co zázrak? Gilbert Keith Chesterton prý napsal něco v tom smyslu, že nevidí nic zvláštního na proměně vody ve víno, protože Hospodin totéž činí na vinici rok, co rok.

Souhlasím. Tedy alespoň pokud mu dobře rozumím, když mám pocit, že zve k postoji, který dovede rozpoznávat zázraky i v tom, co by šlo přejít bez povšimnutí. Myslím, že i o tom je Díkčinění, slavnost, kterou tradičně slavíme mezi sklonkem září a října. Je to příležitost poděkovat za úrodu, ale taky příležitost uvědomit si nesamozřejmost mnoha věcí, které denně dostáváme.

Saša Jacobea

Výtah z jednání staršovstva 1. 9. 2022

- Ohlédnutí za životem sboru o letních prázdninách, poděkování organizátorům akcí (sborová dovolená, příměstský tábor, brigáda na úklid sborových prostor, sborový tábor pro děti)
 - Postřehy J. Stoklasové z působení ve sboru a ve staršovstvu, přijetí rezignace J. Stoklasové a V. Tiché (náhradnice staršovstva) k 5. 9. 2022, novou členkou staršovstva bude dosavadní náhradnice M. Študentová
 - Diskutováno zajištění úklidu sborových prostor na straně „kanceláře“, dobrovolná květinová služba a další služby při bohoslužbách, pravidelná sborová setkání v týdnu
 - Projednána žádost R. Koukala o bezplatné poskytnutí sborových prostor pro hodiny česko-ukrajinské konverzace – dohoda možná na základě schůzky s JM a SJ
 - Představení variant kalíšků k VP z Německa
 - Dohoda o údržbě sborového notebooku – zajistí T. Černohorský
 - Příští řádná porada staršovstva: 6. 10. 2022 v 19:00 hod., své případné podněty adresujte, prosím, farářkám či kurátorovi (ideálně emailem).
-

Toleranční evangelíci v našem okolí

Před nedávnem zde vyšly články sester Sleziakové a Hřebíčkové věnované Suchdolu. Tak trochu na ně navazuji, i když přímo o Suchdolu mluvit nebudeme. Hlavně mám na mysli skutečnost, že právě touto dobou před 240 lety touto dobou začali zdejší dosud skrytí evangelíci vystupovat na veřejnost a rodil se pražský toleranční sbor („v Truhlářské ulici“). Připomeňme se, že vznik pražského sboru byl ve své době unikátním ekumenickým projektem: spojili se v něm evangelíci obou tolerovaných vyznání, augsburského (Luteráni) a helvetského (reformovaní, Kalvinisté).

Před vydáním Tolerančního patentu patřila oblast Podbaby, Šárky a Lysolajů k jednomu z ohnisek diaspory tajných nekatolíků na severozápad od Prahy. Tím druhým byly Holubice poblíž Kralup. Ale nepředbíhejme a podívejme se na první evangelíky, kteří se 7. listopadu 1782 přihlásili do pražského sboru. Jmenovitě na ty, kteří žili na území našeho dnešního sboru, včetně přesahu na území sborů

roztockého a libčického. Mnohé z nich mohu považovat za své vzdálené příbuzné.

Zřejmě hlavním hybatelem přihlašování se evangelíků k víře otců byl tesař Václav Miňovský z Podbaby 9, který se přihlásil v kanceláři Nejvyššího purkrabství i se ženou Annou a dětmi Václavem, Kateřinou a Annou. Z téhož domu se spolu s ním přihlásil i švec Jan Dýchava. Poznamenejme, že jméno Miňovský se objevuje v seznamu členů našeho sboru do dnešních let.

Mezi prvními členy pražského sboru byli i další Miňovští, jmenovitě vinař Jan Miňovský ze Šárky 33 se ženou Kateřinou a syny Janem a Václavem a Jan Miňovský z Podhoří 17 na protějším břehu Vltavy se syny Jiřím a Josefem. Když už zmiňuji druhý břeh, je třeba uvést, že mezi prvními „pražskými“ evangelíky byly také rybářské rodiny Černých z Troje.

Nejblíže dnešnímu sídlu našeho sboru žil Jiří Vojáček, ovčák bydlicí na pražské městské vinici Pernikářce. Měl manželku Alžbětu a děti Jana, Matouše, Jakuba, Jiřího, Václava, Alžbětu a Marianu. Celá početná rodina se v roce 1782 přihlásila k evangelické víře podle augsburského (luterského) vyznání. A pak sedlák Josef Houdek z Lysolají 4.

Dále na západ od Prahy víme o Václavovi Hovorkovi, ševci z Kamýku 13, dvou selských rodinách Kubrových z Ruzyně 1 a 6, a také o sedláku Václavovi Heranovi z Jenče 2 s manželkou Marií a dcerou Magdalénou. V Tuchoměřicích, kdysi sídle bratrského sboru, se nepřihlásil nikdo.

A to je vše. Nikdo další, aspoň v prvních letech formování pražského sboru, se k vyjmenovaným nepřidal. Evangelíků zde opravdu bylo málo, na rozdíl od jiných oblastí Čech a Moravy, kde se přihlašovaly celé vesnice. Později sem, blíž k Praze, přicházely rodiny hlavně z evangelického Podřipska, kolem roku 1800 jich již byla desítka. Ale to už je jiný příběh.

Ted' se ještě podívejme na druhé, vzdálenější centrum diaspory, která se hlásila k pražskému sboru. Toto společenství se ovšem později odtrhlo a připojilo k reformovanému sboru v Ledčicích, posléze se stalo základnou pro vznik samostatného sboru v Libčicích n. Vlt. Zde byly vůdčími osobnostmi dvě rodiny Müllerů z Holubic, jednak Jan z čísla 1 se ženou Rozinou a syny Martinem a Janem, jednak Matouš z čísla 2 s Ludmilou a dcerou Kateřinou. Opět, podobně jako u Miňovských, rodina Müllerů žije v Holubicích dosud a je jednou z opor libčického sboru. Přímo v Holubicích byly ještě dvě další evangelické rodiny, v č. 19 Jiřího Křtěna a v čísle 3 hospodařil sedlák Matouš Srp s ženou Annou a třemi dětmi. V sousedních Minicích to byla početná rodina Jana Kemara, v Debrnu tři rodiny: sedlák Jan Hrudka v č. 5, František Peša v č. 10 a Josef

Novák v č. 16 (členy rodin již nevypisují). Ti všichni byli poddanými lobbkovického panství Nelahozeves.

Vně tohoto panství se k holubické skupině hlásili ještě dvě selské rodiny ze sousedního Kozince (Václav Jednorozec z č. 23 a Jan Skřivánek z č. 26), tři rodiny z Lobče (Matouš Handl z č. 4, Jan Jakubec z č. 17 a Jan Pendelmayer z č. 20), ale zejména několik rodin z dnešních Libčic, konkrétně v jejich části Letky. Byly to selské rodiny bratří Nebeských, Václava v č. 7 a Jana v č. 16, původem z Brozánků u Mělníku, i další sedláci, Tomáš Laděk v č. 1 a František Novotný v č. 15. A ještě švec František Šetka, rovněž bydlící v chalupě patřící k č. 15.

Vidíme, že stejně jako v bližším okolí Prahy, ani zde nebylo tolerančních evangelíků mnoho. Typicky jedna – dvě rodiny z celé vsi. Dohromady mnohem méně než v mnoha dnešních sborech, které se považují za slabé. Podobně tomu bylo v celém širším okolí Prahy, na Berounsku, v okolí Jílového nebo Říčan. Z tradovaného vyprávění vím, že i z těch vzdálených míst chodili do Prahy do kostela pěšky, někdy s jedním vozem pro ženy a děti. Cesta z Holubic trvala podle počasí i 5 hodin. Postupně evangelíků přibývalo, opět hlavně přistěhováním z Podřipska. Třeba v okolí Libčic se kolem roku 1800 objevují příslušníci starých podřipských selských rodů Titěřů a Rousů, jejichž potomci sehráli významnou roli při formování místního filiálního a pak samostatného sboru.

A tím se kruh uzavírá: libčický kostel byl dostavěn v době, kdy mateřský pražský sbor opouštěl modlitebnu v Truhlářské ulici a stěhoval se do nově získaného salvátorského chrámu. A tak kostelní lavice z modlitebny v Truhlářské našly nové uplatnění v libčickém kostele, kde slouží dodnes.

Jan Mašek

Oznámení

- Srdečně Vás zveme na říjnový benefiční koncert. Pro dobrou věc společně vystoupí sopranistka **Irena Troupová** a varhanice **Jiřina Dvořáková Marešová**. Věříme, že si užijete hezký podzimní kulturní zážitek, který bude zároveň i příležitostí pro dobročinnost.
- Vstupenky můžete už nyní pořídit přes GoOut:
<https://goout.net/cs/beneficni-koncert-irena-troupova-and-jirina-dvorakova-maresova/szdgwt/>
- Stavba nového domova Daniela pro lidi s autismem je prakticky ve finále, hotovo. Pomohla nám dlouhá řada dárců, za což jsme vděční

a máme radost, jak se společnost aktivně zapojila. Během podzimu ještě ale musíme pořídit vnitřní vybavení centra a doladit interiér. Právě na toto bude směřovat výtěžek z benefičního koncertu. Pak bude celé centrum kompletní a přichystané pro budoucí klienty.

Děkujeme a těšíme se na Vás!

Marta Študentová

Brácho, buď na tátu hodný!

Brácho, protože zítra odjíždím na dovolenou, jen na týden!, napsala jsem Ti seznam, co je zhruba tak zapotřebí, aby bylo o tátu postaráno. Alzheimer je krut'as, tak buď na tátu hodný.

Ahoj, Tvoje sestřička, nejlepší!

Léky najdeš v kredenci ve třetí zásuvce. Jsou schované, aby je táta nenašel a neslupal naráz.

Ráno, odpoledne, večer, v neděli.

Mezi 8-9 hodinou dohlédni, aby si sundal pyžamo a správně se oblékl. Je-li už oblečený, překontroluj, zda nemá zároveň slipy, pyžamové kalhoty a ještě tepláky.

Snídani můžete připravit společně, táta si nevzpomene.

Neprší-li, vyneste peřinu i polštář na zahradu k vyvětrání. Postel přehod' plyšovou dekou a přistav velký červený polštář ke zdi. Táta se hezky opře a může sledovat televizi anebo skrze okno další program na zahradě, stromy, oblaka, ptactvo, snad i anděly.

Je-li teplo, ponožky si nemusí brát.

Večer dohlédni, aby se vysprchoval. Odmlouvá a tvrdí, že už je hotovo. Osahej ručník a hned víš. Okénko ve sprše otevři. Táta ho bední, dům by mohli vykrást zloději a koupelnu by někdo vykoukal. Sprcha se vyvětrá a nedá šanci plísní. Bacha, ať ručníkem nevytírá mokrou podlahu. A také, aby se neoblékl zpět do trika a tepláků, ale správně do pyžama. A nezapomeň na plenkové kalhotky. V nočním stolku najdeš krém na promazání chodidel. K večeri mezi 19-20 hodinou je poslední pití, a potom už NIC! Ústní hygiena se provede kloktáním ústní vody, to na ty dva zuby stačí. Pak už jen vycůrat a spát. Ale můžete si ještě trošinku povídat, to jo ...

Neumí si uvařit nic!

Hlídej tátu i při obsluze varné konvice! Vhodil mletou kávu dovnitř, a potom

tím zalil sáček s čajem. Ať je konvice zaklapnutá, někdy klidně vaří dál. Poslední dobou pozorují, že si táta čaj a kávu nevaří, zapomíná. Konzumuje vše s výjimkou pečeného kuřete, je vidět kostička. Vzpomeň, jak vřdycinky prohlašoval, že drůbeží maso ne, ne, ble, ani vidět. Nejí rajskou, ryby a jogurty. Nepije mléko. Rád ředkvičky, rajčata, okurku salátovku. Šnitlík mu klidně přidej do polévky, na brambory, bramborovou kaši, rajčata, lučinu. Veškerou zeleninu před uložením do lednice omyj, tátu to nenapadne. Má rád marmeládu. K odpolední svačině mu dávám banán, může být nějaká buchta, rohlík.

U polotovarů nepozná, že je zapotřebí další tepelné zpracování. Hlídat!

Pozor, má vysoký cholesterol, takže sladkosti a smažené výjimečně! Ale možná je to fuk.

Hlavně hlídej pití tekutin! Jinak si stěžuje na pocit točení hlavy! Ale pití vody to srovná.

Nenech tátu umývat nádobí, špatně hospodaří s vodou!

Velký pozor, táta až na poslední chvíli, cca 5 vteřin, cítí, že potřebuje na malou nebo na stolicí!

Při maléru, dobře, že si to ještě uvědomuje, je schopný si mýt ruce v záchodové míse, stolice všude. WC papír je v lavici u jídelního stolu. Černé sáčky na odpadky také.

Táta nepřemýšlí! Je marnost podávat mu vysvětlení. Od postele ke dveřím zapomene.

Nesmíš na něho po zlém, ale oklikou. Nemá cenu mu něco vymlouvat a dohadovat se s ním. Žádná očekávání, jak by co mělo být logicky!

Ztrácení prostřednictvím zapomínání.

Velký pozor na přemísťovací aktivity. Hlavně klíče. Nenajdeš!

Rád sedává na lavičce na dvorku a pozoruje cvrkot na ulici. Bohužel se tam toho moc neděje. Nejlepší je, když vidí někoho pradávně známého. Prohodí spolu pár slov, a když si jde známý po svých, táta se ptá: „Kdo to byl?“

Společnost mu dělá dobře, a co na tom, že vlastně jen poslouchá a podle emoční atmosféry se cítí spokojeně nebo rozčileně.

Chodte na procházky. Táta je zvládá a pořád se něco děje.

A zde píši jména a telefony na důležité lékaře.

-je-

Ohlédnutí za příměstským táborem pro ukrajinské děti

Obsah čísla:

Čas kaštanů.....	1	Brácho, buď na tátu hodný!.....	5
Výťah z jednání staršovstva.....	2	Ohlédnutí za příměstským táborem pro ukrajinské děti.....	7
Toleranční evangelíci v našem okolí.....	2	Kalendář na říjen 2022.....	8
Oznámení.....	4		

Kalendář na říjen 2022

Bohoslužby	2.10. VP	A. Jacobea
9:30 on-line na	9.10. Děkčinění, VP	M. Trgalová, zpěv Naši pěvci
http://dejvice.evangelnet.cz/	16.10.	A. Jacobea, rodinná
line-vysílání	23.10.	A. Jacobea
	30.10.	M. Trgalová
	6.11. VP	A. Jacobea, Den veteránů

YouTube kanál ČCE Praha – Dejvice: https://www.youtube.com/channel/UCw6RIL-UOfsQl2tfl8Ik-_Fw

Konfirmandi (11+)	pátek 14.10., 15:30 - 18:30 (nově 1× měsíčně: 14.10., 11.11., 16.12.)
Děti (5 - 11)	pátek 14.10., 15:30 – 18:30 (nově 1× měsíčně: 14.10., 11.11., 16.12.)
Mládež (13+)	čtvrtek 18:30 – 20:00
Křesťan. služba	9.10. po bohoslužbách
Děti + maminky	Čtvrtek 20.10., 9:30 – 11:30
X-cátníci	Úterý 11.10., 19:00, téma: Pro koho je církev? Kde jsou její hranice?
Naši pěvci	každou středu v 18:30 – 20:30
Zpívání Diakonie Stodůlky	každý pátek 9:15 – 10:15
Obcování	čtvrtek 20.10. 18:00 u Jacobea, téma: Robert Zika, křesťan jako občan
Biblická hodina	úterý v 16:00 – 17:00
Klub poznávání	13.10., 9:30 téma: Juanita Cancil, povídání o Indonésii
Staršovstvo	6. 10., 19:00
Ostatní	4.10. benefiční koncert pro Diakonii (Vinohrady) 7. - 8.10. „výjezdní“ staršovstvo (Praha)

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 – Liboc, tel.: 730 196 658, henychova@atlas.cz. Adresa sboru: Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 737 517 413 (Saša Jacobea), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová), tel.: 739 246 347 (Marta Študentová), <http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. 2400319773/2010, var. symbol: salár=101, Jeronýmova jednota=102, personální fond=103

**Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je v neděli 23. 10. 2022.
Číslo vyjde 30. 10. 2022.**

Listopad 2022

SOUTERRAIN

Nespěch

Ne, není to překlep, třeba z toho důvodu, že jsem při psaní měla *naspěch*. Spíše nové slovo, které bych ráda přijala do svého obvyklého slovníku. Totiž nevím, jak vám, přátelé, ale mně se v posledních letech nějak zkracují dny. Mám bohužel podezření, že to asi nebude jen ubýváním světla s podzimem. Zřejmě jsem nasedla do malstrómu zrychleného času, do víru, který mě táhne kamsi a bliká červeným světlem: Máš naspěch! Uvědomila jsem si především na tom, že své nejbližší, kteří mě ještě poslouchají, případně jsou minimálně částečně závislí na mé koordinaci, stále popoháním. Obvykle takovými slovy jako „dělej, pospěš si, prosím tě, dodělej to už, nazuj si ty boty, rychle, rychle, hoď sebou nebo to nestihneme, pohni prosím, nebo nám to ujede, šup, šup, mrskní sebou, koukni sebou hnout, nebo bude průšvih, šupito presto, hybaj na kutě“ a podobně. Má to něco do sebe, když si tak rozvíjíte osobní slovník synonym, nicméně záleží na tom, v jaké oblasti. Dochází mi, že na mě doléhá nejen hektická doba, jak by se to dalo hezky zobecnit a odosobnit, ale také vlastní neschopnost. Nejsm s to, ubránit se onomu tlaku, který na sebe vytváříme často jen my sami nadměrnými očekáváními.

Na přednášce vikářům o managementu i letos zaznělo doporučení jednoho odborníka v této oblasti, že při plánování času je potřeba celkový odhad vždy vynásobit 1,5. Škoda, že se tím nejsem schopna sama řídit! Ve svém optimismu a potřebě udělat, stihnout a prožít toho v práci, rodině a dalších oblastech co nejvíc, tuto trefnou poučku často házím za hlavu. Naštěstí je tu ještě možnost modlitby, práce na sobě, přehodnocení priorit a také podpora farářů udělením studijního volna. Loučím se s vámi tedy dočasně z těchto stránek a беру si od konce listopadu poprvé v životě tzv. sabatiku, tedy tříměsíční studijní volna. Použiji ho k četbě, konsolidaci domácnosti,

klidnějším prožívání času s rodinou a v neposlední řadě k absolvování kursu nemocničního kaplana. V Bibli výzvu *spěchej* nenacházíme. Slovo *spěšně* je tu ani ne desetkrát, a to jen v situacích záchrany, přípravy krmě pro čekající hosty, případně v bitvě, kde se spěšně plní město. Nepřeji nikomu z nás, aby se náš život stal bitevním polem s časem. Spíše nám všem přeji, abychom se nechali nést a vést proudem *nespěchu* a nešli proti němu.

Magdaléna Trgalová, farářka

Výtah z jednání staršovstva 6. 10. 2022

- Plán sborových aktivit po dobu studijního volna Magdalény Trgalové 12/2022-2/2023.
 - Přesun mimořádného jednání staršovstva na 18.-19. 11. 2022
 - Schválena aktualizovaná náplň práce sborové sestry.
 - Schváleno vysluhování svatě večere Páně o prvních třech adventních nedělích.
 - Předběžně s výhradami schválena (zatím nepodepsána) smlouva se sloučeným střediskem Diakonie Praha.
 - Výběr nových kalíšků k VP, kterých dokoupíme 30 ks.
 - Rozhodnutí o přechodu k jiné bance, s Fio-bankou jsou potíže. Do příští schůze zjistíme možnosti a podmínky např. u Raiffeisenbank a Moneta Bank.
 - V říjnu proběhne seniorátní revize sborového hospodaření, za sbor se jí účastní manželé Černohorští a Jan Mašek.
 - Dohodnuta schůzka konventuálů sboru na 7. 11. 2022 od 17h.
 - Diskuse o 1. bloku otázek k novému uspořádání seniorátů.
 - Příští řádná porada staršovstva: 3. 11. 2022 v 19:00 hod., své případné podněty adresujte, prosím, farárkám či kurátorovi (ideálně emailem).
-

Zdeněk Susa 80

Když jsme se s rodiči přestěhovali do dejvického sboru, jeden z prvních, koho jsem si všimla, byl tehdy mladý lékař, sotva devětadvacetiletý Zdeněk Susa

s manželkou Marií, dvěma maličkými dětmi (a třetím na cestě).

Uteklo to..... A teď přicházíme Zdeňkovi blahopřát ke krásným kulatinám, kterých se dožívá v síle a moudrosti. Nemohu tady vypočítávat všechno, čeho za těch osm desítek let dosáhl a co všechno vytvořil (to nejdůležitější nám prozradí třeba Wikipedie nebo jeho autobiografické knížky „Jak roste pes“, cestopisy, jako například „Ultreia“, „Laudato si“, „Krkonoská pouť“ a další). Tak jen pár otázek jubilantovi:

Zdeňku, jsi lékař, teolog a spisovatel (a nakladatel) a ve všem jsi uznávaná kapacita. Prozrad' nám, čím jsi chtěl být jako malý kluk.

Jako malý kluk jsem měl hlavně zájem o přírodu, znal jsem kytky a brouky a plánoval jsem, že až budu velký, pojedu na nějakou objevitelskou cestu do dalekých krajín. To byl v padesátých letech nespílitelný sen. Když mi to došlo, hledal jsem nějaký obor blízky přírodním vědám. A když jsem poznal medicínu, která je nejen biologický obor, ale současně i humanitní, našel jsem se v ní.

Jako mladý lékař jsi chtěl sloužit v tropech. Intenzívně ses na to připravoval. Pamatuji si, jak jsi měl o nemocech v tropech program v dejvické mládeži. Nejvíc mi v hlavě uvízlo povídání červech, kteří se zavrtávají lidem do těla, když se koupou ve sladké vodě. Domorodci je pak dostávají z těla tak, že je navinují na nějakou špejli. Musí to dělat pomalu, aby je nepřetrhli... Žes nakonec do tropů neodjel, to nebylo asi z obavy před těmi červy, že?

Ono to bylo celé trochu jinak. Když jsem se hlásil do „kádrových záloh pro rozvojové země“, jak se tehdy říkalo, musel jsem udělat zkoušku z tropické a subtropické medicíny a k tomu patřili ti červi, kteří tě tenkrát upoutali. Jako lékař jsem chtěl jet do Tunisu, tedy do žádných divokých tropů. Pak mě přeřadili do Alžírsko, kde jsem měl dokonce učit na univerzitě. Že jsem neodjel, nezavinili červi, ale docela jiní škůdci. Moje kádrování se vleklo léta, až docela usnulo. Nikdo mi nic nesdělil, takže možná mě ještě někde pro tuhle službu prověřují...

Stal ses ordinovaným kazatelem naší církve. Měl jsi někdy neodbytnou myšlenku, že pověsíš medicínu na hřebík a naplno budeš farářem?

Ne, nikdy jsem nechtěl opustit medicínu. Po roce 1989 se přede mnou otevřely všechny možnosti, o kterých se mi dříve ani nesnilo. Koketoval jsem chvíli s politikou, zdálo se, že bych se v ní mohl dobře uplatnit, ale rychle jsem z toho vycouval, protože jsem chtěl zůstat lékařem. Získal jsem tituly před jménem i za jménem, začal učit na lékařské fakultě, církev mě volila do kurátorských funkcí a ve stejné době jsem se přihlásil ke studiu na teologické fakultě. Ale nevystudoval jsem ani první ročník. Při svém pracovním vyčerpání na klinice

i v církvi jsem prostě nemohl absolvovat intenzivní kurzy hebrejštiny a řečtiny. Takže jsem zůstal výpomocným kazatelem, který káže tam, kde ho pozvou, a farářem se stát nemohu. Ale do dneška jsem odsloužil už pět set čtyřicet dvě bohoslužby a kázal jsem na sto třiceti místech.

Foto M. Študentová

Jak se má Pavel Domin?

Kdysi jsem mu vydal dobrodružnou dětskou knížku z doby Tolerančního patentu. Jmenovala se „Vítkovy prázdniny“. Víím, že v té době mu vyšlo také několik drobných textů v církevním tisku. Ale od té doby se žádná zpráva o něm

neobjevila. Takže o tom, jak se má, nic nevím. Mám dokonce takové podezření, že jméno Pavel Domin je jen pseudonym někoho v církvi dobře známého.

Zdá se, že na co sáhneš, to ti jde. Je něco, co neumíš?

Mohl bych ti vypočítat spoustu toho, co neumím. Na příklad běhat, skákat do vody, hrát na hudební nástroje, zpívat, tancovat... V podstatě umím jen jedno, nebo spíš mám jen jedno obdarování a to je mluvit, komunikovat s lidmi. Když promluví, posluchači ztichnou, poslouchají a přijímají to, co říkám. To mi slouží v medicíně, učitelství i v kazatelství a to jsou právě ty obory, které mi jdou, jak říkáš.

Jaké plány máš do dalších kulatých narozenin?

Myslím, že by nebylo rozumné plánovat, co vykonám do devadesátých narozenin, když se jich s největší pravděpodobností nedožiju. Přeju si jen žít, jak dlouho ještě Bůh dá, a během té doby se snažit, aby to nebylo jen přežívání, ale aby ten čas byl naplněný, aby měl nějaký smysl.

Děkuji za rozhovor a přeji, i za dejvický sbor, Boží požehnání do dalších let.

Ptala se -lilh-

Jak žijeme: sestra Eliška Hálová

Sestru Hálovou jsem chtěla oslovit už dříve, ale bylo mi řečeno, že se má stěhovat. Když jsme se nakonec na mé návštěvě u ní domluvily, řekla mi, jak to mohlo vzniknout. V domě, kde bydlí, jim měnili okna a tak musela sundat záclony a uvolnit prostor kolem oken. Teď potřebuje ještě sehnat lepicí pásky, aby mohla záclony na okna pověsit a dokončit úklid bytu. Do nových oken totiž nesmí vrtat ani jinak do nich zasahovat. I když je sestře Hálové už 89 let, stěhovat se zatím nehodlá.

Jak to všechno ve Vašem věku zvládáte?

Velké prádlo mi perou v pečovatelské službě, drobnosti si peru sama. Teď mám problém se světlem. Dřív byl tady pán, který pomohl, když bylo potřeba něco opravit. Bydlím zde 58 let, za tu dobu jsme prořídli a ty mladé už neznám. Obědy si buď vařím sama, nebo si koupím hotové krabičky. Občas zajdu na oběd do Sokolovny na Hradčanské se svojí příbuznou, manželkou mého zesnulého bratrance, nebo jedu taxíkem na oběd do jídelny Fakulty tělesné výchovy a sportu. Vaří tam dobře, jídlo není moc drahé a je výběr ze čtyř jídel. Dokonce jsem to doporučila jednomu taxikáři, který si stěžoval, že má už dost jíst jen samé

bagety.

Mám problém s chůzí, chodím o francouzských holích. Než jsem se s nimi naučila chodit, jednou jsem i upadla. Když mi později dělali EEG, zjistili, že jsem prodělala malou mozkovou příhodu. Chodila jsem do Tyršova domu s důchodkyněmi na cvičení, teď už to nezvládám.

Jezdím už jen taxíkem – buď zdravotním, který je levnější, ale musí se předem objednat, nebo normálním. Před osmi lety jsem si dala žádost do domova důchodců v Praze 4 – Chodově, ale zatím jsem toho nevyužila. V bytě je pořád co dělat a taky se mám pořád na co těšit.

Odkud pocházíte a jaký byl Váš další osud?

Pocházím z Polabí, z Peček. Máma byla z Vysočiny, táta z Lovosic. Seznámili se na Vysočině. Táta žádal o místo na dráze, dostal ho i s bytem v činžovním domě v Pečkách. Tam jsem chodila do základní školy a pak do obchodní školy v Kolíně, kam chodil i můj bratr. Umístěnku jsem měla v Čokoládovně ve Velimi, později jsem přešla do Prahy na ředitelství Čokoládoven. Ředitelství po čase zrušili, Čokoládovny se osamostatnily a já jsem šla zpět do Velimi. Ta se taky po dvou letech měla rušit. Kolega si šel hledat práci, sobě ji nenašel, ale mně řekl, že ve Státním projektovém ústavu v Praze hledají sekretářku. Nastoupila jsem tam a v ústavu jsem zůstala pracovat v administrativě v různých funkcích 40 roků. Dodělala jsem si i maturitu v Obchodní akademii a přešla jsem pak na ekonomický úsek. Když začala v padesátých letech družstevní výstavba, přihlásila jsem se, začala si šetřit peníze a v roce 1964 jsem tento byt, ve kterém dodnes žiju, dostala.

Jak jste trávila volný čas?

Jak už jsem říkala, pořád se musím na něco těšit, to mě drží od mládí. Ráda jsem chodila do divadla, na estrády, do kina, bylo kam chodit. Ještě když jsem pracovala v Čokoládovně, jednou nám objednali lístky do Karlínského divadla na Jana Wericha. Od roku 1945 jsem byla ve skautu, ten se pak rozpadl a v roce 1950 ho nahradil SSM (Socialistický svaz mládeže). Někde převedli skaut do turistického oddílu. Tam jsem začala chodit, dělaly se pěší túry 15 nebo 30 km. Jezdili jsme na Sázavu, ale taky na Slovensko, s ruksakem na zádech – Malá Fatra, Velká Fatra, Slovenský ráj, Nízké Tatry, Vysoké Tatry. Někdy to bylo dost náročné, brali jsme si jídlo i na celý týden.

V Krkonoších v Horní Malé Úpě byla skautská chata, kterou jsme dostali do opatrování. V létě jsme tam byli 14 dní, v zimě týden. V létě jsme museli pokosit stráň, nasušit seno a členové JZD si pak pro něj přišli. Později chatu převzal SSM Pečky, který se ale o nic nestaral. Nakonec jim ji obec odebrala a předala někomu

jinému, kdo splnil podmínku kosení trávy a sušení sena.

Jednou, v roce 1949 jsme byli na lesní brigádě na Šumavě, bylo nás kolem dvou set. Jeli jsme v nákladních vagoněch se slamníky přímo na tábořiště. Tábor byl ve tvaru trojlístku. Stany jsme si stavěli sami, uvnitř byl stoleček a venku lavička. Latríny jsme si taky museli vykopat sami – byla to jáma a přes ni klády. Náš oddíl měl pilky, měsíc jsme prořezávali určené stromky. Jiná parta ráno rozhrabovala seno, aby se vysušilo a večer ho dávala do kupy. Další kluci čistili a spravovali cestu. Nejmladší děti, kolem pěti let, chodily na borůvky, ze kterých se pak pekly koláče, nebo dělaly knedlíky.

Na svatou Annu, na posvícení, přijelo k nám auto s maminkami z Peček na výlet. Starší kluci udělali dětem kolotoč, starší oddíl děvčat napekl v myslivně koláče a cukroví a vedení lesní správy nám darovalo srnku na přilepšenou, kterou nám udělali na smetaně. Peníze jsme žádné neplatili, jen jsme odevzdali potravinové lístky, jinak jsme si všechno odpracovali. Byli jsme v zakázaném pásmu u Plešného jezera, které bylo asi 6 km od našeho tábora. Na okraji jezera byl památník česko-rakouského spisovatele, malíře a pedagoga Adalberta Stiftera.

Při návratu domů jsme se cestou z nádraží v Pečkách zastavili na náměstí u pomníku T. G. Masaryka. Šli jsme tam položit věnec z lesních větví a v čele průvodu jsme nesli spojenecké vlajky s nápisem Tábor míru, kterým jsme zdůvodnili, proč neseme ty spojenecké vlajky, aby nás zástupci národního výboru nemohli napadnout. Později sochu T. G. Masaryka odstranili. V Pečkách stála na náměstí kromě T. G. M. ještě socha Jana Husa. Tuto nabídli sboru Českobratrské církve evangelické, který si ji postavil před svůj kostel Mistra Jana Husa a stojí tam dodnes.

Další rok jsme měli jet na Želnavu, vagony se slamníky byly připraveny a najednou přišel zákaz, že nikam nepojedeme. Bylo to pořád zakázané pásmo.

Jednou náš dívčí oddíl jel na Silvestra do Horní Malé Úpy. Autobus nám zastavil u silnice a my jsme se brodili ve sněhu po kolena, než jsme se dostali k chatě. Když jsme tam dorazili, zjistili jsme, že dveře jsou vyražené a uvnitř je spoušť. Komory prázdné, strožoky vypárané. Byli tam Poláci. Zjistili jsme to podle polských konzerv a zápalek. Šli jsme pro SNB (Sbor národní bezpečnosti), pak jsme vše dali do pořádku. V zimě jsme tam jezdili na lyžích a sáňkách, v létě taky na sáňkách po mokré trávě. Když objekt vzali svazáci, přestali se o to starat a neměli jsme nic.

Teď se jezdí na Vysočinu do Chotěboře. Byla jsem tam několikrát. Dělali jsme výlety pěší nebo i auty, navštívili jsme některé fary, byli tam s námi i katolíci a moc se jim tam líbilo. Já jsem při jedné takové návštěvě fary dokonce našla

i jednu svoji příbuznou. Večer před ukončením tábora se hrálo na housle a zpívalo. Teď už ze zdravotních důvodů nemohu nikam jezdit.

Jezdila jste i do zahraničí?

V létě jsme jezdili do Turecka, do Německa na Rujánu, když bylo počasí, bylo to lepší a příjemnější, než na rozpáleném jihu. S podnikem jsme jezdili na tři až čtyřdenní cesty po Evropě. Například jsme na francouzské Riviére nedaleko Cannes levně spali v nenápadném protiatomovém krytu. Při cestách do Německa jsme obvykle dvě noci spali v hotelu a další dvě noci pod stanem.

Zabývala jste se kromě cestování ještě něčím jiným?

Někdy kolem roku 1995 jsem začala chodit na Univerzitu třetího věku. Nabízeli nám asi pět odvětví – např. zdravotnictví, dějiny umění, archeologie, teologie apod., každý si mohl vybrat jeden nebo dva obory. Byl to soubor přednášek, na které jsme podle daného rozvrhu chodili. Na závěr kurzu jsme dostali několik témat, z kterých jsme si měli jedno vybrat a napsat na pár stránkách pojednání na dané téma. V Karolinu jsme pak dostali potvrzení o absolvování studia. Já mám potvrzení o absolvování dvouletého studia Husitské teologické fakulty UK v oblasti prevence v medicíně a taky teologie a písemnictví Starého zákona.

Jak jste se dostala do dejvického sboru?

Do dejvického sboru jsem začala chodit od roku 1996. Do té doby jsem byla přihlášená v Pečkách. Jezdila jsem tam nejdřív za rodiči, pak za maminkou, které jsem pomáhala s praním a úklidem. Později za bratrem, on zůstal v Pečkách sám. Po jeho smrti jsem tam postupně přestala jezdit.

Co řeknete závěrem

I když celý život žiju sama, nikdy jsem se necítila a ani teď se necítím osamělá. Mám hodnou příbuznou, kamarádky, chodím do sboru pokud mi to zdraví dovolí na bohoslužby a na Klub poznávání. Taky si pustím televizi, program podle nálady. Vždy je na co se těšit.

Děkuji za rozhovor.

Zapsala: Naděžda Sleziaková

Ve víru víry

23. až 25. září 2022 se jako každý rok konal sjezd (nejen) evangelické mládeže a letošním městem byla Ostrava (po 100 letech!). Sjezd nesl velmi poutavý název Ve víru víry. Ostrava je daleko, ale ani to nás nezastavilo a tak jsme se v pátek vydali na skoro čtyřhodinovou cestu vlakem. Naše dejvická mládež ve spojení s mládeží ze Střešovic a Nuslí naplnila skoro polovinu vagónu. Jeli jsme i s naší farářkou Majdou, která měla na starost dvě konfirmandky. Nakonec jsme cestu zvládli a úspěšně se ubytovali. Kdo chtěl mohl ještě večer vyrazit na koncert a my ostatní (unavenější) jsme se připravili na první noc v ostravské tělocvičně. Další den byl velmi nabitý, tak vypíchnu to, co mně osobně nejvíc utkvělo v paměti. Zprvče chci zmínit Sašinu úvodní přednášku, kde vyprávěla o mnoha zážitcích ze své cesty víry a vězte, že sál v Klubu Alfa praskal ve švech. Nejlepším bodem přednášky bylo video s animovanou lamou:) Pak nechci opomenout přednášku Petra Galluse na téma Tajemství víry, kde jsme rozebírali křesťanské čekání na

druhý příchod Krista. „Co děláte při čekání obvykle vy?“ a „Je tedy křesťanský život vlastně nuda?“ - to jsou otázky, které ve mně při přednášce rezonovaly.

Sobotní večer jsme strávili mimo jiné na kouzelnickém představení, kde nám velmi vysoký kouzelník Antony Brtník pěkně zavařil mozky svými triky a optickými iluzemi. Sjezd skončil velkolepými nedělními bohoslužbami v Evangelickém Kristově kostele, ze kterých jsme hned uháněli na zpáteční vlak do Prahy. Sjezdu se zúčastnilo okolo čtyř set lidí a byla to skvělá příležitost potkat nové lidi. Považuji to za velmi smysluplně prožitý čas a už se těším na příští sjezd, který bude v Čáslavi...

Aluška Trgalová

Ohlédnutí za koncertem pro domov Daniela

Diakonie dokončila stavbu speciálního domova pro lidi s autismem. Slavnostní otevření Domova Daniela se uskutečnilo 21. září.

Říjnový benefiční koncert, jehož výtěžek byl určen k nákupu vybavení Domova Daniela, vynesl 40 415 Kč.

Všem moc děkujeme.

Foto na následující straně J. Hlavsa

Obsah čísla:

Nespěch.....	1	Ve víru víry.....	9
Výtah z jednání staršovstva.....	2	Ohlédnutí za koncertem pro domov Daniela.....	10
Zdeněk Susa 80.....	2	Kalendář na listopad 2022.....	12
Jak žijeme:.....	5		

Kalendář na listopad 2022

Bohoslužby	6.11. VP	A. Jacobea, Den veteránů
9:30 on-line na	13.11.	A. Jacobea
http://dejvice.evangelnet.cz/	20.11.	M. Trgalová, rodinná, vzpomínka na zemřelé
line-vysilani	27.11. VP	A. Jacobea, 1. adventní, zpívají Naši pěvci, na varhany hraje L. Nováková

YouTube kanál ČCE Praha – Dejvice: https://www.youtube.com/channel/UCw6RIL-UOfsQl2tI8Ik_Fw

Konfirmandi (11+)	pátek 15:30 – 18:30 (nově 1x měsíčně, termíny: 11.11., 16.12., 13.1.)
Děti (5 - 11)	pátek 15:30 – 18:30 (nově 1x měsíčně, termíny: 11.11., 16.12., 13.1.)
Mládež (13+)	čtvrtek 18:30 – 20:00

Křesťan. služba 6.11. po bohoslužbách

Děti + maminky čtvrtek 3.11. 9:30 – 11:30

X-cátníci úterý 8.11. od 19:00, téma: Bůh a válka

Naši pěvci každou středu v 18:30 – 20:30

Zpívání Diakonie Stodůlky každý pátek 9:15 – 10:15

Obcování pondělí 21.11. od 18:00 u D. Molnára, téma: obtížné verše z Bible

Biblická hodina úterý v 16:00 – 17:00

Klub poznávání 10.11. od 9.30 téma: Karel Čapek - povídky

Staršovstvo 3.11. od 19:00, mimořádně také 18.-19.11.

Ostatní 5.11. celocírkevní setkání učitelů NŠ (Kolín)

6.11. soustředění Naši Pěvci

7.11. od 17:00 porada konventuálů

12.11. konvent Pražského seniorátu

13.11. od 16:00 koncert pro Proskovy

24.11. chleby pro lidi v sociální nouzi

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 – Liboc, tel.: 730 196 658, henychova@atlas.cz. Adresa sboru: Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 737 517 413 (Saša Jacobea), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová), tel.: 739 246 347 (Marta Študentová), <http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. 2400319773/2010, var. symbol: salár=101, Jeronýmova jednota=102, personální fond=103

**Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je v neděli 20. 11. 2022.
Číslo vyjde 27. 11. 2022.**

Prosinec 2022

SOUTERRAIN

Na vzduchu

Cestou do Diakonie ve Stodůlkách vdechuji chladný a krásně voňavý vzduch. Ačkoliv jsou ještě kolem vidět barvy podzimu, není pochyb – začíná zima. Nějak jsem to během těch pár dní, co jsem převážně proležela doma v posteli, nestihla zaznamenat, a tak to zjišťuji teď (kabát jsem na sebe v nějaké podvědomé předtuše před odchodem z domu navlékla – našťástí!).

Jak tak kráčím podzimně zimním ránem, hlavou mi běží spousta věcí...

Zima! aha, je potřeba opatřit semínka pro ptáky a porozhlédnout se po krmítcích v okolí nebo nějaké vyrobit doma a instalovat ho na bezpečné místo. Ne, lojové koule v sítkách na zavěšení nekupuji, zjistila jsem, že oka jsou pro drobné ptáčky nebezpečná – snadno se v nich zachytí nožka a ve snaze vyprostit ji se pták zraní nebo vyčerpá a uhynie.

Zima! Měla bych se podívat, jestli se už prodávají Nocleženy Armády spásy pro lidi v nouzi. Jedna taková znamená noc v noclehárně, polévku, možnost umýt se a základní zdravotní ošetření. Za stovku. Lidé, co tuhle službu druhým poskytují, by zasloužili metál. Za sociální práci se ale moc metálů nedává. Tak aspoň nakoupím nějaké ty Nocleženy a poděkuji Pánu Bohu za ty, kdo služby jimi hrazené poskytují.

Zima, advent za dveřmi! Přemýšlím o tom, jak ho uprostřed všeho, co se děje ve světě i v mé vlastní bublině, prožít jako specifické období církevního roku, do hloubky, jak se neminout s tím, co nabízí. Sbíráám tipy a zároveň se ráda podělím o ty již sebrané.

Zima, čas, který ve sboru letos prožijeme bez Majdy. Bude mi chybět. Jsem vděčná, že i ve svém druhém působišti mohu “farářovat” ve dvou. Zvlášť, když to znamená spolupráci s nápaditou, zkušenou, energickou, laskavou a vstřícnou kolegyní. Majdina rozličná obdarování i její práce jistě nebudou chybět jen mně. Držme jí společně palce, aby čas studijního volna mohl být

časem obohacujícím, snad i časem k drobnému zpomalení a nadechnutí se, užitek to přinese nejen jí, ale i těm kolem.

Zima, čas zapálit svíčku. Připomenout si tak úplně jednoduše a prostě, že světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila.

Nadějný zimní čas nám všem.

Saša Jacobea, farářka

Výtah z jednání staršovstva 3. 11. 2022

- Informace o seniorátní revizi sborového hospodaření – proběhla bez výtek.
- Souhlas se 3 změnami círk. zřízení – před projednáním na konventu
- Dokončena diskuse o návrhu nového rozhraničení seniorátů – před projednáním na konventu
- Předběžné rozhodnutí přejít od Fio banky k Raiffeisenbank - br. Černohorský projedná možnosti založení nového běžného účtu. Zároveň lze část fin. prostředků uložit s lepším úročením – nutno připravit k projednání na VSS.
- Stanoven termín VSS 19. 3. 2023.
- Souhlas se křtem Josefa Weisbauera.
- Prodej Obchůdku jednoho světa 27. 11.
- Na den Památky zesnulých dětí 13. 12. budou dvoje bohoslužby, dopolední a večerní vzpomínkové.
- Při vánoční slavnosti 4. adv. neděli bude místo divadelní hry dětí divadlo mládeže. Děti se uplatní při bohoslužbách jinak.
- Řešení vytápění jednotlivých sborových prostor v zimních měsících.
- Dovoz starších hůře pohyblivých členů do sboru – sb. sestra zjistí zájem a možnosti.
- Zjistit zájem o případné Silvestrovské podvečerní setkání ve sboru.
- Dopad zvýšených cen energií na rozpočet sboru a podněty s. Přibylové – bude projednáno na mimořádné schůzi 19. 11. 2022

Příští řádná porada staršovstva: 1. 12. 2022 v 19:00 hod., své případné podněty adresujte, prosím, farářkám či kurátorovi (ideálně emailem).

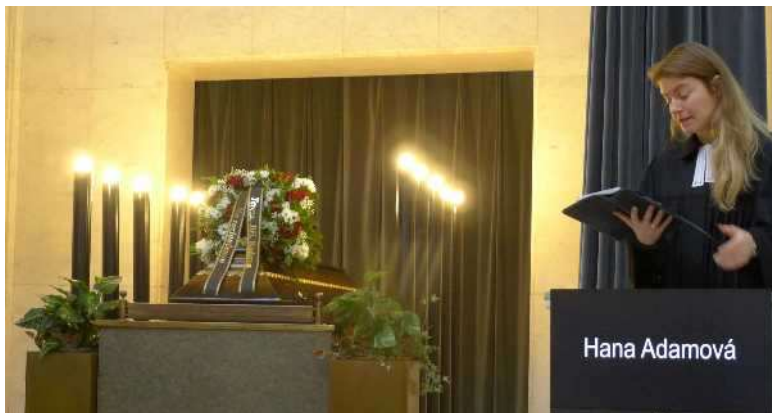

Rozloučení se sestrou Adamovou

V pondělí 7. 11. jsme se v Nové obřadní síni na Olšanských hřbitovech naposledy rozloučili se sestrou Hanou Adamovou, nejstarší věrnou členkou našeho sboru (7. 2. 2023 by byla oslavila sté narozeniny), která zemřela 28. října t. r.

Když jsme jí letos počátkem února přišly pogratulovat k narozeninám a zároveň ji „vyzpovídat“ do Souterrainu (rozhovor najdete v č. 3/22), uvítala nás jako vždy milým úsměvem. Chůze jí dělala potíže, ale nevzdávala se. Když nemohla kvůli schodům v domě bez výtahu jít ven bez pomoci a doprovodu, „procházela“ se denně alespoň na balkoně. Přes všechny rány osudu nikdy neztratila upřímnou a hlubokou víru a neopustila ji ani laskavost a optimismus. Její úsměv nám bude scházet.

Marta Petříčková, Nad'á Sleziaková

Jak žijeme: Jana a Vladimír Kohoutovi

Když jsem se domlouvala se sestrou Kohoutovou na návštěvě, upozornila mě, že se chystají malovat a byt mají proto částečně vyklizený. Seděly jsme v obývacím pokoji u stolu, jen knihovna byla už vyprázdněná, aby se pak dala lépe stěhovat.

*Sestra Kohoutová měla vzpomínky na svůj život chronologicky zapsány v sešitě, ze kterého mi pak četla. Moje práce byla tím mnohem jednodušší, než obvykle. Svým vzpomínkám dala název **O vděčnosti**:*

Jaká byla Tvoje rodina? Můžeš říct něco o její historii?

Když se ohlédnu zpět na svůj život, napadá mě, že je toho mnoho, za co bych měla být vděčná.

Začnu prarodiči. Dědeček se narodil v početné rodině, jeho tatínek tragicky zahynul, tak se musela o všechno starat jeho maminka. Vyučil se sedlářem, oženil se se vzdálenou příbuznou Marií Fraňkovou. Usadili se v Praze na Starém Městě v Masné ulici. Zde jsem taky jako malé dítě bydlela, ale v jiném patře. Jejich začátky byly primitivní, z ložnice se stala dílna – na postele babička dala prkna. Později si dědeček otevřel obchod a dílnu v Dlouhé třídě, která se rozrostla o tovaryše. Dílna se dál rozrůstala a všichni se odstěhovali do Dolních Beřkovic, kde dědeček založil továrnu na kožené zboží. Tovaryši šli s ním a navíc dal práci i místním nezaměstnaným. Závod rozšířil jeho syn František – sedlář, měl obchodní školu. Kožené zboží pro koně se vyváželo do zahraničí, např. do Persie, Afganistánu, Turecka. Za komunistů a po roce 1989 byl postupně celý závod zničen.

Za druhé světové války nastala přísná kontrola od Němců a tzv. přidělenec měl dohlížet v továrně na veškeré dění. Byl to našťestí slušný člověk a antifašista. Nebezpeční byli spíš někteří zaměstnanci, kteří udávali strýce Františka, že nechtěl pracovat pro Říši. Udání zadržoval statečný poštovníř a tito udavači později po roce 1948 pracovali pro StB.

Dědeček byl laskavý člověk, jeho smrt mě velmi zarmoutila. Zemřel v roce 1940. Babička – vdova, pak u nás přebývala v zimě. Její penze 180,-Kč na obživu nestačila. Babička sice neměla velké vzdělání, ale byla to moudrá a trpělivá žena, prožívala s námi všechny životní zkoušky a byla naší oporou. Viděla jsem, že se za nás modlí. I když byla katolička, chodila s námi do evangelického kostela a my jsme respektovali její katolickou výchovu. Kvůli vyznání nebyly mezi námi žádné rozbroje.

Jak jste tehdy žili?

Způsob rodinného života byl tehdy jiný, než dnes. Lidé se více navštěvovali a byli si bližší. Rodiče mívali často návštěvy a já a můj bratr Vladimír o šest let mladší, jsme byli nadšeni, když se nějaká sešlost uskutečnila. Naši častou hrou byla hra na divadlo. Maminka byla ochotná svoje šaty, klobouky, přechozy poskytnout nám k našim hrám, které rozvíjeli naši fantazii. Naše maminka byla laskavá a pečlivá a svůj vztah k nám dětem budovala na vzájemné důvěře. Tatínek byl o něco přísnější a důsledný. Maminku často zastupoval, protože maminka měla špatný

sluch, dokonce ani po ušní operaci se jí to nezlepšilo. Tatínek proto při našich dětských nemocech v noci obětavě vstával a taky mi na dobrou noc zpíval.

Kdy jsi začala chodit pravidelně do kostela a jaký byl Tvůj život ve sboru?

Bylo mi asi sedm let, když mě maminka odvedla do nedělní školy k Salvátoru. Měli jsme výborné učitele, zvláště bratra Voralu, biblické příběhy nám uměl krásně přiblížit. Byl usměvavý a srdečný, tehdy chodilo do NŠ 90 – 100 dětí. Byli jsme rozdělení v lavicích podle věku. Bratr Voral byl jedním z mých duchovních otců, kromě faráře Stanislava Čapka, který nás připravoval ke konfirmaci. Snažil se, abychom nad Bibli samostatně přemýšleli.

Kde si chodila do školy a jaké byly Tvoje záliby?

Do obecné školy jsem chodila k Vojtěchu (Vojtěšská škola za Národním divadlem). Byla to dívčí škola a chodila jsem tam moc ráda. Naše paní učitelka Julie Fialová byla hodně trpělivá a výborný metodik. Nemusely jsme se ani doma učit. Získala jsem tam dobré základy.

Ještě v obecné škole jsem začala chodit do Sokola a přihlásila jsem se i do Skautu. V Sokole panovaly srdečné vztahy, ale také kázeň. Družinové schůzky ve Skautu byly jednou týdně a v neděli se chodilo na výlety a to byl kámen úrazu, protože jsem začala zanedbávat nedělní školu. Nastal konflikt – Skaut, nebo nedělní škola. Zasáhl bratr Voral. Setkala jsem se s ním náhodně a on se mě ptal, proč nechodím do NŠ. Tvářila jsem se zahanbeně, on mi řekl: „Budeš se muset rozhodnout, člověk nemůže sedět na dvou židlích. Situace se vyřešila sama, po roce 1948 byl Skaut zrušen. Ze Skautu jsem si odnesla ty nejhezčí vzpomínky. Silnější má pomáhat slabším, vztah k přírodě a ostatním lidem a alespoň jeden dobrý skutek denně. Vzniklá přátelství byla na celý život. Učili jsme se samostatnosti a odvaze. S velkou vděčností vzpomínám na naše obětavé vedoucí.

Další útočiště jsme našli ve vodáckém oddíle pod Zlíchovem, kde naši vedoucí draze zaplatili za naši činnost. Několik let strávili v komunistickém kriminále.

Co bylo dál?

Po obecné škole jsem udělala zkoušky na Nerudovo gymnázium a ten rok tam byl moc prima, ale ministr školství vytvořil jednotnou školu. Do druhého ročníku jsem už chodila na jednotnou školu. Po jejím absolvování se vytvořila nepříjemná situace. Za prvé: nebyla jsem v pionýru, za druhé: tatínek byl živnostník a za třetí kostel byl taky někde zaregistrován. Jako špatně politicky uvědomělou mě soudružky učitelky poslaly do továrny na převýchovu. Učila jsem se na litografku v tiskárně. Nebylo to nic tragického, učila jsem se ráda, ale něco mi chybělo. Rodiče napsali odvolání a charakterní učitelé ze školy to podpořili a tak jsem se na Nerudovo gymnázium dostala zpátky. Musela jsem dohonit šest týdnů, které jsem tam nebyla.

Podobné situace, když byl člověk náhle obdarován, se opakovaly několikrát v životě. Člověk musí být za to vděčný.

Na gymnáziu jsem prožila šťastná tři léta. Měli jsme dobré kantory a třídní byla skvělá. Škoda, že můj bratr neměl tak dobré kantory.

Těžká situace nastala, když můj bratr dostal zánět mozkových blan a týden nebylo jasné, zda přežije. Všichni se modlili za jeho uzdravení. Dostal se z toho a vyučil se jemným mechanikem.

Jaký byl Tvůj život v církvi?

Byla to doba intenzivních sdruženeckých setkávání u Salvátora. Každou sobotu večer jsme měli sdružení a velmi na nás působilo, že nás navštěvovali teologové Jan a Kája Trusínové, Jan Čapek, Bláža Šourek. Všechny těžkosti a starosti jsme s nimi mohli probírat. Nejblíže nám byl Kája Trusína.

V létě jsme se sdružením jezdili stopem do hor (Vysoké, Nízké Tatry, Šumava...) Vztahy byly velmi krásné, čisté, bratrské.

Někdy ale příhody z cest byly napínavé. Jednou se nám podařilo u Českého Krumlova dostat se do vojenského prostoru. Stop se nedařil, silnice opuštěné a šlo se dlouho do noci (5 dívek), šlo se dobře, svítíl měsíc. V březovém hájku jsme postavily stany a vůbec jsme netušily, co se v noci rozpoutá. Asi 400 m před námi začalo noční vojenské cvičení s tanky a se vši parádou. Tu noc jsme moc toho nenaspaly.

Nádherné vzpomínky mám na lesní evangelické brigády. Jezdili jsme na Jizerku v Jizerských horách ošetřovat lesní porosty. Hory nám přirostly k srdci a co jsme zažili, nedá se zapomenout. Oceňovali jsme pracovní ochotu, s jakou lidé pracovali a klidné chvílky vzájemné důvěry, legraci večer. Dokonce někteří úctyhodní faráři přítom omládlí. Tam jsem si našla i svého budoucího manžela Vladimíra.

Jaké byly Tvoje další cesty?

Nakonec jsem se nějakým zázrakem dostala na Filozofickou fakultu na dějiny umění. Hned v prvním ročníku mě začala sledovat StB. Potřebovali konfidenty – donašeče a vyhrožovali, že mě vyhodí z fakulty. Přestali mě obtěžovat když jsem jim řekla, že klidně půjdu mýt nádoby a že mě fyzická práce docela baví. Po studiích dostali dobrá místa soudruzi a já jsem práci nedostala.

V té době byla naše rodinná finanční situace nedobrá, tatínek jako obchodník přišel o zaměstnání. Byl nějaký čas horník na Kladně, protože nemohl dostat jiné zaměstnání. Později našel lehčí práci ve Sběrných surovinách.

Jakými zaměstnáními jsi prošla?

Po fakultě jsem si našla průvodcovské místo na Malé Straně u Svatého Mikuláše.

Měla jsem známé v učňovské škole pro děti s vadami zraku v Krči, tam jsme už dříve chodili číst slepčům. Na tuto školu jsem byla přijata a doplnila jsem si mezitím i pedagogické vzdělání. Hodně mi pomohl můj muž, protože v té době učil. Jako nová „učka“ jsem dostala předměty, které „zbývaly“ – tělocvik, psaní na stroji, češtinu, Braillovo písmo. Začala jsem si zvykat na myšlenku, že zasvěťím svůj život zrakově postiženým.

Po dvouletém působení mě pan ředitel z této školy „odsunul“. Zřejmě jsem ho zklamala, nebyla jsem správný tvárný materiál. V posudku jsem měla, že učím náboženství. Když se mi něco nelíbilo, dala jsem to najevo.

Nedostala jsem jiné místo, než v družině, pak jsem zůstala doma s dětmi. Uměla jsem šít, plést, vařit, přežili jsme to dobře.

Po ukončení mateřské dovolené v šedesátých letech se mě nikdo neptal na kádrové materiály, ale na odborné zkoušky. Dostala jsem se na Střední školu ekonomiky služeb v Karlíně, kde se učila v prvním ročníku estetická výchova. Na gymnáziu v Praze 6 jsem ve čtvrtém ročníku učila dějiny umění. Soudruhům později vadil každý tvořivý předmět, tak estetiku zrušili. Pak jsem přešla do Dušní, byla tam moje bývalá spolužačka - soudružka - ředitelkou, ale dalo se s ní lidsky mluvit.

Pak přišel rok 1989 a s ním velké změny. Následující dny po zmlácení průvodu na Národní třídě byly bouřlivé. Veškeré události jsme měli s manželem z první ruky. Byli jsme na Synodu naší církve, kam přišli zmlácení mladí lidé z Národní třídy.

Ze školy jsem odcházela koncem školního roku 1990. Synodní rada mě oslovila, zda bych nepomohla budovat evangelické školství. Na Synodní radě

jsem s Janem Knapem a Jindřichem Cibulcem připravovali osnovy a hledali školu a kantory. Nakonec jsem na škole i učila a dva roky jsem byla zástupkyní ředitele.

Nyní jsem v důchodu. Prožili jsme s Vladimírem 62 let společného života, máme šest vnoučat a pět pravnoučat. Manžel je fyzik a stále ještě učí.

Co bys řekla závěrem?

V této fázi života bych si přála, 1. abych mohla být alespoň trochu užitečná, 2. abych nedělala našemu Pánu ostudu a 3. abychom si v současné napínavé politické situaci zvolili moudrého a slušného prezidenta.

K tomu nám dopomáhej Pán Bůh, prosím.

Děkuji za rozhovor

Zapsala: Naděžda Sleziaková

Přespávání v kostele

Ze soboty 19. na neděli 20. listopadu proběhlo přespávání v kostele. Je to každoročně pořádaná a velmi oblíbená akce pro děti. Letos byla hojná účast, jelikož na přespávání byli pozváni i děti a mládež ze spřízněného střešovického sboru. Nakonec se sjelo asi 11 dětí, 8 konfirmandů, 8 mládežníků, 3 ochotní pomahači ze Střešovic a naše 2 farářky. Program začal dvouhodinovou hrou výhradně pro konfirmandy. Měli za úkol získat mapu a následně obejít vyznačená stanoviště, kde se nacházely indicie k vyšetření vraždy. Poznávaly přitom kostely jiných církví, které se v Dejvicích nacházejí. Výsledkem mělo být, že obětí je

Kristus, děti (bohužel) došly k tomu, že to byla Aluška, která oběť naložila do zelí. I když závěrečné povídání dopadlo trochu katastrofálně, tak si to konfirmandi velmi užili. Po hře přišly i ostatní děti. Zahráli jsme si spoustu her, připravili nedělní bohoslužby, k večeri si dali špagety a skvěle si to užili. Při oblíbené noční hře „sardel“ se bohudík nikdo nezranil. A navečer se ještě konfirmandi s mládeží podívali na film, mezitím, co se mladší děti ukládaly ke spánku.

Za mládež a konfirmandy Ofka a Aluška Trgalovy

6 balíčků špaget. 11 dětí, 6+2 konfirmandů, 8 mládežníků, 5 dospělých namíchaných z Dejvic a Střešovic. Takové je zhruba skóre letošního Nocování v kostele.

Mnoho dalšího se ale vyčíslit nedá – nejen množství snědených buchet nebo balíčků popcornu k filmu, ale i to, co všechno se stihlo odehrát. Namátkou: detektivní hra pro konfirmandy, „Sardele“ v kostele (a nikomu se nic nestalo, hurá!), hovory v kuchyňce do pozdních nočních hodin, povídání o oběti a o tom, co je pro nás drahé, příprava přimluvných modliteb pro nedělní bohoslužby i bezpočet zábavných her a hříček...

Moc jsem si užila tu lidskou směsici: od předškolačky a prvňáčků přes pubertáky až k čím dál dospělejším mládežníkům a dospělákům. Díky všem, kdo letošní Nocování pomohli uskutečnit – ať už připravovali hry, věnovali se dětem nebo třeba nastavili topení, pomohli s nádobím, či nám na dálku drželi palce.

Saša Jacobea

Děti vybraly v nedělní škole peníze na trampolínu pro děti ze Speciální školy Praha – Diakonie ČCE. Foto J. Hlavsa

Mládež v pohorách

Historicky první výlet nynější mládeže se odehrál někdy ještě před covidem a to tak, že skromně. Byl to pouze výlet na Petřín, takže spíš procházka – procházka dvou rodin (Veroniky a Markéty Petříčkových a Kryštofa a mě Härtelových). Byl to ale zároveň jediný „výlet“, během kterého jsme napsali báseň o tom, co se přihodilo, a to toho moc nebylo. Více se ovšem výletování rozmohlo až spolu s virovou nákazou. Když totiž opatření trochu polevila, konaly se mládeže venku, na výletech a procházkách, aby měl virus utrum. Výletovali jsme povětšinou spolu s Pavlem Rumlem. V této výletní epoše žádná báseň nevznikla, zato byla vprostřed mokra, šáreckých hvozdů, zimy a sněhu vyvinuta výletnická specialita - česneková polévka s brambory al dente (prostě se ta polévka nechtěla vařit – všechno zlé je k něčemu dobré). Dalším stupněm ve výletnictví, a to již ne konfirmácko-mládežnického, ale už mládežnického, byl střešovicko-dejvický koprodukční turistický víkend na Zahrádecku. Původně jsme měli spát ve Skalním bytě – sklepeš ve skále – ale, jak někdo slušně prohlásil o jeho neslušném stavu, nebyl tam záchod moc oddělený od zbytku podlahy, takže jsme spali venku. Na tomto výjezdu vznikl jakýsi komárů způsobený novotvar očního víčka (na fotografie se ptejte u Aloisie T.) a peněžní přebytek použitý na nákup polárkových dortů. Díky spolupráci střešovické a dejvické mládeže i se uskutečnil další, zatím poslední výletní počín: Po dětském táboře jsme šli s mládeží od 28. srpna do 1. září z Křížlic do Roztok u Prahy, kde jsme přespali na ostrově naproti penicilince porostlém jakýmiisi hlavy přesahujícími žluté kvetoucími bylinami. Z tohoto puťáku vznikl povšechný pozdní příchod, ale

vběhna do třídy s batohem, pádly a vypuštěným nafukovacím člunem nebylo ani nutno vysvětlovat, že jdu pozdě kvůli problémům s lodní dopravou. V článku jsem nepsal, byť tyto nebyly o nic horší než akce zmíněné, o všech mládežnických výletech a výjezdech, které by se daly považovat za turistické – například prvním střešovicko-dejvickému výjezdu o adventu minulého roku nebo o dvoudenní akci na Petříčkovice chalupě v lůně Dobříšských luhů a hájů, ale asi spíše těch hájů.

Šimon Härtel

8.12. vánoční koncert Naši pěvci (19:30, ČCE Vinohrady, Korunní 60)

Proskovi 60 let spolu.

Foto Ivan Prachenský

Obsah čísla:

Na vzduchu.....	1	Přespávání v kostele.....	8
Výtah z jednání staršovstva.....	2	Mládež v pohorách.....	10
Rozloučení se sestrou Adamovou.....	3	Kalendář na prosinec 2022.....	12
Jak žijeme:.....	3		

Kalendář na prosinec 2022

Bohoslužby	4.12.	VP	Z. Susa
9:30 on-line na	11.12.	VP	A. Jacobea
http://dejvice.evangelnet.cz/ line-vysilani	11.12.	19:00	A. Jacobea, Světový den památky zesnulých dětí
	18.12.		A. Jacobea, rodinné
	25.12.	VP	A. Jacobea, Boží hod vánoční
	26.12.		R. Mazur, Sv. Štěpána
	1.1.	VP	A. Jacobea, Nový rok

YouTube kanál ČCE Praha – Dejvice: https://www.youtube.com/channel/UCw6RIL-UOfsQl2t18Ik_Fw

Konfirmandi (11+)	pátek v 15:30 – 18:30 (nově 1x měsíčně, termíny: 16.12., 13.1., 17.2.)
Děti (5 - 11)	pátek v 15:30 – 18:30 (nově 1x měsíčně, termíny: 16.12., 13.1., 17.2.)
Mládež (13+)	čtvrtek v 18:30 – 20:00

Křesťan. služba 11.12. po bohoslužbách

Děti + maminky čtvrtky 1.12, 15.12. v 9:30 – 11:30

X-cátníci úterý 13.12. v 19:00, téma: Je čas pro sbory psát kšaft? (K. Řezábek)

Naši pěvci středa 7.12. v 18:30 – 20:30

Zpívání Diakonie Stodůlky každý pátek v 9:15 – 10:15

Obcování pondělí 19.12. v 18:00 sraz u katolického Salvátora

Biblická hodina úterý v 16:00 – 17:00

Klub poznávání 8.12. v 9.30 téma: tradiční vánoční posezení

Staršovstvo 1.12. v 19:00

Ostatní **8.12. vánoční koncert Naši pěvci (19:30, ČCE Vinohrady, Korunní 60)**
13.12. vánoční besídka Škola Diakonie Praha
21.12. pietní akt generálmajor Pernický (Brandejsovo nám., Suchdol)
24.12. Betlémské světlo (10:00 – 11:00)
24.12. Setkání s Bibli a koledami (22:00, Suchdolské nám., Suchdol)
31.12. Silvestrovské setkání

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henychová, Radčina 12, 161 00 Praha 6 – Liboc, tel.: 730 196 658, henychova@atlas.cz. Adresa sboru: Fami sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 737 517 413 (Saša Jacobea), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Třgalová), tel.: 739 246 347 (Marta Študentová), <http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz, ř. ú. 2400319773/2010, var. symbol: salár=101, Jeronýmova jednota=102, personální fond=103

**Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je v neděli 18. 12. 2022.
Číslo vyjde 25. 12. 2022.**